

2009 M. SAUSIO 12 D., PIRMADIENIS

PIRMININKAVO: Hans-Gert PÖTTERING

Pirmininkas

(Posėdis pradėtas 5.05 val.)

1. Sesijos atnaujinimas

Pirmininkas. – Skelbiu Europos Parlamento sesiją, kuri buvo atidėta 2008 m. gruodžio 18 d., ketvirtadienį, atnaujinta.

Norėčiau palinkėti jums visiems, ponios ir ponai, laimingų Naujųjų metų ir sėkmingų 2009 metų, tikimės, kad šie metai priartins mus prie Europos vienybės. Galbūt pasieksime sėkmingų rezultatų skatindami taiką pasaulyje. Dabar norėčiau padaryti pareiškimą.

2. Pirmininko pareiškimai

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, Pirmininkų sueiga paprašė manęs padaryti pareiškimą dėl įvykių Artimuosiuose Rytuose. Diskusijos įvyks trečiądienį popiet dalyvaujant Užsienio reikalų ministrų tarybos pirmininkui Čekijos užsienio reikalų ministrui K. Schwarzenbergui. Paminiu tai todėl, kad anksčiau nebuvo visiškai aišku. Mes labai pasistengėme ir sužinojome, kad jis labai nori susitikti su mumis, nors tą pačią dieną turės vykti į Pietų Afriką. Nors laikas ribotas, norėčiau pasinaudoti šia proga ir nuoširdžiausiai už tai padėkoti pirmininkaujantiems Čekijai.

Ponios ir ponai, kai mes čia rengiame plenarinę sesiją Naujųjų metų pradžioje, Artimuosiuose Rytuose vėl miršta žmonės.

Matydamas vaizdus per televiziją, aš asmeniškai jaučiu skausmingą *déjà vu*, manau, tą patį jaučiate dauguma iš jūsų.

Europos Parlamento vardu norėčiau pareikšti labai apgailestaujęs dėl Gazos konflikto tarp Izraelio ir organizacijos „Hamas“ paastrėjimo.

Visiškai kategoriškai pareiškiu: nepriimtina, kad kenčia žmonės, tęsiasi smurtas ir apšaudomi Jungtinių Tautų darbuotojai. Kiek dar turi suktis smurto spiralė, kad įsiviešpatautų sveikas protas ir supratimas?

Smurtas turi tučtuojau liautis abiejose pusėse. Organizacijos „Hamas“ raketų paleidimas į Izraelio miestus ir miestelius absoliučiai nepriimtinas ir nusipelno griežčiausios kritikos. Turime nepamiršti, kad būtent „Hamas“ nutraukė paliaubas. Tačiau negalima neatsižvelgti į naudojamų atsakomųjų priemonių proporcingumą.

Visi žmonės Artimuosiuose Rytuose turi tą pačią vertę. Neatimama valstybės teisė gintis nepateisina smurtinių veiksmų, kurių pirminė pasekmė – civilių gyventojų kančia.

Žmonėms Gazos ruože turi būti suteikta skubi pagalba. Palestinitis tiek pat vertas, kiek ir izraelietis, europietis ar amerikietis – visi šios žemės žmonės yra lygūs. Negalime leisti, kad blogėtų humanitarinė padėtis!

Kaip atsakingi politikai privalome būti pasirengę ryžtingai prisidėti per trumpą laiką randant ilgalaikį kelią iš smurto spiralės.

Mano nuomone, mėginimas sumažinti saugumą iki grynai karinių aspektų pasmerktas nesėkmei. Todėl negali būti jokio išimtinai karinio problemos sprendimo Artimuosiuose Rytuose. Galiausiai turi būti pasiektas politinis sprendimas. Pirmiausia tai reiškia pasimokyti iš ankstesnio požiūrio nesėkmės. Todėl reikia imtis priemonių, kurios yra ne tik perspektyvios, bet ir, svarbiausia, nuoseklios.

Per pastarąsias kelias dienas kalbėjausi telefonu su Izraelio prezidentu Shimonu Peresu, Palestinos ministru pirmininku Salamu Fayyadu, Kneseto pirmininke Dalia Itzik ir, žinoma, su ES **vyriausiuoju įgaliotiniu bendrai užsienio ir saugumo politikai** Javieru Solana, kuris jau kurį laiką yra šiame regione.

Taip pat bendravau su **Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių parlamentinės asamblėjos pirmininko pavaduotoju**, nes šiuo metu aš šios asamblėjos pirmininkas, Jordanijos parlamento

pirmininku Abdeliu Hadi Al-Majali, **Italijos deputatų rūmų pirmininku** Gianfranco Fini ir Maroko parlamento pirmininku Mustapha Mansouri.

Visuose šiuose pokalbiuose visada aiškiai išreiškiau, kad Europos Parlamentas visiškai palaiko Europos Sąjungos vardu Ministrų Tarybos suformuluotus ir 2009 m. sausio 8 d. Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucija patvirtintus reikalavimus.

Liūdna, kad šios teisiškai privalomos Saugumo Tarybos rezoliucijos, dėl kurios amerikiečiai susilaikė, kad ji būtų priimta, nepaisoma abiejose konflikto pusėse, t. y. tiek Izraelio, tiek organizacijos „Hamas“ pusėje.

Nedelsiant turi įsigalioji ilgalaikės paliaubos. Šios paliaubos turi būti pasiektos tarpininkaujant Egiptui ir dalyvaujant visiems veikėjams. Turi būti užtikrinta skubi ir nekliudoma prieiga prie humanitarinės pagalbos, o Jungtinių Tautų paramos ir darbo agentūrai (UNRWA) suteikta galimybė nekliudomai tęsti savo humanitarinę veiklą. Dar norėčiau pasakyti: ne tris valandas per dieną!

Kai net humanitarinės organizacijos ir Jungtinės Tautos turi sustabdyti savo darbą todėl, kad konfliktuojančios šalys nesilaiko savo neutralumo, tai rodo, kad pasiekėme nepriimtina žemą tašką tarptautinės teisės ir žmogiškumo atžvilgiu.

Trečias reikalavimas – sustiprinti taikos procesą. Vienintelis perspektyvus ilgalaikės taikos pagrindas yra ir bus dviejų valstybių, Izraelio ir Palestinos, kaip nepriklausomų valstybių su saugiomis sienomis, sprendimas.

Europos Sąjunga kartu su Artimųjų Rytų ketverto nariais, nuosaikiais arabų partneriais ir visais konflikto dalyviais turi skubiai atnaujinti taikos derybas ir prie turi prisidėti Jungtinės Tautos. Tačiau visapusiškam sprendimui taip pat aiškiai reikalingas susitaikymas, ypač Palestinos grupuočių susitaikymas.

Šiandien turime ištirti metodą, kurį iki šiol naudojome vadinamajame taikos procese. Prieš kelias savaites vis dar galėjome manyti, kad esame teisingame kelyje, nepaisant žinomos sudėtingos aplinkos ir vos pastebimos pažangos. Tarptautinė bendruomenė ir pirmiausia mes, kaip Europos Sąjunga, rėmėme šias derybas per savo tvirtą įsipareigojimą ir suteikėme finansinę pagalbą, kad būtų sukurtos pagrindinės sąlygos Palestinos valstybės sukūrimui.

Bet ar šis įsipareigojimas buvo pakankamai politiškai tvirtas? Turime užduoti sau šį klausimą. Šiuo metu vėl patiriame paastrėjimą. Suprantama, kad krizių valdymo laikotarpiais mes linkę mąstyti atsižvelgdami į trumpalaikę perspektyvą. Iš tikrųjų mums nedelsiant reikalingos paliaubos ir visiškas Izraelio pajėgų išvedimas, kaip reikalauja JT Saugumo Taryba.

Pastarųjų dešimtmečių patirtis mus pamokė, kad taika Artimuosiuose Rytuose negali ateiti iš paties regiono. Tačiau tiesa ir tai, kad ji nebus įmanoma be susitaikymo tarp priešiško konflikto šalių.

Todėl tarptautinė bendruomenė turi būti pasirengusi labiau nei bet kada iki šiol skatinti taiką Artimuosiuose Rytuose, kad skaudūs pastarųjų dešimtmečių įvykiai neliktų skaudžia ateinančių dešimtmečių patirtimi.

Tarptautinės jėgos gali ir turi padėti užtikrinti paliaubas. Todėl visi turime pasistengti užtikrinti, kad Egipto ir Prancūzijos planas sukurti tarptautinį mechanizmą, siekiant užtikrinti Gazos sienas, būtų sėkmingas, ir jis, žinoma, turi būti išlaikomas kaip prioritetas prieš ginklų ir raketų kontrabandos nutraukimą Gazos regione. Europos Sąjunga savo veiksmų strategijos dokumente Anapolio proceso pradžioje jau paskelbė, kad ji pasirengusi dalyvauti tokiu būdu.

Bet leiskite ypač pabrėžti vieną dalyką: Europos ir tarptautinių saugumo pajėgų išdėstymas gali negarantuoti paliaubų per trumpą laikotarpį. Turi būti siekiama aiškaus politinio tikslo sukurti reikalingą pasitikėjimą, kad būtų užbaigtos taikos derybos, garantuojant vienodą saugumą izraeliečiams ir palestiniečiams. Tai reiškia, kad dėl karinių pajėgų dislokavimo, kas įgyvendinama tik turint tvirtą mandatą, visose pusėse išaugs politinė įtaka tam, kad būtų surastas taikus sprendimas.

Mums reikia ne tik pakartotinio taikos įsipareigojimo, kurį taip dažnai formulavome kaip savo tikslą praeityje. Mums reikia pasiryžimo ne tik siekti taikos, bet ir ją pasiekti ir iš tiesų iki to laiko, kai aštrėjanti dešimtmečiais kaupia neapykanta sukels visuotinį sukrėtimą.

Baigdamas norėčiau jums priminti, kad 2008 metai buvo Europos kultūrų dialogo metai. Taip pat norėčiau jums priminti, kiek daug mes, kaip Europos Parlamentas, padarėme, kad šie metai būtų vilties metai, ir mes nustatome politinius prioritetus, pabrėžiančius, kad kultūrų konfliktas nėra gamtos dėsnis.

Pasaulio reakcija į karą Gazoje rodo, kaip greitai gali būti sužlugdytos pastangos sukurti kultūrų dialogą, kai jas užvaldo vaizdų, kuriuos kasdien matome per televiziją, tikrovė. Dar blogiau yra tai, kad ši tikrovė pasitarnauja ekstremistams ir fundamentalistams, kurių tikslas – ne taika, o tęsti konfrontacijos spiralę.

Smurtas sukelia didesnę smurtą. Šis pasakymas negali būti pernelyg dažnai kartojamas. Dialogas ir derybos – tai vienintelis kelias iš krizės. Jie abu savime nėra tikslai, bet jais turi būti drąsiai vadovaujamasi, turint tikslą, kad Izraelio ir Palestinos žmonės galėtų gyventi tikrai saugiai, taikiai ir būtų gerbiamas jų orumas.

(Plojimai)

3. Ankstesnio posėdžio protokolo tvirtinimas: žr. protokolą

4. Parlamento sudėtis: žr. protokolą

5. Komitetų ir delegacijų sudėtis: žr. protokolą

6. Duomenų apsauga (Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno ir jo pavaduotojo paskyrimas): žr. protokolą

7. Bendru sprendimu priimtų teisės aktų pasirašymas: žr. protokolą

8. Gauti dokumentai: žr. protokolą

9. Žodiniai klausimai ir raštiški pareiškimai (gauti dokumentai): žr. protokolą

10. Prašymai: žr. protokolą

11. Tarybos perduoti susitarimų tekstai: žr. protokolą

12. Darbų programa

Pirmininkas. – Išplatintas galutinis šio posėdžio darbotvarkės projektas, kokį Pirmininkų sueiga sutarė savo susitikime 2009 m. sausio 8 d., ketvirtadienį, pagal Darbo tvarkos taisyklių 130 ir 131 taisykles. Buvo prašoma pataisyti šį projektą, kaip nurodyta toliau.

Pirmadienis:

Kadangi L. Andrikenė negali dalyvauti šį vakar ir pristatyti savo pranešimo apie JT Žmogaus teisių tarybos raidą ir ES vaidmenį, trečiadienį bus balsuojama dėl šio pranešimo, kaip planuota, be bendros diskusijos.

Antradienis: Jokių pataisymų.

Trečiadienis:

Žaliųjų frakcija / Europos laisvasis aljansas pasiūlė užbaigti bendrą diskusiją apie padėtį Gazoje pateikiant pasiūlymus dėl rezoliucijos. D. Cohn-Bendit tars žodį, siekdamas pagrįsti pasiūlymą.

Daniel Cohn-Bendit, Verts/ALE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, visi žino apie padėtį Gazoje. Tai, kad turime ją aptarti čia, Parlamente, visiškai natūralu. Tačiau mes raginame Saugumo Tarybą užimti poziciją, raginame institucijas užimti poziciją ir Europos Sąjungą užimti poziciją, o Parlamente diskutuojame apie reikalus, bet nenorime užimti pozicijos. Tačiau vis dėlto manau, kad susidūrus su padėties Gazoje kritiškumu, Parlamentui ypač svarbu pateikti savo nuomonę ir pasakyti tiksliai, ko jie nori tam, kad būtų nutrauktos žudynės, dabar vykstančios Artimuosiuose Rytuose. Mano nuomone, nepriimtina, kad Parlamentas neturi drąsos ar aiškumo balsuoti už rezoliuciją po mūsų diskusijų. Štai kodėl mūsų frakcija ragina apsispręsti iš naujo Pirmininkų sueigos sprendimą ir kad diskusijos, kurias turime surengti dėl padėties Gazoje, baigtųsi rezoliucija – tokia, kuri pademonstruotų aiškumą ir tvirtą Parlamento, daugumos, poziciją, kad žudynės Gazoje baigtųsi. Mes norime rezoliucijos; turime suprasti, kad mūsų politinė pareiga susidūrė

su dabartine padėtimi, ir ši politinė pareiga neturi būti paprasta diskusija, tai turi būti rezoliucija – rezoliucija, aiškiai išreiškianti, ko norime ir ką smerkiame!

Hannes Swoboda, PSE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, aišku, apie šį reikalą daug galvojome. Turbūt D. Cohn-Bendit pervertina rezoliucijos reikšmę, bet dėl Saugumo Tarybos rezoliucijos turime pagrindą, kurį turime palaikyti ir, kaip Parlamento pirmininkas jau sakė, turime reikalauti, kad abi pusės siektų taikos, sudėtų ginklus ir laikytųsi Saugumo Tarybos rezoliucijos. Tačiau norėčiau pridurti, kad tai turi būti mūsų rezoliucijos esmė. Jei taip bus, mes galėsime ją palaikyti. Šiame kontekste bendradarbiautume ir palaikytume D. Cohn-Bendito pasiūlymą.

Elmar Brok, PPE-DE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Pirmininkų sueigos rekomendacija pagrįsta didele išmintimi. Šiandien išgirdome Parlamento pirmininko, kurį, jei neklustu, palaikė visas Parlamentas, pareiškimą. Tai svarbus pagrindinis principas ir svarbus Parlamento pareiškimas. Per kelias ateinančias dienas sulauksime daug informacijos: per Užsienio reikalų komiteto ir delegacijų surengtus posėdžius ir iš pranešimų, gautų iš Tarybai pirmininkaujančios šalies ir Komisijos. Todėl šiandien negalime daryti įtakos rezoliucijai, kuri iš tikrųjų labai atitiks tai, kas vyko ketvirtadienį.

Praėjusią savaitę dvi dienas praleidau ant Gazos ruožo sienos ir mačiau daug žmonių kančios abiejose pusėse. Manau, vien paliaubų neužteks. Paliaubos turi būti susietos su ginklų kontrabandos į Gazą ateityje nutraukimu. Šiandien Egipte vykstančių derybų aplinkybės ypač svarbios. Neturime to sužlugdyti rezoliucija, kurią galbūt suformavo emocijos. Todėl aš pritariu Pirmininkų sueigos rezoliucijos išlaikymui.

Pirmininkas. – (Parlamentas priėmė pasiūlymą)

Nustatyti tokie galutiniai terminai: pasiūlymai dėl rezoliucijų šį vakarą 20 val., pataisymai ir bendri pasiūlymai dėl rezoliucijų trečiadienį 10 val.

Ketvirtadienis: be pataisų.

Daniel Cohn-Bendit, (Verts/ALE). – (DE) Gerb. pirmininke, turėjau dar vieną pastabą dėl kitų diskusijų apie dujų ginčą tarp Ukrainos ir Tarybų Sąjungos ir dėl krizės... Rusijos!

(FR) Atsiprašau už praeities iškėlimą, Francis; nenorėjau to daryti.

(DE) Kalbant apie diskusiją, mes tik norėtume nustatyti ir tikėtis, kad visos frakcijos galės sutikti, jog šiose diskusijose turi būti diskutuojama apie tą faktą, kad Slovakija nori neteisėtai vėl atidaryti atominę elektrinę. Aš tik norėjau...

(Pertraukinėjimas)

Esate tinkamas žmogus tam darbui. Gali patylėti, vyruti. Tylos. Čia tu. Aš tik norėjau būti tikras. Mes Parlamente, vyruti.

Pirmininkas. – Gerb. D. Cohn-Benditai ir gerb. M. Ferberi, prašau tučtuojau nutraukti ginčą. Galėsite pratęsti jį vėliau. Šiose diskusijose gali būti kalbama apie viską, kas susiję su šiomis diskusijomis.

Giorgos Dimitrakopoulos (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, kadangi Slovakijos ir Bulgarijos klausimas yra svarbus, aš taip pat norėčiau paprašyti, kad kreiptumėtės į Europos Komisiją, nes ji juk yra sutarčių ir Stojimo sutarties sergėtoja, kad mums tiksliai pasakytų, kas vyksta ir kodėl šios dvi šalys priėmė tokį sprendimą.

Pirmininkas. – Komisija neabejotinai pasižymėjo, taigi į tai bus atsižvelgta.

(Priimta darbų programa)

13. Vienos minutės kalbos svarbiais politiniais klausimais

Pirmininkas. – Kitas klausimas – **vienos minutės kalbos** svarbiais politiniais klausimais.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, leiskite man informuoti Parlamentą apie agresyvų Turkijos elgesį Graikijos atžvilgiu.

Nuolatiniai Graikijos oro erdvės pažeidimai, žemai virš apgyvendintų Graikijos salų sklendžiantys naikintuvai, trukdymas saugiai laivybai Graikijos teritoriniuose vandenyse ir kišimasis į paieškos ir gelbėjimo operacijas

Egėjo jūroje, už kurias atsakinga tik Graikija, ir didelė pagalba, teikiama nelegaliems emigrantams, – visi šie Turkijos veiksmai kenkia bendram teritorijos stabilumui.

Turime pasmerkti tokį agresyvų elgesį ir besitęsiantį Turkijos strateginį iššūkį suverenioms Europos Sąjungos valstybės narės (būtent – Graikijos) teisėms ir pasiūsti aiškią žinutę, kad toks elgesys kelia pavojų jos perspektyvoms Europoje.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Po 2004 m. įvestų diskriminacinių priemonių, susijusių su darbuotojais iš naujųjų valstybių narių, dirbančių Europos institucijose, kurios 2008 m. Europos Teisingumo Teismo sprendimu buvo pripažintos neteisėtomis, noriu atkreipti jūsų dėmesį į naują diskriminacinį sprendimą.

Praėjo ketveri su puse metų, tačiau naujųjų valstybių narių piliečiai vis dar jaučiasi antrarūšiais. Atsitiko taip, gerb. pirmininke, kad pernai buvo paskelbtas konkursas į vengrų kalbos vertėjų, dirbančių Europos Parlamente, skyriaus vadovo pareigas – į šias pareigas gali pretenduoti bet kurios valstybės narės pilietis. Vertimo tarnyboje skyriaus vadovas atsakingas ne tik už administracines užduotis, bet ir už Europos Sąjungos terminijos perkėlimą į vengrų kalbą.

Gerb. pirmininke, pasibaisėtina, kad iš dviejų tinkamų kandidatų – vengro ir brito – buvo pasirinktas britas. Ar galite įsivaizduoti prancūzų kalbos tarnyboje pareigas einantį anglą ar ispaną? Gerb. pirmininke, tokia diskriminacija nepriimtina, ir ji daro didelę žalą Europos Sąjungos dokumentų vertimui. Noriu išreikšti savo protestą kiekvienos naujos valstybės narės vardu.

Pirmininkas. – Jūs, žinoma, gausite atsakymą šiuo klausimu.

Marian Harkin (ALDE). – Gerb. pirmininke, šią popietę klausėme jūsų ir kitų pranešimų apie baisią padėtį Gazoje, apie neatidėliotiną paliaubų būtinybę ir Izraelio ginkluotųjų pajėgų išvedimą iš Gazos. Turiu pasakyti, kad šiame kontekste sutinku su D. Cohn-Benditu, kad Parlamentas turi užimti poziciją – negalime būti neutralūs.

Tam tikra prasme šiek tiek per daug žemiška kalbėti apie kasdienius dalykus, išklausus tai, kas buvo pasakyta, bet, žinoma, kasdieniai klausimai aktualūs visiems mūsų piliečiams. Praėjusį savaitgalį Airijoje paskelbtas bendrovės *Dell* pranešimas, kad ji perkelia 2 000 darbo vietų, buvo skaudus smūgis vidurio vakarų ir vakarų Airijos bendruomenei. Šiuo metu, kai išgyvename visuotinį finansinį nuosmukį, tai ypač paveikė bendrovėje *Dell* tiesiogiai įdarbintus darbuotojus, tiekėjus ir pan.

Atsižvelgiant į tai, Europos globalizacijos fondas galėtų įrodyti esąs ypač svarbus padėdamas perkvalifikuoti darbuotojus ir skatinti verslumą savarankiškam darbui. Labai svarbu, kad Airijos vyriausybė iš karto kreipiasi į Globalizacijos fondą, kad darbuotojai galėtų tikėti ateitimi ir matyti, jog ES dirba, kad padėtų visiems darbuotojams ir šiuo atveju tiems, kurie yra Airijos vakaruose ir vidurio vakaruose.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, ką tik pasiekėme susitarimą, pagal kurį galiausiai bus atnaujintas Rusijos dujų teikimas į kelias Sąjungos valstybes nares, kurioms jis buvo nutrauktas. Verta pabrėžti valstybių narių solidarumą šiuo klausimu, nors, deja, tai nebuvo akivaizdu iš pat pradžių. Įvairios šalys turėjo labai skirtingas nuomones šiuo klausimu. Tačiau, laimė, pabaigoje pasistengėme susivienyti.

Kadangi turime aptarti šį klausimą dviejų dienų laikotarpiu, norėčiau akcentuoti du dalykus. Pirma, šis ginčas aiškiai parodo, kad grynai ekonominius klausimus Rusija sprendžia taip, lyg jie būtų grynai politiniai instrumentai. Antra, šis klausimas aiškiai parodo, kad turime vystyti bendrą energetikos politiką kaip Sąjunga. Štai ko mums reikia labiau nei atskirų energetikos politikų didžiausioms šalims, tokioms, kaip tos, kurios tiesia vamzdynus po Baltijos jūra savo iniciatyva.

László Tórkés (Verts/ALE). – (HU) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, globalinėje nesveiko kokakolos ir traškučių dominavimo eroje noriu pakelti balsą ginčydamas vengrų vynuogynų auginimą Karpatų baseine, nes tai turi tarptautinę reikšmę. Dėl neteisingai interpretuotų ES direktyvų dabar Europos lėšomis remiami tie, kurie su šaknimis išrauna savo vynuogienojus, ir neįprasta bausti tuos, kurie veisia naujas rinktines vynuogių rūšis.

Karpatų baseinas istorinės Vengrijos teritorijoje vienu metu buvo viena iš didžiausių vynuogių auginimo teritorijų Europoje, besidriekianti daugiau nei 600 000 hektarų. 1948 m. Vengrijoje vis dar buvo 260 000 hektarų vynuogynų, tačiau šiandien ta teritorija susitraukė iki 40 000 hektarų. Kiek dar taip bus žlugdomi Karpatų baseino vyno fabrikai, vynininkai ir natūrali aplinka?

Vynas, kviečiai, taika! Noriu pasitelkti šį vengrų liaudies sveikinimą linkėdamas jums laimingų Naujųjų metų.

Mary Lou McDonald (GUE/NGL). - Gerb. pirmininke, kalbėsiu Palestinos klausimu. Atkreipiu dėmesį, kad savo ankstesnėse kalbose kažkaip vengėte viską išdėstyti savo pozicijoje dėl Izraelio: 900 palestiniečių mirę, trečdalis iš jų – vaikai, tačiau Parlamente negalime visiškai pasmerkti Izraelio žiaurumo.

Šis antpuolis ne tik neproporcingas – jis visiškai nepagrįstas. Jo varomoji jėga – ne Izraelio saugumo poreikiai. Iš tiesų tai ciniška ir šaltakraujė ataka ne organizacijos „Hamas“, o Palestinos gyventojų atžvilgiu. Manau, dabar valstybės narės turi moralinę pareigą parodyti visus savo diplomatinius ir politinius sugebėjimus Izraeliui, kad baigtųsi šis smurtas.

Vaikščiojimas ant pirštų galų aplink Izraelio valdžią nepadės – niekada nepadėdavo. Dabar Izraelis turi suprasti, kad jo veiksmai sukelia pasekmes. Todėl raginu visus europarlamentarus reikalauti neatidėliotino **Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių susitarimo** ir visų lengvatinės prekybos susitarimų tarp ES ir Izraelio sustabdymo. Taip pat turime atsispirti bet kokiems bandymams pagerinti santykius tarp ES ir Izraelio valstybės, kuri yra apgulusi Gazą ir žiauriai elgiasi su Palestinos žmonėmis.

Žmogaus teisių retoriką, kuri taip dažnai aidėjo šioje salėje, dabar turi atspindėti žodžiai ir darbai. Tai vienintelė perspektyva sėkmingam taikos procesui Artimuosiuose Rytuose.

Pirmininkas. – Kad šis klausimas sudėtingas, rodo jūsų kalbos trukmė. Jūs 50 proc. viršijote savo kalbai skirtą laiką. Diskusijos įvyks trečiadienį po pietų.

Kathy Sinnott (IND/DEM). - Gerb. pirmininke, praėjusią savaitę mano rinkėjus pribloškė bendrovės *Dell* pranešimas – kaip M. Harkinas minėjo, prarandama beveik 2 000 darbo vietų gamykloje. Tai taip pat reiškia greičiausiai daugiau nei 2 000 darbo vietų, priklausančių nuo bendrovės *Dell* gamybos, Airijoje netekimą. Bendrovė *Dell*, turėdama beveik 52 mln. EUR valstybės pagalbą, perkelia gamybą į Lodzę Lenkijoje.

Ar gali Komisija mane patikinti, kad valstybės pagalba, kuria naudojasi Lenkija, atitinka ES konkurencijos taisykles ir kad bus pakankamai pagalbos iš Europos globalizacijos fondo, kad atleista darbo jėga būtų parengta naujai įdarbinti?

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Ponios ir ponai, prieš dvi dienas keturių Burgo miesto mokyklų sienos buvo išterliotos rasistiniais šūkiais. Sienos buvo išpurkštos tokiais šūkiais: „Paverskite bulgarus muilu“ ir „Mirtis giaurams“. „Giauras“ – menkinamas turkų žodis, vartotas Osmanų imperijos laikais ne musulmonams ir ne turkų kilmės asmenims pavadinti. Turkų sąmonėje giauras laikomas ne žmogumi, dėl to šis žodis turkų kalboje užgauliasias rasistinis įžeidimas. „Giurai“ – žodis, kurį vartojo buvęs žemės ūkio ministras Nihat Kabilas ir oficialūs turkų pareigūnai Žemės ūkio ministerijoje, apibūdindami bulgarus, kurie įstojo į departamentą, ir vėliau taikė lengvatines sąlygas turkams.

Ponios ir ponai, tegu šis incidentas būna jums įspėjimas apie tai, koks turkų mentalitetas XXI amžiuje. Vien šis pavyzdys rodo, kad Turkijai nėra vietos Europos Sąjungoje todėl, kad tai rasistinė, neapkenčianti svetimšalių šalis, remianti ir skatinanti rasizmą bei ksenofobiją kaimyninėse šalyse. Šis atvejis rodo, kad bulgarai ne tik nėra neapykantos priežastis, jie – neapykantos ir etninio nepakantumo aukos.

Europos Parlamentas visada buvo tvirtai nusiteikęs prieš rasizmą ir etninį nepakantumą. Kreipiuosi į jus kaip į Parlamento narius, prašydamas padaryti tai dar kartą ir paremti mūsų rašytinę deklaraciją, smerkiančią turkų rasizmą prieš bulgarus.

Tunne Kelam (PPE-DE). - Ačiū jums, gerb. pirmininke. Teigiamai vertinu pirmininkaujančios Čekijos pastangas išspręsti dabartinę dujų krizę, bet vien tik tarpininkauti vienoje krizėje po kitos nėra sprendimas. ES negali ir toliau atlikti *enfant terrible* auklės vaidmens. Viena išvada yra aiški – tikėtis abipusiškai naudingo strateginio aljanso su Rusija kaip patikima energijos tiekėja yra strateginė klaida. Pagrindinė dabartinės krizės priežastis yra ne Ukraina, o „Gazpromo“ krizė, nes jam nepavyko įvykdyti savo įsipareigojimų.

Aštuonerius metus iš eilės „Gazpromo“ gamyba buvo to paties lygio. Tai tipiškas politinės valstybės kontrolės gamybos atžvilgiu rezultatas. Tikriausiai nesugebėjimas tiekti dujų tuo pačiu metu Rusijos pirkėjams ir įvykdyti įsipareigojimus užsienyje privertė V. Putiną inicijuoti politinę krizę ir parodyti į Ukrainą kaip į atpirkimo ožį. Dėl viso šito mums dar svarbiau susitelkti į naujų energijos šaltinių paiešką.

Magda Kósáné Kovács (PSE). – (HU) Gerb. pirmininke, kolegos nariai, ekonominė krizė, kurią daug žmonių iš pradžių palaikė masinių informavimo priemonių gąsdinimo taktika, dabar pasiekė Europą. Ji kamuoja šalis, regionus, vietos bendruomenes, įmones, o taip pat šeimas ir dirbančiuosius. Du iš mūsų kolegų narių apie tai jau kalbėjo. Nuosmukio pasekmės ne visus mus veikia vienodai, kaip Komisija primena mums savo komunikate. Neigiamas poveikis proporcingai didėja Europos ir visuomenės pakraščiuose.

Siekdami neleisti dabartinei padėčiai paversti padoraus darbo principo tuščiais žodžiais ir padėti mums išvengti skurdo sprogo, turime sutelkti savo pastangas į išteklius. Štai kodėl pritariu Komisijos komunikatui bei Komisijos nario V. Špidlos atsidavimui didinti supratimą ir raginti Europą dėti pastangas apginti labiausiai pažeidžiamas socialines grupes dabartiniu smunkančios ekonominės veiklos laikotarpiu.

Diferencijuotas Komisijos požiūris suteikia pagrindo tikėtis, kad vieninga Europa nereikš priverstinio vienodumo, ypač ne krizės laikotarpiu. Tikiuosi ir viliuosi, kad jis sulauks Europos Parlamento palaikymo šiuo atžvilgiu.

Magor Imre Csibi (ALDE). - Gerb. pirmininke, dabar susiduriame su paradoksu. Nors dauguma Europos vartotojų ne kartą pareiškė, kad jie yra prieš GMO, apklausos rodo, kad jie vis dėlto perka GM maisto produktus, kai jų yra prekybos centruose.

Daug pirkėjų paprasčiausiai nežino, kad GM maistas parduodamas Europoje, arba tiesiog patenka į neįskaitomų etikečių spąstus, ir baigiasi tuo, kad jie nežino, ką nusiperka.

Galimas sprendimas būtų leisti nurodyti etiketėje, kad maisto produktuose nėra GMO. Bet dabar nėra bendrų genetiškai nemodifikuotų maisto produktų žymėjimo nuostatų – taip valstybėms narėms paliekama laisvė rinktis. Tai klaidina pirkėjus ir iškraipoma vidaus rinka, nes kai kurios šalys jau įvedė nemodifikuoto maisto žymėjimą, kitos atsisako leisti teikti tokią informaciją.

Žmonės nori rinktis maistą, vadovaudamiesi savo vertybėmis, o ne saugumo vertinimo tyrimais. Jei mums rūpi pirkėjų rūpesčiai, turime visą laiką būti skaidrūs ir suteikti jiems realų pasirinkimą. Todėl raginu Komisiją sukurti teisinę sistemą savanoriškam genetiškai nemodifikuoto maisto žymėjimui Europos lygiu.

Bogusław Rogalski (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, norėčiau pasinaudoti proga ir kreiptis į Tarybą, kad ši imtųsi atitinkamų veiksmų pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 13 straipsnį, siekiant kovoti su etnine diskriminacija Lietuvoje.

Neseniai įvykusiuose Lietuvos parlamento rinkimuose buvo išrinkti trys politikai iš lenkų mažumų. Vėliau Lietuvos valdžios institucijos bandė atimti iš jų vietas parlamente. Buvo pateikta priežastis, kad šie asmenys turi *Karta Polaka*. Tai dokumentas, patvirtinantis kad jos turėtojas priklauso platesnei lenkų tautai. Dokumento paskirtis – padėti išlaikyti lenkų kultūrą ir tautinį identitetą tarp lenkų kilmės asmenų visame pasaulyje. Tačiau Lietuvos valdžios institucijos mano, kad ji susijusi su lojalumu užsienio šaliai. Tai akivaizdžiai absurdiška ir kelia pasipiktinimą. Be to, tai diskriminacija dėl etninės kilmės priežasčių, taip pat tautinės mažumos teisių pažeidimas, o toks elgesys neprideramas Europos Sąjungos valstybei narei. Tikiuosi, kad Lietuvos valdžios institucijos apsvarstys šią dalyką.

Daniel Strož (GUE/NGL). – (CS) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Bernd Posselt, kuris atstovauja CSU partijai čia, Parlamente, ir taip pat vadovauja Sudetų vokiečių bendrijai, pasiūlė, kad Čekijos Respublika savo pirmininkavimo laikotarpiu panaikintų vadinamuosius Benešo dekretus. Tai piktina, ir tokio reikalavimo Čekijos Respublika negali įvykdyti. Mes visi žinome, kad šie dekretai paskelbti po Antrojo pasaulinio karo, vadovaujantis pergalingų jėgų nuomonėmis, ir jie pakeitė teisinius standartus tol, kol buvo išrinktas tinkamas parlamentas. Todėl tai nėra kažkokio vėžinio auglio Europos parlamentinėje tvarkoje klausimas, kaip jis tvirtino. Mano nuomone, B. Posselto organizacija panaši į vėžinį auglį, kadangi ji veikia kaip tiesioginė šiuolaikinės Europos integracijos, kurią vykdo ES, tikslų opozicija. Nors B. Posselt puola Čekijos Respubliką, ten yra tūkstančiai laimingai gyvenančių ir dirbančių vokiečių piliečių ir daugybė buvusių Sudetų vokiečių, kurie ten išėjo į pensiją. Aš pats esu pavyzdys, kad šiandieninėje Čekijos Respublikoje nėra antivokiškos agresijos, nes buvau išrinktas kaip Vokietijos pilietis atstovauti Čekijos Respublikai šiame Parlamente.

Nicodim Bulzesc (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, dujų krizė 17 Europos šalių paliko šimtus tūkstančių namų ūkių be šildymo užšalimo temperatūroje. Labiausiai dėl šio ginčo nukentėjo Rytų ir Vidurio Europa, kur buvo uždarytos gamyklos ir mokyklos.

Net jei, tarpininkaujant ES, Kijevas ir Maskva pasirašys susitarimą po valandas trukusių derybų su ES pareigūnais, „Gazpromo“ teigimu, susitarimas atnaujinti dujų tiekimą į Europą per Ukrainą bus atidėtas, kadangi jie negavo susitarimo kopijos.

Europos Komisijos išsiųsta techninių ekspertų komanda patikrins srautus į Ukrainos vamzdinius iš Rusijos, ir net jei dujos pradės tekėti į Ukrainą, gali prireikti apie 36 valandų, kad jos pasiektų ES valstybes nares. Dėl to Europai reikia vieningos politikos dėl energetinio saugumo, siekiant išvengti ateities konfliktų, ir jai reikia įvairinti energijos atsargų šaltinius.

Pritariu Parlamento įsikišimui į ginčą ir tikiuosi, kad susitarimas bus pasiektas kiek įmanoma greičiau, kad būtų išvengta aštrėjančio konflikto.

Aurelio Juri (PSE). - (SL) Pernai minėjome 40-ąsias Branduolinio ginklo neplatavimo sutarties metines, o dar prieš vienerius metus Parlamente priėmėme rezoliuciją, raginančią Biurą, Tarybą ir Komisiją sustiprinti savo pastangas dėl veiksmingesnio daugiašališkumo ir griežtesnio šios sutarties įgyvendinimo, kuri, žinoma, pažabojų branduolinių arsenalų plitimą, bet, deja, nepavyko jų sumažinti. Rezoliucijoje raginame Jungtinės Amerikos Valstijas atšaukti savo branduolines kovines galvutes iš Europos teritorijos, o Jungtinę Karalystę ir Prancūziją – sustabdyti savo branduolinių raketų programas.

Kadangi aš tik pernai lapkričio mėn. tapau Parlamento nariu, norėčiau paklausti, kiek ir kaip buvo atsakyta į šiuos raginimus, tiksliau, kiek sėkmingos buvo šios pastangos, atsižvelgiant į tą faktą, kad atgaivinamas naujas projektas dėl antiraketinio skydo dislokavimo Čekijos Respublikoje ir Lenkijoje ir kad būtent šis projektas, kaip ir tikėtasi, vėl kelia įtampą tarp Vakarų ir Rusijos, taip pat atnaujintų ir pavojingų branduolinių ginklų lenktynių vaizdinius ir grėsmes.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE). - (RO) Diskusijos apie dujų krizę buvo karštos, įskaitant ir šio vakaro posėdį.

Kiekvienas kalbėtojas kalba apie tai, kokia rimta ir pavojinga Europos Sąjungos energetinė priklausomybė. Kiekvienas sako tą patį: sprendimas – toliau mažinti mūsų priklausomybę nuo vienintelių energijos šaltinių.

Tačiau turime nepamiršti apie kitą būtinybę – taupyti energiją.

Šiuo metu sunku pasakyti, koks energijos švaistymo lygis Europos Sąjungoje. Kai kurie analitikai mini skaičių, sudarantį net trečdalį viso suvartojimo. Tai reiškia, pavyzdžiui, kad, jei Rumunija kasmet importuoja apie 14 milijonų tonų naftos ekvivalento Rusijos dujomis, beveik vienas milijonas tonų naftos ekvivalento kasmet iššvaistoma dėl prastos izoliacijos daugiabučiuose namuose.

Deja, Bendrijos teisės aktai – netinkama parama sprendžiant šią problemą todėl, kad jie nesuprantamai riboja Europos lėšas, kurios gali būti skirtos šildymo sistemų renovacijos projektams.

Manau, turime kasdien užduoti sau šį klausimą: kas paprasčiau? Ieškoti naujų energijos šaltinių ir naujų tranzito kelių ar nepamiršti, kad galime naudoti paprastus metodus, siekdami sutaupyti didelę energijos dalį, kuri iššvaistoma?

Miloš Koterec (PSE). - (SK) Šiais metais minime 10-ąsias euro metines, o 2009 m. sausio 1 d. Slovakija tapo 16-ąja euro zonos nare.

Mano šalis atsisakė dalies savo identiteto, bet ji padarė tai su pasididžiavimu. Taip, kaip mes branginame savo pinigus, pradėjome naudoti eurą, ir dauguma Slovakijos gyventojų sparčiai pradeda laikyti jį irgi savu. Įvedėme eurą tik po penkerių narystės ES metų, ir, kaip ministras pirmininkas R. Fico pasakė Naujųjų metų išvakarėse, galėtume vertinti eurą kaip laimingą talismaną, suteikiantį mums stabilumą ir potencialą Slovakijai vystytis dar energingiau šiuo ekonominės krizės laikotarpiu. Norėčiau pagirti kiekvieną, kuris prisidėjo prie euro įvedimo Slovakijoje, ir pažymėti pozityvų Slovakijos visuomenės požiūrį į naująją valiutą.

Linkiu visiems slovakams sėkmės naudojant eurą, kaip integruotos ir klestinčios Europos simboliu.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). - (EL) Gerb. pirmininke, kadangi diskusijos Parlamente apie tai nebus rengiamos, norėčiau pabrėžti pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, įgyvendinančios **Europos bendrijos laivų savininkų asociacijos** ir **Europos transporto darbuotojų federacijos** sudarytą susitarimą, svarbą Europos Sąjungai.

Ši direktyva, kuri yra susijusi su jūrininkų darbu pagal Darbo jūroje konvenciją, leis jūrininkams Europos Sąjungoje užtikrinti tinkamas darbo sąlygas.

Šį sektorių reikia remti todėl, kad jis prisideda prie vystymosi ir produktyvumo. Europos Sąjungos krantus skalaujančios jūros yra labai svarbios tarptautinei prekybai, ir jauni žmonės turi sieti savo ateitį su jūrininkystės profesijomis bei ateiti į pagalbą laivybai.

Jörg Leichtfried (PSE). - (DE) Gerb. pirmininke, mano kalbos kontekstas – 2008 m. spalio mėn. pradžioje Austrijoje atskleistas neteisėtas šuniukų gabenimas. Nuo 2008 m. spalio mėn. pradžios bandžiau gauti kalbėti skirtą laiko vienos minutės kalbų metu, džiaugiuosi, kad man pagaliau pavyko. Įdomu tai, kad B. Rogalskiui buvo leista tarti žodį tris kartus.

Tačiau dabar prie reikalo. Austrijos policija sustabdė sunkvežimį su 137 šuniukais. Transporto priemonės buvo su akivaizdžiais rimtais trūkumais, o gyvūnų pasai – suklustoti, kadangi šunys nebuvo pasiekę teisiškai reikalaujamo amžiaus, kad juos būtų galima transportuoti. Kelionė prasidėjo Slovakijoje ir turėjo baigtis Ispanijoje. Šis atvejis nėra vienintelis, ir jis dar kartą atkreipia mūsų dėmesį, kad pelno siekiančios organizacijos nuolat nusikalstamai nesilaiko gyvūnų apsaugos nuostatų Europoje. Europoje tikrai reikia išsamų gyvūnų transportavimo patikrinimų ir atitinkamos baudų grėsmės. ES turi bendrai priimti minimalius gyvūnų apsaugos standartus, o juos įgyvendinti ir prižiūrėti turi visos vyriausybės. Tai taip pat priverstų tas šalis, kurios iki šiol buvo visiškai neveiklios gyvūnų apsaugos srityje, įvesti konkrečius standartus.

Jelko Kacin (ALDE). - (SL) Kruvinos ir nemažėjančios palestiniečių žudynės Gazoje – žmonių bejėgiškumo ir dvejojų standartų simbolis, neteisybė, kuri šaukiasi dangaus. Ar tikrai bendra palestiniečių mirčių suma turi pasiekti keturženklį skaičių, kad tarptautiniai tarpininkai panaudotų tarpininkavimo mechanizmus, kuriais jie disponuoja nuo pirmos konflikto dienos?

Europos Sąjunga įsivaizduoja esanti aktyvi jėga tarptautiniuose santykiuose ir pasaulinė politinė žaidėja. Bet ar iš tiesų ji tokia yra? Ar mes iš tikrųjų galime vadinti save aktyvia jėga, kai Izraelio armija, nepaisant visos savo prityrusios žvalgybos paramos, atakuoja sausakimšą civilių mokyklą, kurią finansuoja Europos Sąjunga? Ar galima sakyti, kad tarptautinė humanitarinė teisė egzistuoja, kai Izraelio kariuomenė jėga perkrausto palestiniečius į namą ir kitą dieną intensyviai apšaudo jį artilerijos sviediniais?

Esu daug kartų buvęs Izraelyje, įskaitant Sderotą, labai daug žinau apie tai, kas ten vyksta, bet šis Izraelio veiksmas yra neproporcingas, perdėtas ir nežmoniškas. Šis veiksmas yra amoralus, iškreiptas ir keistas todėl, kad jis iš esmės yra priešrinkiminė kampanija. Tai kruvina priešrinkiminė kampanija.

Liam Aylward (UEN). - Gerb. pirmininke, pasinaudodamas proga norėčiau palaikyti Europos Sąjungos teikiamą finansavimą Europos specialiosioms olimpinėms žaidynėms, kurios bus surengtos 2010 m. Varšuvoje, ir Pasaulio specialiosioms olimpinėms žaidynėms, kurios bus surengtos 2011 m. Atėnuose, paremti.

Komisija skyrė 5 mln. EUR 2003 m. Airijoje vykusioms Pasaulio specialiosioms olimpinėms žaidynėms paremti, ir tai buvo tokia nuostabi proga ir malonumas daugeliui iš mūsų, kurie ten buvo. Europos Sąjunga turi rodyti pavyzdį remiant savanoriškumą sporte.

Leiskite man pridurti, kad yra rašytinė deklaracija šiuo klausimu, ją europarlamentarai gali pasirašyti šią savaitę, ir aš paragindčiau visus kolegas pasirašyti šią deklaraciją, siekiant paremti ES finansavimą šioms labai svarbioms Specialiosioms olimpinėms žaidynėms.

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL). – (CS) Laimingų Naujųjų metų, gerb. pirmininke, ponios ir ponai. Norėčiau išreikšti savo nuostabą dėl likimo ironijos, kad Čekijos vyriausybė, gerai žinoma dėl savo specifinio derybų su Rusija klausimo sprendimo, dar nesudraskė į gabalus savo šydo ir neapsipylė galvos pelenais. Ji net nukėlė derybas su Rusija dėl energetinio saugumo. Tačiau dar labiau mane šokiravo Europos Komisijos pozicija. Ji grasina sankcijomis Slovakijai ir Bulgarijai, mes net girdėjome, kad D. Cohn-Bendit taip pat rekomenduoja sankcijas, jei bus paleisti uždaryti atominių elektrinių blokai. Norėčiau pasiūlyti Komisijos nariams ir Europos Komisijos pranešėjams apsirūpinti šiltesniais drabužiais, išjungti šildymą namuose ir paaiškinti savo šeimoms, kad jie taip elgiasi iš solidarumo su slovakais ir bulgarais. O gal tai buvo tiesiog nevykęs Naujųjų metų pokštas?

Emmanouil Angelas (PPE-DE). - (EL) Gerb. pirmininke, aš taip pat norėčiau pareikšti nuomonę gamtinių dujų klausimu, kadangi per pastarąsias dešimt dienų tapome konflikto šiuo klausimu liudininkais – konflikto, į kurį buvo įtraukta daug Europos Sąjungos valstybių narių, priklausomų nuo gamtinių dujų energijai, ir sukėlusio rūpesčių piliečiams, įmonėms ir pramonei.

Po diskusijų tarp dviejų priešiškų pusių, kurios buvo kupinos įtarumo, nepasitikėjimo ir prieštaringų pranešimų, ir Europos Sąjungai pirmininkaujančios šalies bei Komisijos įsikišimo, panašu, kad rastas kažkoks sprendimas.

Akivaizdu, kad nepaisant ketinimų ir paskirstymų, problema gali vėl iškilti, jei nebus imtasi priemonių. Todėl turime išnagrinėti Europos Sąjungos energetikos doktrinos performulavimą klausimą prijungdami kitus energijos šaltinius.

Europos Parlamentas taip pat turi nusiųsti aiškią žinutę, kad Europos Sąjunga nebus laikoma įkaite, ir turi dalyvauti diskusijose, siekiant suplanuoti alternatyvius kelius saugiam ir nenutrūkstamam gamtinių dujų tiekimui. Esant nestabilioms ir nesaugioms aplinkybėms, nebus pasiektas tikslas iki 2020 m. sumažinti energijos reikalavimus 20 proc.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Bendros energetikos strategijos ir veiksmų plano, skirto Sąjungos energetiniam saugumui pagerinti, sudarymas turi būti Europos Sąjungos prioritetas.

Ukrainos įvykdytu gamtinių dujų tiekimo nutraukimu ES valstybėms narėms pabrėžta ES priklausomybė nuo jos tradicinių tiekėjų. Dar daugiau, žema temperatūra šią žiemą sukėlė rimtų eksploatacijos problemų elektros energijos tiekėjams, jie užfiksavo rekordinius suvartojimo lygius.

ES reikia sugalvoti Europos strategiją savo energetinės sistemos modernizavimui, energijos efektyvumo didinimui ir energijos tiekimo šaltinių įvairinimui. Projekto „Nabucco“ įgyvendinimas, suskystintų dujų terminalų statyba Europos uostuose, investavimas į saugesnes atominės elektrines, energijos efektyvumo ir atsinaujinančios energijos naudojimo didinimas turi būti tarp bendrų prioritetinių veiksmų, kurių tikslas – padidinti ES energetinį saugumą.

Europos Komisija kartu su Europos investicijų banku ir valstybių narių vyriausybėmis turi nustatyti ir užtikrinti šių prioritetinių projektų finansavimą.

PIRMININKAVO: R. KRATSA-TSAGAROPOULOU

Pirmininko pavaduotoja

Gay Mitchell (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, norėčiau iškelti Zimbabvės klausimą. Man atrodo, jei Zimbabvė nerodoma mūsų televizorių ekranuose, tikrai nesidomime kai kuriomis problemomis, kurios ten iškyla. Prisiminkime neseną Jestinos Mukoko, Zimbabvės taikos projekto vykdomosios direktorės ir Zimbabvės žmogaus teisių NVO forumo valdybos narės, atvejį: ji buvo pagrobta ir 21 dieną laikyta vienutėje, kol vėl pasirodė Harare magistratų teisme su kankinimo ir blogo elgesio žymėmis – visa tai dėl to, kad ji – žmogaus teisių šalininkė.

J. Mukoko šiuo metu laikoma įkalinta vienutėje didžiausio saugumo kalėjime, ir jos ateitis, kaip ir daugelio kampanijos dalyvių, pagalbos darbuotojų ir paprastų piliečių, išlieka pavojuje dėl R. Mugabės režimo.

Šiame Parlamente ir nacionaliniuose parlamentuose pasakyta daug susirūpinimo ir pasmerkimo žodžių, tačiau košmaras paprastiems Zimbabvės gyventojams tęsiasi. Manau, kad laikas mums dar kartą pareikšti savo interesą dėl šio reikalo ir reikalauti Tarybos bei Komisijos, kad būtų imtasi veiksmų ir visiems laikams nutraukta nusikalstama veikla prieš žmones, kurie vykdo kampaniją už žmogaus teises Zimbabvėje.

Proinsias De Rossa (PSE). – Gerb. pirmininke, pritariu Pirmininko šį vakarą padarytam pareiškimui dėl Gazos ir ypač Parlamento sprendimui šiuo klausimu priimti rezoliuciją, raginančią neatidėliotinas vienašales visų Gazos konflikto pusių paliaubas. Šiandien yra žuvę jau daugiau nei 900 žmonių, tad politikos vykdymo kariaujant beprasmiškumas – skausmingai akivaizdus. Turite primygtinai reikalauti, kad Izraelis liautųsi žudyti. Gaza – didžiausias pasaulio kalėjimas su 1,5 mln. kalinių. Dabar, nelaimei, tai ir skerdykla, kurioje vyrai, moterys ir vaikai miršta tik todėl, kad jie palestiniečiai.

Kuo galėjo nusikalsti Palestinos vaikai, kurie miršta šiame konflikte? Kaip mes, europiečiai, galime pasiteisinti užsiimdami verslu su Izraeliu, kai jis toliau žiauriai žudo nekaltus žmones? Europos Komisija turi liautis teisinusis, nutraukti peštynes ir susivienyti suderintam veiksmui, kuris nutrauks šitas žudynes. Negali būti nė kalbos apie Europos santykių su Izraeliu gerinimą, kol jis nedalyvauja konstruktyviame dialoge su visais Palestinos liaudies atstovais.

Hanna Foltyn-Kubicka (UEN). – (PL) Kaip tarpusavyje bendromis vertybėmis susietų šalių organizacija, Europos Sąjunga turi naudoti visus savo turimus išteklius, kad užkirstų kelią neapykantos plitimui. Tačiau Prancūzijos operatoriui „Eutelsat“ atrodo tinkama transliuoti programą iš „Al-Aqsa“ TV stoties, kuri susijusi su organizacija „Hamas“ ir atvirai ragina pulti civilius Izraelio gyventojus.

Taip elgdamasis „Eutelsat“ dar kartą pademonstravo, kad etiško verslo sąvoka visiškai svetima tiems, kurie atsakingi už tos bendrovės valdymą, ypač jei turėsime omenyje, kad nepriklausomai Kinijos televizijos kompanijai NTD TV buvo neleista transliuoti kelis mėnesius. Nepaisydama daugelio kreipimųsi, „Eutelsat“ vadovybė ir toliau nelinkusi atšaukti savo sprendimo, kuris buvo priimtas spaudžiant Kinijos vyriausybei. Nelaukti visiškai amoralūs „Eutelsat“ vadovybės sprendimai verčia abejoti, ar tikrai atsakingų asmenų ketinimai orientuoti tik į verslą.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Gerb. pirmininke, Izraelio vykdomas Gazos puolimas – tai karo nusikaltimas ir nusikaltimas žmonijai. Tai, kas vyksta, yra tragedija: mirė 900 palestiniečių, įskaitant daugybę vaikų, tūkstančiai sužeisti.

Turime reikalausti nutraukti Gazos puolimą. Turime reikalausti nutraukti Izraelio blokadą, nes tai paverčia Gazą koncentracijos stovykla. Štai kodėl prisijungiame prie visų žmonių iš visų šalių ir visų žemynų, kurie dalyvauja protesto prieš žudynes demonstracijose – visų žmonių iš kiekvienos šalies ir kiekvieno žemyno, kurie pasipiktinę eina į gatves skanduodami „Daugiau jokių nusikaltimų!“ Europos Parlamentui ir kitoms atsakingoms Europos Sąjungos institucijoms labai svarbu reikalausti nedelsiant nutraukti Gazos puolimą ir nedelsiant baigti Izraelio blokadą.

Jaroslav Zvěřina (PPE-DE). – (CS) Ačiū, gerb. pirmininke. Neseniai buvau priblokštas to, kaip kelios Čekijos draudimo bendrovės nutraukė premijų mokėjimą moterims, kurios išgijo privalomus automobilio draudimo liudijimus. Šis žingsnis buvo pagrįstas išgaliojančiu nauju antidiskriminaciniu įstatymu. Vėl matome, kaip kai kurie politikai ir nevyriausybinės organizacijos užima gana išpūstą poziciją lyčių lygybės klausimu. Vienas iš tokių perdėjimų – statistinės matematikos neigimas, nors ji kasdien įrodo, kad vyrai ir moterys įvairiais savo gyvenimo aspektais elgiasi skirtingai, todėl turi skirtingus draudimo lygius ir kitas rizikas. Neigti tokius skirtumus – tai kovoti ne už lygias teises, o už abiejų lyčių panašumą ir tapatumą. Tokia kova būtų ir beprasmiška, ir juokinga. Vyrai ir moterys skiriasi vienas nuo kito būtent todėl, kad abi lytys naudingai ir palankiai papildo viena kitą kasdieniame gyvenime, visuomenėje ir būdami partneriai.

Gerard Batten (IND/DEM). - Gerb. pirmininke, ką tik paskelbta nauja nuomonės apklausa, kurią užsakė „Kampanija už nepriklausomą Didžiąją Britaniją“. Dauguma apklaustųjų pasakė, kad Europos Sąjunga nepalaiko ryšio, yra korumpuota ir pinigai yra nedidelės vertės; 83 proc. apklaustųjų nori, kad Jungtinės Karalystės teisė būtų viršiausia, todėl nori atšaukti ES teisės viršenybę; 71 proc. nori referendumo dėl tolesnės Didžiosios Britanijos narystės. Deja, tam nėra daug šansų, kadangi leiboristų vyriausybė nepaskelbs referendumo net dėl Lisabonos sutarties, nors pažadėjo tai savo rinkimų manifeste.

Britai nori laisvai prekiauti, draugauti ir bendradarbiauti su Europa ir pasauliu, o ne būti valdomi Europos Sąjungos. Jei būtų surengtas tikrai teisingas referendumas, kuriame būtų paklausta britų, ar jie nori dar glaudesnės politinės ir ekonominės integracijos su ES ar išstoti iš jos, didžioji dauguma balsuotų už išėjimą.

Avril Doyle (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, norėčiau išreikšti savo susirūpinimą dėl nuolat didėjančios mokslinio tikslumo stokos Komisijos šiam Parlamentui teikiamuose projektų pasiūlymuose ir tikrai kai kuriuose pranešimuose bei pataisose, už kurias mes kaip parlamentariai esame atsakingi. Geras mokslas vis labiau nusileidžia populistinėms ir emocinėms reakcijoms, dažnai pateikiamoms kaip atsargumo principas.

Panagrinėkime augalų apsaugos produktų klausimą. Atsisakėme mokslinio rizikos vertinimo principo. Nėra išsamaus ES įtakos vertinimo, trūksta mokslinio **endokrininės sistemos veiklą trikdančios** medžiagos apibrėžimo, jis nesuderintas su **Cheminių medžiagų registracijos, įvertinimo, autorizacijos ir apribojimų direktyva**.

Didėjančiu mokslinio tikslumo ir gero mokslo stygiumi sukuriame prastą tarptautinę reputaciją ES teisės aktams ir kenkiame jų patikimumui.

Slavi Binev (NI). – (BG) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, dujų krizė, kuri ištiko Europos Sąjungą 2009 m. pradžioje, sparčiai įgauna katastrofos mastą Bulgarijoje, nes ji neturi alternatyvos palengvinti dujų tiekimą. Nediskutuosiu apie gėdingą, trumparegišką Bulgarijos vyriausybės priimtą sprendimą, kuris pavertė mano šalį įkaite konflikte tarp Rusijos ir Ukrainos, kadangi tai akivaizdu kiekvienam.

Dabar mums svarbiau nuspręsti, kokių priemonių imtis, kad įveiktume krizę. Šiuo atveju tai gali reikšti, kad Bulgarija turi rasti alternatyvą, kad galėtų nutraukti savo išorinę priklausomybę. Štai kodėl manau, kad labai svarbu Europai ir Balkanų šalims, pavyzdžiui, Bulgarijai, pasekti Slovakijos pavyzdžiu ir priimti sprendimą iš naujo paleisti I, II, III ir IV blokus Kozlodojaus atominėje elektrinėje. Šiuo metu tai vienintelis Bulgarijos turimas pasirinkimas, suteikiantis jai galimybę įgyti šiek tiek nepriklausomybės ir sumažinti tiek tiesioginę žalą, tiek žalą, kuri bus padaryta, dabar naudojant mazutą, kaip dujų pakaitalą.

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Kadangi 2009-ieji ką tik prasidėjo, norėčiau pasakyti jums visiems, kad, mano nuomone, tai neiliniai metai.

2009 m. sukanka 20 metų, kai baigėsi šaltasis karas ir buvo nugriautos visos sienos, dalijusios šalis ir pačią Europą į Rytus ir Vakarus – su laisve ir demokratija vienoje pusėje ir totalitariniu režimu kitoje.

Kaip rumunų europarlamentarė ir kaip Rumunijos pilietė, žinanti, kas yra diktatūra, manau, kad šie du dešimtmečiai – tai perėjimo laikotarpis kai kuriems iš mūsų ir priėmimo laikotarpis likusiems.

Taip pat manau, kad, nepaisant dabartinės atmosferos, 2009 m. mūsų veiksmai, kaip ir Europos Komisijos veiksmai, turi būti nukreipti į vieningą Europą visiems europiečiams – Europą, kurioje kiekvienas iš jos 500 mln. piliečių jaustų, kad jo teisės garantuojamos, kad būtų jaučiamas tikras solidarumas, kad niekas vėl negalėtų būti diskriminuojamas, kad niekam niekada nereikėtų jaustis pašaliečiu ar tik pakenčiamam vieningoje Europoje, kad mes visi būtume Europos piliečiai, kurie jaučiasi vienodai, nesvarbu, kur kiekvienas mūsų buvome iki 1989 m.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, Europos Parlamentas daug kartų sprendė klausimus, susijusius su aplinka. Norėčiau pabrėžti problemą, į kurią mano dėmesį atkreipė mokiniai, susirūpinę natūralia aplinka. Dramatiškai krenta įkainiai už metalo laužą, popierių ir butelius, pagamintus iš sintetinių medžiagų. Tampa nerentabili rinkti tokias medžiagas. Be to, daug miestų atsisakė konteinerių, į kuriuos tai būtų galima suskirstyti, arba liovėsi juos tuštinti.

Pastaruoju metu žiniuose daug kalbama apie popieriaus perdirbimą. Dabartinė padėtis Lenkijoje šiuo atžvilgiu gali būti apibendrinta taip. Tie, kurie renka makulatūrą, tvirtina, kad kainos yra per žemos ir neapsimoka makulatūros tvarkyti. Kita vertus, tie, kurie gamina popierių, naudodami perdirbtą popierių, teigia, kad perdirbtas popierius jiems per brangus ir dabartinėmis kainomis jiems neverta investuoti į perdirbimo įrangą. Todėl kreipiuosi dėl ekologiškai sąmoningo veiksmo, kad išspręstume šią problemą. Esant tokiai situacijai, vaikai renka makulatūrą todėl, kad ši veikla turi mokomąją vertę, bet paskui tas popierius išmetamas į bendrus sąvartynus.

Pirmininkė. - Ponios ir ponai, padariau viską, ką galėjau, kad kiek įmanoma daugiau kalbėtojų turėtų galimybę tarti žodį.

Šis klausimas baigtas.

14. Bendrijos veiksmų planas tam, kad būtų pasiektas tausasis pesticidų naudojimas – Augalų apsaugos produktų pateikimas į rinką (diskusijos)

Pirmininkė. - Kitas klausimas – bendros diskusijos apie šiuos pranešimus:

– A6-0443/2008, Christa Klass, Aplinkos, **visuomenės sveikatos ir maisto saugos** komiteto vardu dėl pagrindų direktyvos **siekiant tausiojo pesticidų naudojimo** (06124/5/2008 – C6-0323/2008 – 2006/0132(COD));

– A6-0444/2008, Hiltrud Breyer, Aplinkos, **visuomenės sveikatos ir maisto saugos** komiteto vardu dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką (11119/8/2008 – C6-0326/2008 – 2006/0136(COD)).

Christa Klaß, pranešėja. – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nare p. A. Vassiliou, Komisijos nary p. S. Dimas'ai, ponios ir ponai, šiandien turime daugelio diskusijų ir derybų, kuriose kartais buvo daug emocijų, rezultatų ir rytoj turėsime progą balsuoti. Nebuvo lengva. Iš visų jėgų stengėmės rasti teisingą sprendimą derybose su Taryba ir Komisija. Nustatėme, kad mokslas ne visada nukreipia mus tinkama kryptimi ir pateikia aiškias išvadas. Toliau bus reikalinga mokslinė parama, siekiant išanalizuoti šių naujų teisės aktų poveikį. Todėl pirmiausia nuoširdžiai dėkoju visiems, prisidėjusiems prie šio pozityvaus rezultato savo konstruktyviais pasiūlymais, mano kolegoms nariams čia, Parlamente, Europos Komisijoje, Tarybai pirmininkavusioje Prancūzijoje – gaila, kad šįvakar čia nėra Tarybai pirmininkaujančios Čekijos, ačiū ir personalui.

Su dabartine **direktyva dėl tausiojo augalų apsaugos produktų naudojimo** žengiame milžinišką žingsnį **didesnio bendrumo Europos aplinkos ir vartotojų apsaugos srityje** link **Tausumas kaip bendra koncepcija** Europos žemės ūkiui garantuos sveiką maistą ir sveiką aplinką. Pirmą kartą augalų apsaugos produktų tvarkymas bus suderintas Europos lygiu. Pagrindinis principas „**ties, kiek būtina, kuo mažiau**“ pagrindžiamas išsamiais, patikimomis žiniomis. Augalų apsaugos produktai iš tikrųjų yra vaistai augalams. Kad būtų veiksmingi, jie turi būti tinkamai naudojami – tinkamas produktas ir tinkama dozė tinkamu metu. Tai taip pat apima pasvarstymą, ar būtina cheminė augalų apsauga, ar geriau būtų mechaninės priemonės. Parinkus geriausią technologiją ir išbandytą įrangą bus apsaugota aplinka ir vartotojas ir bus prisidėta prie veiklos sėkmės geru derliumi. Valstybės narės nacionaliniuose veiksmų planuose nustatys priemones augalų apsaugos produktų naudojimui sumažinti.

Rizikos sumažinimas – pagrindinis tikslas. Nuo 2014 m. **bendrųjų pagrindinių integruotos augalų apsaugos principų naudojimas taps privalomas** visai Europos Sąjungai. Vandens pagrindų direktyvos nuostatų laikymasis – didžiausias prioritetas. Valstybės narės prie vandens telkinių nustatys buferines

zonas, kurios bus pritaikytos prie dirvožemio savybių ir geografinių aplinkybių. Vietos valdžios institucijų augalų apsaugos produktų naudojimas ir augalų apsaugos produktų naudojimas saugomose teritorijose bus kiek įmanoma sumažintas arba sustabdytas, jei būtina. Esama įrangos tikrinimo taisyklių, ir bus nustatyti reguliarios techninės priežiūros intervalai. Rizikos sumažinimas reiškia, kad profesionalūs naudotojai turi gauti nuodugnų ir tęstinį mokymą augalų apsaugos priemonių naudojimo klausimais. Privačius naudotojus, kurie nėra specialiai išmokyti ir gali sukelti žalos privačiuose soduose dėl netinkamo naudojimo, išmanantys pardavėjai turi informuoti apie naudojimą ir pavojus, kai tie perka augalų apsaugos priemones.

Ši direktyva reikš, kad anksčiau skirtingos taisyklės atskirose valstybėse narėse bus pritaikytos prie aukšto bendro lygio. Siūlomos priemonės pasitarnaus aplinkai, vartotojams ir naudotojams. Vienodos sąlygos visoje Europos Sąjungoje užtikrins vienodus saugumo standartus ir vienodas gamybos sąlygas. Nebus suteikiama licencijų medžiagoms, kurios įrodytos esančios kenksmingos sveikatai – dėl to sutarėme. Tačiau draudimas turi būti paremtas moksliskai pagrįstomis išvadomis, o ne politinėmis dogmomis. Turi būti atsižvelgiama ir į prieinamumą, pesticidų atvejų, kaip dažnai būna gyvenime, būtent dozė sukelia apsinuodijimo riziką. Tabletės nuo galvos skausmo yra palaima, bet, jei išgersite 20 tokių tablečių, tai tampa pavojinga, sukelia grėsmę net gyvybei.

Pasiekėme gerą kompromisą. Tai suderins aplinkos ir ekonomikos politiką, ir tikiuosi, kad rytoj galėsime pabrėžti savo reikalavimus vieningu balsavimu.

Leisiu sau paminėti vieną techninį dalyką – į 14 straipsnio 4 dalį įsivėlė klaida. Padaryta nuoroda į interneto portalą, minimą 4 straipsnio 3 dalyje, bet 4 straipsnyje nėra 3 dalies. Tai turi būti ištaisyta.

Hiltrud Breyer, pranešėja. – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nariai, ponios ir ponai, šis susitarimas – tai labai svarbus įvykis; labai svarbus įvykis Europos sveikatos apsaugai ir vartotojų apsaugai, taip pat aplinkai ir ekonomikai. Pirmiausia nuoširdžiai dėkoju šešėliniams pranešėjams už puikų bendradarbiavimą. Taip pat labai ačiū dalyvavusiems darbuotojams ir Komisijai, jums, šešėlini pranešėjau ir gerb. S. Dimas'ai, taip pat Tarybai pirmininkavusiai Prancūzijai, kolegoms nariams, kurie nepabūgo labai išpūstų pramonės skaičių.

Per pirmąjį svarstymą Europos Parlamente priėmėme 200 pataisų ir pasistengėme šiuo susitarimu žymiai pagerinti bendrą padėtį. Aiškiais galutiniais kriterijais užbaigsime šį nemoksliską nesibaigiantį žaidimą skaičiais, šį akių dūmimą, gaubiantį ribų nustatymą. Niekas negali rizikos išreikšti skaičiais. Todėl saugumą galime pasiekti tik visiškai uždraudę. Pesticidų ir kitų medžiagų, kurios yra **kancerogeninės, mutageninės ar toksiškos reprodukcijai, neturi būti, visiškai neturi būti maisto produktuose. Uždrausdami patvarias, biologiškai besikaupiančias toksiškas (PBT) medžiagas, užtikrinsime sėkmingą aplinkos apsaugą. Ypač džiaugiuosi, kad mums pavyko įgyvendinti ir įtvirtinti pradinis aiškius kriterijus endokrininėms medžiagoms, ir aš tikiu Komisijos atsakingumu rasti daugiau kriterijų per ateinančius ketverius metus.**

Taip pat ypač džiaugiuosi, kad Europos Parlamentui pavyko pirmą kartą įtvirtinti bičių apsaugą, kaip licencijavimo kriterijų. Žymūs Prancūzijos ir Vokietijos mokslininkai apdulkinančių vabzdžių ekonominę vertę įvertino 150 mlrd. EUR per metus, o žalą, jei netektume bičių, kaip apdulkinančių vabzdžių, – iki 310 mlrd. EUR. Todėl labai jūsų prašau rytoj atmesti bet kokias pasiūlytas pataisas. Jos susilpnins šį kompromisą. Tai kompromisinis susitarimas, kuriam Taryba jau pritarė. Įprastai pasiektas kompromisas nebūdavo puolamas. Tačiau džiaugiuosi, kad bendrai pasiekėme susitarimą dėl **imunotoksinių ir neurotoksinių medžiagų, nes Europoje, ketinančioje tapti žiniomis paremta visuomene, negalime leisti, kad vaiko smegenų vystymasis ilgainiui silpnėtų pirmiausia dėl neurotoksinių medžiagų. Tačiau visiškai aiškiai galime sakyti „taip“ suderinimui, neribodami valstybių narių įstatymų, ir licencijų suteikimo tvarką galime padaryti lankstesnę.**

Trilypis teisinis pagrindas taip pat rodo, kaip aukštai vertiname sveikatą, ir atleidimus nuo draudimo formulavome su daugybe apribojimų, susietų su pakaitiniu planu, pavyzdžiui, kad išimtis netaptų taisykle ir atvirkščiai. Taip pat džiaugiuosi, kad mums pavyko įtraukti gyvūnų apsaugą į šį reglamentą ir kad sugebėjome nustatyti didesnę skaidrumą, nors tikėjauisi daugiau drąsos iš Komisijos. Manau, galėsime prieiti prie taikymo protokolų ir įvesti elektroninio lauko leidimą. Tai ne tik labai svarbu aplinkos ir vartotojų apsaugai Europoje, manau, tai stebuklingas momentas Europai. Tai stebuklingas momentas Europai todėl, kad sprendimas **palaiptiui atsisakyti labai toksiškų pesticidų neturi precedento ir yra unikalus pasaulyje. Taigi, Europos Sąjunga sparčiai eina į novatorišką sveikatos apsaugą, o Europa bus pasaulinio masto pionierė.**

Šis reglamentas taip pat sukurs pridėtinę vertę piliečiams, kurie žino, kad Europos Sąjunga pirmiausia yra vartotojų ir sveikatos pusėje ir nepasidavė pramonei. Dar daugiau, pramonė gaus paskatą naujovėms, siekdama gaminti geresnius ir saugesnius produktus ateityje, taigi laimi visi.

Stavros Dimas, *Komisijos narys*. – (EL) Gerb. pirmininke, pirmiausia noriu padėkoti pranešėjai C. Klass, pranešėjai H. Breyer ir Parlamento Aplinkos, **visuomenės sveikatos ir maisto saugos** komitetui už jų puikų darbą su pasiūlymais dėl **Pagrindų direktyvos dėl tausiojo pesticidų naudojimo ir reglamento peržiūrą bei patobulinimą**.

Faktas, kad susitarimas buvo pasiektas per antrąjį svarstymą, ypač malonus. Šis susitarimas užtikrina **pradinio Komisijos pasiūlymo aplinkosaugos integralumą ir nustato dar ambicingesnes tam tikras svarbias aplinkos apsaugos užduotis**.

Žinome, kad pesticidų naudojimas kelia didelį susirūpinimą piliečiams. Štai kodėl mums pirmiausia reikėjo sugriežtinti esamą teisinę sistemą, padarant 1991 m. direktyvos dėl tam tikrų produktų pateikimo į rinką pakeitimą, ir užkamšyti spragas dėl šių produktų naudojimo Bendrijos lygiu.

Pasiekdama susitarimą dėl direktyvos, Europos Sąjunga įrodė, kad ji turi politinės valios imtis veiksmingų priemonių, siekiant apsaugoti visuomenės sveikatą ir aplinką.

Parlamentas kai kuriais svarbiais klausimais padėjo padaryti direktyvą ambicingesnę negu Tarybos bendra pozicija. Dabar valstybės narės bus priverstos parengti nacionalinius veiksmų planus su kiekybiniais tikslais tiek tam, kad apribotų pesticidų naudojimo riziką, tiek kad sumažintų tam tikrų produktų naudojimą.

Tai nebuvo lengva, kadangi pranešėja turėjo įtikinti valstybes nares, kad tam tikromis aplinkybėmis geriausias būdas apriboti riziką yra apriboti tam tikrų pesticidų naudojimą, ir jai tai pavyko. Pasiektas susitarimas simbolizuoja didelę pažangą visuomenės sveikatos ir aplinkos apsaugoje Europos Sąjungoje.

Todėl Europos Komisija yra pasirengusi pritarti kompromisinių pakeitimų paketui, kad būtų pasiektas susitarimas dėl direktyvos per antrąjį svarstymą.

Androulla Vassiliou, *Komisijos narė*. – Gerb. pirmininke, pirmiausia, noriu padėkoti pranešėjoms C. Klass ir H. Breyer, šešėliniams pranešėjams už jų konstruktyvų požiūrį į pasiūlymą, pirmininkavusiai Prancūzijai ir visiems, kurie prisidėjo prie Komisijos pasiūlymo antro svarstymo sėkmingos pabaigos.

Augalų apsaugos produktai svarbūs žemės ūkyje, sodininkystėje ir miškų ūkyje. Tačiau jie taip pat gali turėti poveikį žmogaus sveikatai, gyvūnų sveikatai ir aplinkai. Todėl mums reikia užtikrinti, kad jie būtų veiksmingai ir subalansuotai reglamentuoti.

Rengdama pirminį pasiūlymą, Komisija daug konsultavosi su suinteresuotomis šalimis iš visų susijusių sektorių ir atliko išsamų poveikio įvertinimą. Didžiausias prioritetas buvo – ir vis dar yra – pasiekti aukščiausią įmanomą žmogaus ir gyvūnų sveikatos bei aplinkos apsaugos lygį. Džiaugiuosi matydama, kad tai atspindi diskusijų tarp ES institucijų rezultatus.

Šiandien mūsų turimas kompromisinio susitarimo projektas keliomis nuostatomis sustiprintų šį aukštą apsaugos lygį. Būtų nustatyti aiškūs ir griežti veikliųjų medžiagų patvirtinimo kriterijai. Gamintojai, tiekėjai ir profesionalūs naudotojai turėtų vesti užrašus, kuriuos pareikalavus galėtų pateikti trečiosioms šalims, pavyzdžiui, kaimynams, kitiems gyventojams ar vandens pramonei. Valstybių narių valdžios institucijos turėtų sustiprinti prekybos ir naudojimo kontrolę, o Komisija tikrintų valstybių narių kontrolę. Būtų visiškai panaikinti **pasikartojantys bandymai su gyvūnais**. Skatinant tvarų žemės ūkį, saugesnės alternatyvos pakeis pavojingesnius produktus.

Siekdama užtikrinti išsamią informaciją, Komisija gali nagrinėti esamų alternatyvių produktų tinkamumą medžiagoms, žinomoms kaip endokrinių skaidikliai. Tai, žinoma, atsitiktų nenustatant iš anksto reglamentavimo saugumo reikalavimų.

Kaip bendro kompromisinio susitarimo dalį bičių rizikos vertinimo kontekste norėčiau pasiūlyti tokį tekstą: „Peržiūredama duomenų reikalavimus veikliosioms medžiagoms ir augalų apsaugos produktams, kaip nurodyta 8 straipsnio 1 punkto b ir c papunkčiuose, Komisija kreips ypatingą dėmesį į protokolų, leidžiančių įvertinti riziką, kuriuose atsižvelgiama į realų šių produktų poveikį bitėms, ypač per nektarą ir žiedadulkes, nagrinėjimą.“

Kompromisinio susitarimo projektas sukurtų dar saugesnę sistemą augalų apsaugos produktų naudojimui Europos Sąjungoje ir sustiprintų mūsų aplinkos apsaugos priemones bei mūsų piliečių sveikatos apsaugą.

Jis taip pat atspindi Lisabonos strategiją, nes sumažintų biurokratizmą. Pavyzdžiui, patvirtinimo tvarka taptų trumpesnė ir veiksmingesnė. Dar daugiau, valstybės narės nebedirbtų atskirai, kadangi abipusis leidimų pripažinimas taptų labiau norma negu išimtimi. Tai sumažintų vidaus rinkos fragmentaciją ir sukurtų platesnį pesticidų tinkamumą ūkininkams.

Galiausiai norėčiau pabrėžti, kad jis visiškai atitinka ir papildoma pasiūlymą dėl direktyvos **dėl tausiojo pesticidų naudojimo, už kurį atsakingas mano kolega Komisijos narys S. Dimas**.

Erna Hennicot-Schoepges, PPE-DE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nariai, pirmiausia noriu padėkoti pranešėjoms, Komisijai ir institucijoms, ypač pirmininkavusiai Prancūzijai. Jie sunkiai dirbo, kad pasiektų šį kompromisinį susitarimą, nustatantį žmogaus sveikatos ir žemės ūkio gamybos pusiausvyrą.

Kalbant apie ūkininkus, trijų zonų sistemų suderinimas palengvins galimybę gauti produktus, o mažo naudojimo fondas, kaip numato ir užtikrina Komisija, reikš, kad į rinką pateikėme produktus, kurie sukurti smulkiems žemės apdirbimo ir sodininkystės tikslams. Todėl turime garantiją, kad 2020 m. nebebus leidžiama pateikti į rinką visų medžiagų, turinčių įrodytą žalingą poveikį, pavyzdžiui, CMR ir **endokrininės sistemos veiklą trikdančių** medžiagų.

Tai reiškia, kad šis pasiūlymas turi žymiai sumažinti ligas ir daugelio rūšių vėžį, kurių ryšys su pesticidais jau moksliskai įrodytas, taip pat degeneracines ligas, kurių padariniai taip pat įrodyti.

Turi būti išskirtas vienas svarbus aspektas – dabar bus dedamos visos pastangos, siekiant užtikrinti geresnę atitiktį bičių apsaugos priemonėms. Komisija ką tik padarė pareiškimą šiuo klausimu. Tačiau norėčiau žinoti, ar Komisija peržiūrės Direktyvą 2007/52 pagal ką tik išvardytus aspektus. Taip pat bus akcentuojami biologinės kontrolės metodai, ir šioje srityje vis dar reikia veiksmingai realizuoti šį Komisijos palaikomą ir finansuojamą mokslinį tyrimą. Dar daugiau, esu įsitikinusi, kad šis tekstas pasitarnaus kaip gera ir būtina paskata skatinti mokslinius tyrimus ir naujoves tarp didžiųjų įprastų cheminių pesticidų gamintojų.

Komisijos atžvilgiu pranešime numatomi tarpiniai pranešimai, taigi turime garantiją, kad vyks stebėseną. Tikiuosi, nacionalinės institucijos taip pat pasistengs įrodyti, kad tai galiojantis tekstas.

Dan Jørgensen, PSE frakcijos vardu. – (DA) Gerb. pirmininke, paskelbus Komisijos pasiūlymą pasirodė antraštė pagrindiniame Danijos laikraštyje – pirmajame laikraščio puslapyje buvo skelbiama: „ES kelia grėsmę Danijos gruntiniam vandeniui“. Danijoje labai didžiojamės tuo, kad turime daug švaraus gruntinio vandens, kurį galime gerti visiškai neapdorotą. Vanduo, tekantis iš čiaupo, yra gruntinis vanduo ir galime jį gerti neapdorotą. Jei Komisijos pasiūlymas būtų įgyvendintas taip, kaip iš pradžių buvo pateiktas, tai būtų reiškę, kad Danijoje būtume apytikriai padvigubinę pesticidų kiekį rinkoje. Tai greičiausiai būtų pasibaigę tuo, kad daug jų būtų prasiskverbę į gruntinį vandenį – pesticidai, kuriuos neseniai atsisakėme naudoti todėl, kad jie galėtų patekti į gruntinį vandenį ir dėl to negalėtume gerti neapdoroto vandens. Aišku, būtų katastrofa, jei būtų priimtas pirminis Komisijos pasiūlymas, ir ne tik Danijai. Lygiai kaip mes savo gimtinėje norime prižiūrėti gruntinį vandenį (jį pateikiu čia kaip pavyzdį), žinoma, kitos šalys turi kitų klausimų, susijusių su aplinkos apsauga ir sveikata, kuriuos jos norėtų apginti, ir ES negali versti šalies susilpninti savo apsaugos. Todėl ypač džiugu, kad mums pavyko – ne Komisijos, ne Tarybos, o Parlamento pastangomis – užtikrinti lankstumą, kuris, kur esama ypatingų aplinkybių, leidžia atskiroms šalims pasakyti „ne“ pesticidams, kurių jos nenori – aišku, taip ir turi būti.

Kitas labai pozityvus dalykas, dėl kurio priėmimo labai džiaugiuosi, – dabar turėsime draudimą ir galėsime palaipsniui likviduoti kai kurias pavojingiausias pesticiduose esančias medžiagas. Šias medžiagas taikyti kitais atvejais jau uždrausta reglamente, vadinamame REACH direktyva, kurią priėmėme prieš porą metų. Tai tokios pavojingos medžiagos, kad uždrausime jas naudoti gaminant tekstilę, elektronines prekes, žaislus ar kt., bet jų vis dar nedraudžiama naudoti pesticiduose, o jie juk patenka į mūsų maistą! Tai, aišku, visiškai nepriimtina, todėl labai džiaugiuosi, kad dabar atsikratysime šių pavojingų medžiagų pesticiduose.

Trečias dalykas, kurį norėčiau paminėti, kuris, manau, labai teigiamas ir kuriuo galime džiaugtis, – dabar pristatėme mažinimo tikslus atskiroms valstybėms narėms. Pristatėme veiksmų planus, dėl kurių atskiros šalys turės pasiekti tiek kokybinį, tiek kiekybinį mažinimą naudojant pesticidus. Kokybinis susijęs su tuo, kad kai kurios medžiagos aiškiai pavojingesnės už kitas, ir mes, aišku, turime būti ypač atsargūs su šiomis medžiagomis, bet taip pat būtų gerai sumažinti naudojimą kiekybine prasme – bendrą pesticidų naudojimą, nes tai taip pat akivaizdžiai lems šių medžiagų, kurios atsiduria mūsų kaimuose ir mūsų maiste, naudojimo sumažėjimą.

Baigdamas turiu pasakyti, kad kai kurie dalykai galėjo būti daug geriau padaryti. Pavyzdžiui, dėl neurotoksinių medžiagų. Jos kenkia vaikų smegenų vystymuisi. Faktas, kad palaipsniui nelikviduojame šių medžiagų, mano nuomone, nedaro garbės ir yra gėdingas. Manau, kad gėdinga, jog svarstome galimybę atsisakyti šių pavojingų medžiagų, jei pramonė parodys poreikį tai padaryti. Manau, turėjome būti ambicingesni. Vis dėlto, kalbant apie galutinį rezultatą, džiaugiuosi ir esu patenkintas. Tai sveikatos ir aplinkos pergalė.

Anne Laperrouze, *ALDE frakcijos vardu*. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, tikiuosi, priimsime šį pesticidų paketą. Abu kompromisinio susitarimo tekstai, kurie bus pateikti balsuoti Parlamente, man atrodo subalansuoti ir verti palaikyti dėl kelių priežasčių.

Didelė pažanga gamintojų ir naudotojų atžvilgiu: leidimų išdavimo tvarkos supaprastinimas, tarp kitų dalykų, dėl suskirstymo į tris zonas ir jo abipusio pripažinimo. Aš būčiau norėjusi turėti tik vieną zoną, kad būtų užtikrintas dar didesnis nuoseklumas ES teritorijoje, bet valstybės narės pasirodė esančios pernelyg atsargios. Mokymo reikalavimai vienodai padidinti ir pardavėjams, ir naudotojams – jų mokymas, kaip geriau tvarkytis su pesticidais, yra ne tik geresnės sveikatos apsaugos, bet ir ekonominės naudos garantija.

Tiems, kurie gina gyvūnus, pažanga taip pat žymi, pavyzdžiui, kaupiant iš bandymų su gyvūnais gautus duomenis. Labai žymi pažanga sveikatos ir aplinkos apsaugos atžvilgiu; ilgainiui pavojingiausias medžiagas pakeis ne tokios kenksmingos.

Turiu paliesti labai prieštarinę **endokrininės sistemos veiklą trikdančių** medžiagų klausimą. Iki šiol nebuvo jų apibrėžimo. Apie jas nebuvo kalbama teisiniuose tekstuose. Kompromisinis suteikia Europos Komisijai ketverius metus, per kuriuos ji turi parengti moksliskai pagrįstų pasiūlymų projektus dėl priemonių, skirtų apibrėžti **endokrininės sistemos veiklą trikdančias savybes. Šis mokslinis apibrėžimas leis klasifikuoti produktus pagal jų trikdumą ir netrikdumą poveikį ir iš tiesų pramonei suteiks reikalingą mokslinį teisinį pagrindą.**

Kompromiso tekste taip pat kreipiamas dėmesys į bičių klausimą ir jų lemiamą vaidmenį ekosistemoje. Mano manymu, kompromiso formuluotė kartu su Europos Komisijos deklaracija – tai didelis žingsnis į priekį. Bus atsižvelgiama ne tik į veikliųjų medžiagų poveikį bendram bičių vystymuisi, bet ir į jų poveikį nektarui ir žiedadulkėms. Norėčiau nuraminti kai kurias suinteresuotas šalis, kurios išreiškė abejonę dėl veikliųjų medžiagų ir produktų prieinamumo. Šiame kompromiso tekste atsižvelgiama į jų nuogastavimą. Trijų zonų sistema garantuoja valstybėms narėms galimybę suteikti leidimus daugiau produktų. Esama suvaržymų galimybės.

Kalbant apie mažą naudojimą, Parlamentas kovojo, kad per trumpą laiką turėtų Komisijos pasiūlymų projektus, siekdamas įsteigti Europos fondą. Yra peržiūros sąlyga, kurioje Europos Komisija raginama išanalizuoti teisės aktų poveikį žemės ūkio diversifikavimui ir konkurencingumui.

Galiausiai, bet ne mažiau svarbu – ir tai pažymėjo mano kolegos nariai – skatiname pesticidų gamintojus tobulinti naujus ir veiksmingus produktus, kurie paisy žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos.

Baigdama norėčiau pažymėti, kad augalų apsaugos produktai yra vaistai augalams, todėl turi būti naudojami tik kontroliuojant ir apgalvotai. Šiuose tekstuose pripažįstama ir toliau bus akcentuojama integruotos gamybos svarba, kai kalbame apie patikimą ir tvarų žemės ūkį. Du tekstai, dėl kurių sutarėme, sukuria balansą tarp sveikatos ir aplinkos apsaugos bei produktų prieinamumo ūkininkams.

Pabaigoje noriu pasakyti, kad buvo malonu su jumis, ponios ir ponai, dirbti sprendžiant šį labai jautrų klausimą. Manau, mūsų darbas buvo klausymo, abipusio supratimo ir bendradarbiavimo lavinimas. Ačiū, ponios ir ponai, ypač noriu pagirti dvi mūsų pranešėjas, C. Klass ir H. Breyer, kurios buvo puikios derybininkės, kai buvo ieškoma kompromiso su Taryba.

Liam Aylward, *UEN frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, šioje salėje kalbame labai svarbaus žemės ūkiui, sveikatai ir aplinkai balsavimo išvakarėse. Leiskite mums aiškiai pasakyti: kiekvienas iš mūsų, įstatymų leidėjų, kurie identifikavo ir kėlė probleminius klausimus šiame įstatymų leidybos procese, darė tai iš susirūpinimo ateities žemės ūkiu ir maisto ištekliais.

Žinoma, man kelia susirūpinimą per dažnas pesticidų naudojimas ir jų poveikis. Be abejonės, vėžio rodikliai išaugo. Padidinome nuosėdas ore, vandenyje ir maiste, ir tai veikia mūsų sveikatą ir aplinką. Nepamirškite, kad būtent mūsų ūkininkai turi glaudžiausią kontaktą su pesticidais. Šių teisės aktų tikslas, ir aš jam pritariu, – apsaugoti mūsų piliečių sveikatą, aplinką ir žemės ūkį.

Tačiau, kaip įstatymų leidėjai, turime ieškoti pusiausvyros ir teisės aktus pagrįsti tvirtu moksliniu pagrindu. Negalime ir neturime priimti abstrakčių teisės aktų. Nukrypę nuo pradinio Komisijos mokslinio, rizika pagrįsto požiūrio prie pavojumi pagrįsto požiūrio, suklupome prie pirmos kliūties. Be atitinkamo poveikio vertinimo, kurio daugelis iš mūsų kelis kartus prašė, niekas negali tiksliai pasakyti, kiek medžiagų bus uždrausta.

Airijos klimatas unikalus vidutinis, bet drėgnas. Dėl to mūsų bulvės ir žieminių javų pasėliai linkę į piktžoles ir ligas, pavyzdžiui, amarus. 22 medžiagų, įskaitant mankozebą ir *opus*, panaikinimas paveiks produktų prieinamumą.

Taigi, kokio galime tikėtis vaizdo įvedus šiuos teisės aktus po 18 mėn.? Pesticidai, kurie jau rinkoje, pagal dabartinius teisės aktus bus naudojami, kol baigsis dabartinių jų leidimų laikas. Jei Airijoje galime įrodyti, kad tam tikra medžiaga, kuri bus išimta iš apyvartos, yra būtina kovai su rimtu pavojumi augalo sveikatai ir nėra saugesnio pakaitalo, šią medžiagą gali patvirtinti pakartotinai iki penkerių metų, nepaisant draudimo.

Teoriškai tai gali veikti. Praktikoje turime padaryti, kad tai veiktų. Dabartinėmis aplinkybėmis negalime sau leisti sumažinti ES maisto gamybos ir būti mažiau konkurencingi savo rinkos lyderio potenciale. Turime stumti ir skatinti pramonę investuoti į alternatyvius, biologiškai sveikus produktus, kurie yra vienodai, jei ne daugiau, veiksmingi. Turime precedentą. Visi žinome, kad necheminis, natūralus, pigus ir veiksmingas gydymasis purškalas visame pasaulyje naudojamas baltosioms vynuogėms apsaugoti.

Pritariu Parlamento pataisai dėl bičių, nes jos labai svarbios ūkininkams ir maisto ištekliais dėl apdulkinimo.

Galiausiai prašyčiau kolegų paremti UEN 182 pakeitimą ir atmesti paketo 169 pakeitimą. Per 4 metus Komisija, ekspertai pateiks tinkamą mokslinį pagrindą endokrinų skaidikliams. Negalime apsunkinti šio mokslinio vertinimo nemoksliskai pagrįsta definicija.

Hiltrud Breyer, *Verts/ALE frakcijos*. – (DE) Gerb. pirmininke, norėjau pakalbėti apie C. Klass pranešimą, bet dabar pasinaudodama proga atsakyčiau ankstesniam kalbėtojų.

Jūs turite perskaityti susitarimą! Ką tik pasakėte, kad pateikėme pakeitimą, kad endokrininių medžiagų nebus rinkoje dar ketverius metus. Jūsų pakeitimas sukurs visiškai priešingą situaciją. Prašau išnagrinėti jį dar kartą. Galbūt galėtumėte rytoj atšaukti savo pakeitimą, kadangi jis prieštarauja tam, ką tik ką pasakėte?

Pesticidų pramonė nori, kad nenustatytume jokių kriterijų. Žinoma, visi šioje salėje turi paklausti savęs, ar jie puolė ant kelių prieš pesticidų pramonę, ar jie kuria pridėtinę vertę piliečiams, sveikatai ir aplinkai. Tai, o ne kas kita, ir yra esmė. Mes kaip visada ėmėmės visų priemonių žemės ūkiui paremti. Danijos pavyzdys ypač įspūdingas – jai pavyko per dvidešimt metų ir be nuostolių žemės ūkiui perpus sumažinti pesticidų naudojimą, du kartus pagerinti vandens kokybę ir perpus sumažinti pesticidų nuosėdų kiekius.

O dabar gerb. C. Klass, labai ačiū už jūsų darbą! Tačiau kaip frakcija mes, žinoma, norėtume turėti aiškius tikslus ir aiškius kalendorinius planus. Vis dėlto, aišku, tikimės, kad valstybėms narėms bus paskata sukurti tarpusavio konkurenciją, kas iš jų labiausiai pasiruošęs rimtai imtis augalų apsaugos ir tvaraus valdymo.

Žinoma, norėtume ir daugiau teisių kaimyninių žemės ūkių teritorijų gyventojams. Atsižvelgdama į tai, tikiuosi, kad novatoriška Didžiosios Britanijos aukščiausiojo teismo nutartis aiškiai skatinti ir remti piliečius, jiems prašant informacijos, galbūt taip pat gali būti naudojama, siekiant teikti panašų priėjimą didesniai piliečių skaičiui jų valstybėse narėse visoje Europoje. Taip pat tikiuosi, kad padarėme nedidelę pažangą didesnio skaidrumo link.

Roberto Musacchio, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, dialogas dėl šių priemonių – pesticidų direktyvos ir reglamento – buvo labai sudėtingas. Parlamentas teisėtai reikalavo teisės aktų, kurie būtų veiksmingi ir atitiktų užduotį. Parlamente virė diskusijos, pirmiausia buvo stiprus pasipriešinimas Taryboje, buvo mobilizuotos ekonominės galios ginant teisėtus interesus.

Iš tiesų, turime susirūpinti bendraisiais interesais. Vartotojai turi turėti galimybę valgyti neužterštus pesticidais maisto produktus, piliečiai turi turėti galimybę mėgautis pesticidų nepaliesta aplinka, o ūkininkai turi turėti galimybę dirbti saugiai ir kurti naują produkto kokybę.

Žemės ūkyje naudojama pernelyg daug chemikalų, kurie kenkia mūsų maistui, aplinkai ir ūkininkams – visi priversti mokėti didelę kainą už šią pramonės produkciją. Piktnaudžiavimas chemikalais susijęs su senu žemės ūkiu modeliu, kai vertinama kiekybė, o ne kokybė ir kai produkcija atskiriama nuo žemės, sezonų ir darbininkų. Tai brangus kiekvienam ir žalingas modelis dėl poveikio, kurį jis daro šiltnamio efektui. Taigi,

mūsų priimami teisės aktai yra dalis judėjimo sukurti modernesnę, sveikesnę kokybiško žemės ūkio modelį, atitinkantį piliečių ir aplinkos poreikius, su didesniu įsipareigojimu darbei ir generuojantį didesnes pajamas.

Turiu pranešti, kad abiejų pranešėjų ir visų ekspertų, dirbusių kartu su savo kolegomis Taryboje, dėka mūsų pastangos buvo vaisingos. Tikslas sumažinti pesticidų naudojimą, o ne tik su juo susijusius pavojus, buvo pridėtas prie įsipareigojimų, kurie turi būti įvykdyti pagal atitinkamus nacionalinius planus, sąrašo. Tai daugiausia susiję su didelės rizikos medžiagomis.

Jeigu prioritetas suteikiamas necheminiams metodams, dirvožemio ir vandens išteklių apsaugai ir vientisumui, vengiant bet kokio bendrų šaltinių užteršimo, pavyzdžiui, vandens, atskiros šalys turi turėti šios didžiulės atsakomybės susilpninti pesticidus ir judėti tausiojo naudojimo link jausmą. Purškimas iš lėktuvų iš esmės draudžiamas, ten, kur nėra veiksmingų alternatyvų, vietos žmonės turi būti iš anksto informuoti apie purškimo sudėtį, kiek kartų bus purškiama, koku intensyvumu ir kada tai bus daroma. Taigi, taip pat pasiekta pažanga dėl teisių į informaciją ir priėjimo prie duomenų internete.

Tikrai norėjome reglamento, kuriame būtų atsisakyta trijų griežtų zonų idėjos, bet Taryba nesutiko, tad taip ir liko. Vis dėlto rezultatas – reikšmingas; tai priemonės, kurios bus priimtose, siekiant kovoti su kontrabanda neteisėtomis, padirbtomis ir pavojingomis medžiagomis, taip pat kitomis medžiagomis. Žengiamo realų žingsnį į priekį, ir aš tikiuosi, kad parlamentiniu balsavimu nebus viskas sužlugdyta!

Johannes Blokland, IND/DEM frakcijos vardu. – (NL) Gerb. pirmininke, diskusijos apie tausų augalų apsaugos produktų naudojimą ir jų pateikimą į rinką – ypač sudėtingos. Sunku nustatyti pusiausvyrą tarp gėrio ir blogio. Nors cheminės medžiagos sukelia žalą aplinkai ir sveikatai, mūsų žemės ūkis negali be jų funkcionuoti, kadangi per daug išaugtų pasėlių ligų rizika. Tai turėtų neigiamą poveikį maisto gamybai ir ekonomikai.

Svarbiausia politikos formuotojų ir politikų užduotis – nustatyti sveiką pusiausvyrą tarp tvarumo ir žemės ūkio ekonomikos. Mano nuomone, šie kompromiso pasiūlymai tam tikru būdu pasiekia šią pusiausvyrą, galiu jiems pritarti. Pavyzdžiui, džiaugiuosi, kad išlaikoma rizikos sumažinimo sistema, užuot pasikliaujant tik naudojimo sumažinimu, kadangi praktikoje naudojimo sumažinimas savaime ne visada garantuoja rizikos sumažinimą. Kartais galima sumažinti pesticidų kiekį, bet kai produkto naudojama daug, tai duoda mažai naudos aplinkai ir mūsų sveikatai.

Džiaugiuosi, kad priėmimo reglamentas netapo toks suvaržantis, kokį siūlė Parlamentas per pirmąjį svarstymą. Papildomi apribojimai dabar taikomi produktų priėmimui, ir tai teisinga, bet tai nepakenks žemės ūkiui neproporcingu mastu.

Norėčiau nuoširdžiai padėkoti abiem pranešėjoms už bendradarbiavimą ir pastangas siekiant šio rezultato.

Ashley Mote (NI). - Gerb. pirmininke, mane užvertė laiškais augintojai iš visos pietryčių Anglijos, nes jie šį pasiūlymą laiko vos ne katastrofa. Anot jų, jo pasekmė – mažesnis derlius ir aukštesnės kainos, jis atvers kelių importuotojams, kuriems netaikomi tie patys kriterijai. Bus netenkama darbo vietų, kai kurios sritys taps negyvybingos, sustos gamyba. Mano apygardoje bus sustabdoma veikla, nes tam tikrais atvejais nėra pagrindinių medžiagų, kurias naudoja augintojai specialistai, alternatyvų.

Daugelyje šalių, išskyrus mano šalį, buvo atlikti beviltiškai nepakankami poveikio vertinimai ir jau pakomentuotas perėjimas nuo rizikos vertinimo prie pavojų. Jei ketinate naudoti pavojus kaip kriterijus, galite uždrausti ir benziną su kofeinu. Net mokslas yra prieš jus; kenkėjų atsparumo problemos taps aktualesnės; mažės biologinė įvairovė. Integruotos kenkėjų programos jau sumažino pesticidų poreikį. Svarbios yra galimybės, o ne kiekybė. O jūs, atrodo, neatsižvelgėte į sėjomainos naudą. Jūs neturite teisės sužlugdyti vieną iš kelių Didžiosios Britanijos žemės ūkio sektorių tik tam, kad patenkintumėte Danijos nenorą apdoroti geriamąjį vandenį.

Marianne Thyssen (PPE-DE). - (NL) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, mūsų pranešėjos labai sunkiai dirbo rengdamos šį susitarimą, kurį turime palaikyti – pirmiausia dėl to, kad juo norima pasiekti ambicingus aplinkos apsaugos ir sveikatos tikslus, taip pat dėl to, kad jis ūkiškai ir ekonomiškai racionalus, taigi juo siekiama tiek maisto atsargų tikrumo, tiek žemės ūkio gyvybingumo Sąjungoje.

Kompromisas visada susijęs su davimu ir gavimu. Man vis dar sudėtinga susitaikyti galutiniais kriterijais, nes aš būčiau už atranką mokslškai pagrįstos rizikos analizės pagrindu, nors turiu pripažinti, kad dėl leidžiančios nukrypti nuostatos priemonės išlieka veiksmingos.

Kalbant apie teigiamus aspektus, norėčiau pabrėžti šiuos dalykus. Pirma, valstybės narės turi ribą, kai jos nustato apimties mažinimo tikslus. Antra, Sąjunga buvo padalyta į tris zonas, kuriose priėmimai yra abipusiškai

pripažįstami, ir tai priartina mus prie bendrosios rinkos su mažesniu biurokratizmu ir ankstesniu geresnių augalų apsaugos produktų prieinamumu. Trečia, džiaugiuosi dėl to, kad valstybės narės turi pakankamai lankstumo nuspręsti, kaip tvarkyti buferines zonas aplink vandentakius. Galiausiai džiugina ir tai, kad valstybės narės gali imtis priemonių palengvinti augalų apsaugos produktų naudojimą nedideliams pasėliams. Tai ypač svarbu toms šalims, kurios verčiasi intensyvia žemdirbyste mažuose žemės plotuose, todėl tikiuosi, kad fondas smulkiems naudotojams bus pakankamai pripildytas.

Gera augalų apsaugos produktų naudojimo gairė: kuo mažiau ir saugiau, bet tiek, kiek reikia saugiam ir pelningam derliui. Jei atpažinsime ir protingai stebėsime, jei bus įdėta pastangų į profesionalų ir kompetentingą naudojimą ir jei atsižvelgsime į tai, kad žemės ūkio gamyba vyksta pasaulinėje rinkoje, nustatysime tinkamą pusiausvyrą, štai todėl šis kompromisas sulauks mūsų palaikymo.

Anne Ferreira (PSE). – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nariai, pirmiausia norėčiau padėkoti pranešėjoms. Šiandien suvokiame, kad nors augalų apsaugos produktai sudarė galimybes žymiam augimui žemės ūkio gamyboje, tam tikrais atvejais jie taip pat turi labai neigiamą poveikį sveikatai ir aplinkai. Štai kodėl, be teisės aktų, kurie užims savo vietą, skubiai reikalingas epidemiologinis registras, kad būtų galima išmatuoti įvairių pesticidų naudojimo sukeltą poveikį pagal tai, kaip profesionalai, jų šeimos ir, žinoma, vartotojai yra jų veikiami. Kai kuriuose regionuose užfiksuotas ypač spartus įvairių vėžinių ligų augimas. Nukenčia naudotojų, ypač ūkininkų, vaikai. Be šio esminio žmonių sveikatos klausimo, būtina išmatuoti ir poveikį aplinkai. Jau žinome apie žalingą tam tikrų cheminių medžiagų poveikį gruntiniam vandeniui ir upėms. Kalbėdama šiuo klausimu taip pat turiu pridurti, kad nemanau, jog pasiūlymas priskirti buferinių zonų klausimą įvairiems nacionaliniams arbitrams yra geras sprendimas. Esu labiau linkusi manyti, kad Komisija turės būti ypač akyla šiuo klausimu.

Šiandien matome ir dirvos erozijos padidėjimą – per ateinančius dešimtmečius tai gali sukelti pavojų daugelio žemės plotų naudojimui žemdirbystei visoje Europos Sąjungoje. Šios žemės derlingumas labai mažėja. Europos Sąjunga reaguoja, siekdama atsilaikyti prieš šiuos pavojus; tai gerai, bet ji taip pat turi remti ūkininkus, mažinančius žalingų pesticidų naudojimą, o gal ir jų atsisakančius. Bendra ateities žemės ūkio politika turi integruoti šį tikslą ir finansiškai geriau atsižvelgti į ryšį tarp aukštos kokybės produkcijos ir žemės ūkio. Moksliniai agronomijos ir ekotoksikologijos tyrimai bei ūkininkų mokymai turi būti naudojami, siekiant paremti naujus gamybos metodus, ir turi būti pritaikyti konkrečioms teritorijoms.

Pabaigoje pacituosiu ką tik pasirodžiusio filmo, susijusio su šio vakaro tema, pavadinimą: „Rytoj mūsų vaikai apkaltins mus“ (*Demain nos enfants nous accuseront*).

Mojca Drčar Murko (ALDE). - Gerb. pirmininke, leiskite prisijungti prie tų narių, kurie antrojo svarstymo susitarimą laiko gerai subalansuotu kompromisu, nors klausimas sudėtingas. Jis rodo tolesnių pagerinimų kryptį šiame sektoriuje – prie veiksmingesnių ir saugesnių augalų apsaugos produktų, yra gana lankstus, kad būtų išvengta situacijų, kai tam tikrų pesticidų uždraudimas galiausiai sumažintų žemės ūkio produktų nepriekaištingumą.

Ypač norėčiau pasidžiaugti, kad patobulintas pirminis Komisijos pasiūlymas, kuriuo buvo siekiama išvengti bandymų ir studijų dvigubavimo, skatinti bandymus, kuriuose nenaudojami gyvūnai.

Tikiuosi, tai turės poveikį kitiems susijusiems sektoriams, pavyzdžiui, augalų apsaugos produktų duomenų reikalavimams, kurie šiuo metu peržiūrimi.

Net jei pesticidai, priešingai nei chemikalai, turi būti toksiški ir todėl jų saugumo įvertinimas – ypatingas atvejis, tai nereiškia, kad turi vykti nereikalingi bandymai su gyvūnais arba kad mokslas negali vystytis taip, kad nustatytų tolesnį perteklių, ir kad ateityje bus įmanomas tolesnis bandymų su gyvūnais mažėjimas. Reikėtų pažymėti, kad naujų žemės ūkio pesticidų ar augalų apsaugos produktų tobulinimui ir registracijai gali būti naudojami daugiau kaip 12 000 gyvūnų daugybėje dažnai iš dalies sutampančių bandymų.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, pesticidai žalingi aplinkai ir gyvūnams. Norėčiau pažymėti, kad sąlygos, kuriose laikomi pesticidai daugelyje šalių, yra tokios, kad produktai kelia pavojų aplinkai ir žmonėms. Neturtingos šalys negalės spręsti šito klausimo be Sąjungos pagalbos.

Taususis pesticidų naudojimas – svarbus klausimas. Informacijos teikimas ir naudotojų mokymas yra lemiami, kaip ir parama naudotojams agrotechninėmis paslaugomis. Kai kurie ekspertai mano, kad naudojamų pesticidų kiekiai daug kartų didesni, negu iš tikrųjų reikia. Tai būdingiausia smulkiems naudotojams, kadangi šiems žmonėms trūksta būtinų agrotechninių žinių daugeliu klausimų.

Kiti svarbūs klausimai yra pesticidų pateikimas į rinką, šios srities moksliniai tyrimai ir visų rūšių veiksmai, siekiant sumažinti, nors ir veiksmingų, pesticidų poveikį sveikatai ir aplinkai. Norėčiau labai padėkoti C. Klass ir H. Breyer už jų parengtus pranešimus. Taip pat norėčiau pabrėžti, kad šios direktyvos labai prasmingos, su sąlyga, jei jos bus veiksmingos ir taps žemės ūkio praktikos dalimi.

Sąjungos už tautų Europą frakcija palaiko direktyvą.

Bart Staes (Verts/ALE). - (NL) Gerb. pirmininke, direktyva dėl tausaus ir riziką mažinančio pesticidų naudojimo ir reglamentas dėl pesticidų pateikimo į rinką – abu labai reikalingi ir naudingi. Juk tvari maisto gamyba ir vartojimas yra pagrindinė žmogaus teisė. Turime du Parlamento ir Tarybos kompromisinius susitarimus. Mūsų frakcija patvirtins abu dokumentus, nors, žinoma, būtume norėję matyti tvirtesnę galutinę rezultatą. Iš tiesų mane pribloškė žemės ūkio lobistų ir pesticidų pramonės požiūris ir smarkūs protestai dėl šio paketo, kadangi įstatymai, dėl kurių rytoj balsuosime, garantuos geresnę žmogaus ir aplinkos apsaugą ir galiausiai lems daugiau naujovių ir saugių pakaitinių produktų.

Niekas nebegali palaikyti žemės ūkio lobistų kritikos, kad dings daugiau nei pusė pesticidų. Iš tikrųjų dabar net žemės ūkio organizacijos pripažįsta, kad dings ne daugiau kaip 9 proc. produktų, bet net ir jie nedings iš karto, o bus likviduoti palaipsniui per kelerius metus. Kaip ir anksčiau svarbiausia šiame reikale yra visuomenės sveikatos apsauga nuo kancerogeninių medžiagų, kurios gali sukelti DNR pokyčius, pakenkti vaisingumui ar sutrikdyti hormonų pusiausvyrą. Mūsų turimi kompromisiniai susitarimai šia tema garbingi – tinkamai atsižvelgiama į žemės ūkį. Net sutarta, kad jei konkrečiam žemės ūkio sektoriui grės pavojus patirti sunkumų, bus galima parengti atskirą planą, siekiant suteikti tam sektoriui daugiau laiko.

Mano nuomone, pateikiame garbingą ir priimtina kompromisą tarp ekologijos ir žemės ūkio ekonomikos.

PIRMININKAVO: M. ROTHE

Pirmininko pavaduotoja

Mary Lou McDonald (GUE/NGL). - Gerb. pirmininke, yra daugybė tvirtos ES aplinkos apsaugos politikos pavyzdžių, kurie rodo, kaip gerinamas piliečių gyvenimas visoje Sąjungoje, žinoma, yra daug pavyzdžių, kaip iš ES ateina nereikalingos biurokratinės priemonės ir suvaržo galimybę sustiprinti mūsų kaimo ekonomiką ir pagerinti gyvenimą. Deja, manau, kad šis pesticidų paketas gali patekti į pastarąją kategoriją.

Išskeldama savo susirūpinimą dėl šių priemonių, noriu paaiškinti, kad neturiu omenyje pramonės, greičiau žemės ūkio bendruomenę – ūkininkus, kurie (priminsiu ankstesniems kalbėtojams) yra tiek pat susirūpinę žmogaus sveikata kaip ir kiti piliečiai ir kurie neturi piktų kėslų šiuo atžvilgiu.

Šis paketas nepakankamai mokslškai tikslus, kad apgintume savo sveikatą, savo ekonomiką. Kadangi nėra išsamaus poveikio vertinimo, atsižvelgiant į poveikį aplinkai, sveikatai, ekonomikai ir kaimo bendruomenių tvarumui, tai rodo, kad nepavyko pasiekti pakankamo tikslumo.

Baiminuosi, kad paketas turės priešingą poveikį nei siekiama. Gerais ketinimais pagrįstos pastangos sukurti tvaresnį kaimą gali galiausiai pakenkti kaimui, nes bus primestos pernelyg griežtos taisyklės jau ir taip kovojantiems **žemės ūkiu besiverčiantiems gyventojams.**

Atidžiai išklausiu vieningus Airijos ūkininkų argumentus ir manau, kad jie teisūs būdami susirūpinę dėl šio paketo ir kad ilgalaikiai mūsų piliečių ir kaimo bendruomenių interesai šiose priemonėse neapsaugoti.

Triologo pozicija neatspindi pasiūlymo patobulinimo – reglamentas dar daug taisytinas, kad būtų patenkinti šie realūs interesai.

Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Gerb. pirmininke, retai toks atsidavęs euroskeptikas kaip aš gali gerai įvertinti pasiūlymą ir rekomenduoti Parlamentui už jį balsuoti. Priežastis – mes sprendžiame tarpvalstybines aplinkos problemas ir vidaus rinkos gebėjimą funkcionuoti. Pasiūlymai būna neracionaliai biurokratiški – tačiau ne šiuo atveju.

Šiame pasiūlyme išvengta nereikalingo biurokratizmo. Mūsų pranešėja eina teisingu keliu. Šiame pranešime siūloma griežta ir griežtesnė kontrolė. Tokių nuodų kaip alkoholis ir tabakas naudojimas turi būti individualus sprendimas. Bendrai turi būti įmanoma apsaugoti nuo toksiškumo. Tai ir siūloma.

Pasiūlyme siūloma būti lankstiems, abipusiškai pripažinti, padalyti zonomis, nacionalinėje teisėje uždrausti ne tik čia nurodytus pesticidus, ir tai puiku. Jau patvirtinti pesticidai neišimami iš apyvartos. Vis dėlto turiu abejonių šiuo klausimu. Turime būti labai griežti, kai kalbama apie tokios rūšies nuodus.

Norėčiau priminti jums, ką mūsų kolega narys, A. Mote, pasakė apie tai, kad yra grėsmė, jog piliečiai pirks produktus iš kitų šalių, kai įvesime griežtesnes taisykles ES. Nemanau, kad taip atsitiks. Dėl to svarbu, kad būtų parašyta, jog produkto kilmė – ES valstybė narė. Tada žmonės tikrai rinksis pirkti tokį produktą. Todėl rekomenduojau Parlamentui balsuoti už šį puikų kompromisinį susitarimą.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, aišku, norėčiau pasveikinti mūsų pranešėjas, pagirti susitarimą, kuris buvo pasiektas puikiu darbu, kurį jos atliko su Europos Komisijos ir Tarybos pagalba. Iš tikrųjų šis susitarimas atrodo ypač svarbus, nes tai subalansuotas susitarimas, kuriame atsižvelgiama į visų interesus, t. y. į vartotojų sveikatos apsaugą – tų vartotojų, kurie sunerimsta pamatinėjus pesticidus, kurie susirūpina išgirdę, kad pesticidų nuosėdos teršia vaisius, daržoves ir grūdus. Todėl susitarime įtvirtintas tikslas sumažinti, o kancerogenines ir genotoksiškas medžiagas – panaikinti yra labai svarbus.

Aplinkos ir biologinės įvairovės apsauga, įtraukiant bičių problemą, vandens apsauga ir žemės apsauga, aišku, svarbiausi aspektai. Kaip ir ūkininkų apsauga – tų ūkininkų, kuriuos pirmuosius paveikia tokių pesticidų naudojimas, kurie su pasitenkinimu seks teisės aktų suderinimą ir tvarkos supaprastinimą ir kurie galės toliau naudoti tam tikras medžiagas, kurių jiems reikia žemės ūkyje, bet dabar tikimės, kad tai bus tvaraus tipo žemės ūkis. Žemės ūkiui reikalinga cheminė pramonė taip pat turi pareigą vystyti ir rasti alternatyvius sprendimus. Esant šiam tekstui, daugiau nebebus pavojaus ir rizikos sąvokų painiavos. Pesticidai akivaizdžiai pavojingi, tačiau būtent jų naudojimo būdai lemia, ar jie sukelia grėsmę profesionalams, vartotojams ir aplinkai. Todėl svarbu užtikrinti, kad profesionalai gautų tinkamą mokymą, kad plačiajai visuomenei būtų suteikta informacija ir kad būtų sukurta kažkas panašaus į geriausios praktikos mokyklą.

Baigdama pasakysiu, kad importo kontrolė turi būti visiškai suderinta, nes negalime reikalauti daugybės dalykų iš mūsų ūkininkų ir toliau įvežti mūsų teisės aktų neatitinkančius produktus į Europos Sąjungą. Taip atsirastų nesąžiningos konkurencijos grėsmė.

Thomas Wise (NI). - Gerb. pirmininke, nežinau, kas vyksta, bet man tai primena Vladimirą Iljičių Lenina, kurio viena žymiausių frazių yra „Blogiau yra geriau“. Būdamas paskutinius šešis savo kadencijos čia mėnesius, matau, kad būtent tai ir vyksta. Blogiau yra geriau! Mano nuomone, geriau todėl, kad kuo greičiau žmonės supras, kaip ES kenkia jų pajamoms, jų pragyvenimui ir maisto gamybai, mums bus geriau išstoti – ir aš tam pritariu.

Šiame pranešime neatskiriama pavojaus nuo rizikos; nenustatomas skirtumas tarp jų. Leiskite man dabar pasakyti. Lauke slidu – tai pavojus. Yra rizika, kad pargriūsite eidami namo. Nė dėl vieno iš šių dalykų negalite išleisti įstatymų.

Tai padarys žalą maisto gamybai. Tai išstums ūkininkus iš verslo. Tai padarys maisto kainas didesnes, ypač Jungtinėje Karalystėje. Aš balsuosiu prieš tai todėl, kad blogiau yra geriau, ir kai ši žinia pasklis, Didžioji Britanija išstos iš ES.

Dorette Corbey (PSE). - (NL) Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti pranešėjoms ir šešėliniams pranešėjams. Pasiektas kompromisas, mano nuomone, yra žingsnis tvaresnio žemės ūkio link, o to žūtbūt reikia. Nereikia nė sakyti, kad pesticidai labai svarbūs užkertant kelią ligoms ir kenkėjams, bet cheminiai pesticidai teršia aplinką ir gali būti žalingi sveikatai. Todėl svarbu atsakingai sumažinti bedugnę tarp įprasto ir ekologinio ūkininkavimo. Būtent tai ir daroma šiais teisės aktais, ir tai daroma daugiausia trimis priemonėmis, kurios šiuo atžvilgiu svarbios.

Pirmiausia uždraudžiami kai kurie pavojingiausi cheminiai pesticidai. Išimtyms leidžiamos tik tais atvejais, kai dar nėra prieinamų alternatyvų. Todėl tulpių auginimui nėra rizikos, bet nebus padaryta žala, jei toksinų lygis šiek tiek nukris.

Antra – ir tai ne mažiau svarbu – į teisės aktus įtrauktos paskatos dėl tvarių produktų ir produktų smulkiems pasėliams vystymosi. Smulkūs pasėliai – tai pasėliai, kurie auginami mažais kiekiais, pavyzdžiui, pomidorai, Briuselio kopūstai ir tulpės. Daug sodininkų baiminasi, kad dėl šių teisės aktų šiems pasėliams iškils grėsmė, bet, laimė, baimė pasirodė esanti nepagrįsta. Iš tikrųjų visiškai atvirkščiai, kadangi reglamente kalbama apie specialaus fondo, skirto produktų, tinkamų smulkiems pasėliams, mokslinių tyrimų skatinimui sukūrimą.

Trečia svarbi priemonė – šiame kontekste valstybės narės turi kurti planus, kaip sumažinti riziką, susijusią su likusių cheminių pesticidų naudojimu. Cheminių pesticidų naudojimas visur mažinamas, bet ypač jautrioje teritorijoje, pavyzdžiui, netoli mokyklų. Tai taip pat svarbu.

Visos šios priemonės teikia naudą aplinkai ir visuomenės sveikatai. Jei būtų priklausę nuo manęs, kartu būčiau uždraudusi neurotoksines medžiagas, kadangi jos gali daryti įtaką žmogaus nervų sistemos funkcionavimui ir todėl negali būti purškiamos ant žemės ūkio kultūrų.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Gerb. pirmininke, Europos žmonės šiandien turi būti laimingi dėl labai tvirto susitarimo pesticidų klausimu, kurį pasiekė Komisija, Taryba ir, aišku, mūsų pranešėjos. Sprendžiant iš to, ką išgirdau per šias diskusijas, jis buvo pasiektas intensyvaus ir ypač veiksmingo lobizmo sąlygomis Jungtinėje Karalystėje ir Airijoje.

Tai teisės aktų paketas, suderinantis sveikatą ir aplinką su konkurencingumu ir naujovėmis, užuot nustatęs vieną prieš kitą, kaip dažnai pasitaiko. Svarbu nepamiršti, kad nors apie 800 cheminių molekulių, apie kurias kalbama, neabejotinai svarbios ginant pasėlius nuo kenkėjų, daug žmonių nepritaria, kad būtų keliama rizika gyventojų sveikatai, kurios galima būtų išvengti; aš ypač galvoju, aišku, apie ūkininkus, nes juos labiau nei kitus veikia tam tikros žalingos medžiagos, **CMR ir endokrininės sistemos veiklą trikdančios medžiagos**.

Skaiciai iš PSO pamokantys: kasmet įvyksta vienas milijonas rimtų apsinuodijimų pesticidais, iš kurių 220 000 baigiasi mirtimi. Būtent šis požiūris neatsiejamas nuo visapusiško chemikalų naudojimo, nuo kokteilio poveikio sukėlimo ir nuo trumparegiško požiūrio į žemės ūkį, dėl kurio šiandien ginčijamasi. Vyksta būtinas krypties keitimas, kuris rytoj (jei, aišku, mūsų plenarinis susitikimas priims kompromisinį susitarimą) formaliai sukurs pasauliui ambicingą, realistišką ir ryžtingą šiuolaikišką pesticidų politiką. Jis ambicingas todėl, kad europiečiai nori kaip mes atsikratyti pavojingų produktų; jie taip pat palaiko purškimo iš lėktuvų uždraudimą ir didesnę viešų teritorijų apsaugą. Jis realistiškas todėl, kad atsižvelgiama į ekonominio gyvenimo ciklus, dvi trečiosios į rinką pateiktų medžiagų yra saugios, todėl joms suteikti leidimai 10 metų ir juos galima pratęsti, ir gamintojai neturi pagrįstų priežasčių nerimauti.

Apibendrinant, gerb. pirmininke, galima pasakyti, kad šis paketas dėl pesticidų yra šiuolaikiškas, nes integruotas pesticidų tvarkymas yra esminė naujos žemės ūkio politikos gija, kuri susijusi su mažiau, bet geresnių pesticidų naudojimu Europoje.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, norėčiau pabrėžti tris dalykus diskutuojant dėl pranešimų apie tausų pesticidų naudojimą ir augalų apsaugos produktų pateikimą į rinką.

Pirma, aptariamoms nuostatom susijusios tik su dviem cheminių produktų naudojimo etapais – jų pateikimu į rinką ir jų vėlesniu naudojimu. Kol kas neegzistuoja jokių tinkamų reglamentų dėl tokių medžiagų pašalinimo iš rinkos ir jų atsikratymo. Mano šalyje, Lenkijoje, klausimas dėl atsikratymo augalų apsaugos produktais yra svarbus. Prioritetas – žymi finansinė parama, o ne papildomos teisinės nuostatos. Vietos valdžios institucijos, kurių teritorijoje įkurti tokie medžiagų sąvartynai, reikalauja finansinės pagalbos, kad galėtų jų atsikratyti. Antra, būtų gerai, kad pagal subsidiarumo principą atskiros valstybės narės turėtų galutinį žodį dėl leidimų naudoti cheminį produktą savo rinkoje patvirtinimo, apribojimo ir atmetimo. Trečia, norėčiau išreikšti viltį, kad Parlamente priimti sprendimai sukurs vienodą žaidimo lauką visiems Europos ūkininkams augalų apsaugos produktų naudojimo atžvilgiu. Tikiu, kad neteisėta praktika, susijusi su prekyba šiais produktais ir jų naudojimu, bus sumažinta iki minimumo.

Madeleine Jouye de Grandmaison (GUE/NGL). – (FR) Gerb. pirmininke, pranešime pateikti pasiūlymai yra teisingi, ir aš norėčiau pagirti pranešėjas. Nors Komisijos žodžiai, kad pesticidai daugiausia susiję su bendra žemės ūkio politika, yra tiesa, ne mažesnė tiesa yra tai, kad tokios direktyvos tikslas turi būti aplinką ir visuomenės sveikatą padaryti savo svarbiausiu teisiniu pagrindu. Jos apimtis negali būti sumažinta iki paprasto rinkos suderinimo ar konkurencingumo problemos. Įrodymas – atokiausių Prancūzijos regionų Martinikos ir Gvadelupės atvejis: Martinikoje 20 proc. žemės, 20 proc. salos paviršiaus, t. y. 1 000 kv. m paviršiaus plotas, neribotam laikui užterštas chlordekonu, kurio gajumas nėra žinomas. Užteršta ne tik žemė, bet ir paviršiniai vandenys, kai kurios gruntinio vandens teritorijos ir pakrantės regiono jūrų vandenys, smarkiai pakenkta mūsų ekonomikai. Kas galvoja apie dabartines visuomenės sveikatos problemas? Jei dar ne per vėlu, patarčiau Parlamentui išanalizuoti Martinikos atvejį, dėl kurio Prancūzija labai susirūpinusi.

Labai svarbu, kad ši direktyva sudarytų sąlygas gerokai sumažinti cheminių pesticidų naudojimą, skatindama tvarius alternatyvius sprendimus, pavyzdžiui, **ekologinio ūkininkavimo veiklą ir biopesticidus. Tai bus Parlamento nuopelnas. Galiausiai nepamirškime (tai buvo daug kartų pažymėta) pesticidų žalos faunai, ypač bitėms. Taip pat svarbu, kad Parlamentas būtų budrus dėl laisvosios prekybos produktų, atvežtų iš šalių, kurios nėra griežtos naudodamos pesticidus.**

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Gerb. pirmninke, turime bendrą troškimą apsaugoti sveikatą, bet negalima pamiršti, kad būtent ūkininkai gamina gerą, šviežią, maistingą maistą, kuris yra mūsų sveikatos pagrindas.

Aš kilusi iš labai drėgnos šalies. Mano šalies ūkininkai nuolat kovoja su grybeline infestacija. Grybai (skirtingai nuo vabzdžių, kurie atsiranda ir dingsta) atsiranda ir nedingsta. Jei uždraustume ar priverstume skiesti fungicidus, auginti bulves ir grūdus Airijoje taptų neįmanoma, bet šie siūlomi teisės aktai jau turi kitokią poveikį.

Mūsų žiniasklaidoje jau pasirodė straipsnių, raginančių auginti GM bulves, kaip atsaką ES apribojimams dėl pesticidų. Kas labiau pakenks bitėms ir aplinkai: tolesnis atsakingas Airijos ūkininkų pesticidų naudojimas ar GM? Mums sakoma, kad pesticidai gali suardyti DNR. GM pagrįstas DNR ardymu. Reikalingiau nei kada nors pradėti išsamų poveikio vertinimą.

Fernand Le Rachinel (NI). – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, po Tarybos, Parlamento ir Komisijos trialogo gruodžio 18 d. priimtas tekstas dėl pesticidų paketo atrodo subalansuotas.

Iš tikrųjų atsižvelgiama ir į ūkininkų interesus, ir į būtiną aplinkos, įskaitant saugomas teritorijas, apsaugą. Atidžiai stebėjęs šį procesą, džiaugiuosi pasiektu rezultatu, kadangi jis leis ūkininkams vykdyti ūkinę veiklą, nebaudžiamiems visiškai pašalinti pesticidus ir augalų apsaugos produktus, kurie bus griežtai kontroliuojami.

Pažymėčiau, kad jau keletą metų rūgščių vaisių ir daržovių augintojai mano Normandijos regione žengia koją kojon su agrarinės aplinkosaugos praktika. Laimė, Taryba ir Parlamentas pasiekė ypač naudingą susitarimą šiuo neaiškumo laikotarpiu, kurį pablogino BŽŪP pabaigos balansas ir grėsmė, pakibusi virš žemės ūkio biudžeto.

Apibendrinamas pasakysiu, kad mes visada būsimė ūkininkų pusėje gindami jų darbo priemonę ir jų nepakeičiamą vaidmenį: pirmiausia – žmonių maitinimas, tada kaimo vietovių išsaugojimas ir žemės apsodinimas visų pasitenkinimui. Guodžia tai, kad ekologų daromo neatsakingo spaudimo akivaizdoje sveikas protas nugalėjo.

Anja Weisgerber (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, rytoj balsuosime dėl naujų augalų apsaugos taisyklių – ši tema kelia daug emocijų. Tai atspindėjo ir svarstymai Parlamente. Visi norėtume šviežio, sveiko, vietos maisto prieinamomis kainomis be augalų apsaugos produktų pavojingų likučių. Per trialogą pasiektas rezultatas sukurs tam prielaidas. Naujasis augalų apsaugos reglamentas – didelis žingsnis didesnės vartotojų ir sveikatos apsaugos link.

Vėl moksliniams kriterijams, o ne politinės dogmoms buvo skiriamas prioritetas nustatant lengvatinius kriterijus. Trialogo rezultatas – milžiniškas žingsnis į priekį, palyginti su mūsų Parlamento rezultatu per pirmąjį svarstymą. Beveik 80 proc. visų veikliųjų medžiagų nebus paliestos, tik tos medžiagos, kurios kelia pavojų žmogaus sveikatai ar aplinkai, – ir visa tai bus daroma moksliniu pagrindu. Ateityje pakankamai augalų apsaugos produktų bus prieinami tvariam valdymui. Tačiau tikrai pavojingos medžiagos bus uždraustos.

Ateityje nebebus 27 nacionalinių licencijas išduodančių institucijų, tik 3 licencijų išdavimo zonos augalų apsaugos produktų licencijoms išduoti. Valstybės narės šiose zonose turi iš esmės abipusiškai pripažinti savo licencijas. Naujasis augalų apsaugos produktų reglamentas suteiks suderinimą, kuris ilgą laiką buvo reikalingas, ir augalų apsaugos produktų sektoriaus pateisinimą. Tada turėsime vienodai aukšto lygio apsaugą, nekeldami pavojaus tvariai žemės ūkio gamybai Europoje. Dabar pasieksime tikrą vidaus rinką, vienodas konkurencines sąlygas ir didelę pažangą sveikatos apsaugos srityje. Tai didelė sėkmė vartotojams ir ūkininkams. Labai ačiū.

Daciana Octavia Sârbu (PSE). – (RO) Augalų apsaugos produktų naudojimas atsižvelgiant į veiksmingą ūkininkavimo praktiką yra esminis, kad būtų galima gaminti pakankamai geros kokybės maisto, kuris užtikrins aukštą vartotojų sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį.

Rizikos ir su pesticidų naudojimu susijusio poveikio sumažinimas bei šių produktų naudojimo intensyvumo sumažinimo tikslų nustatymas padės užtikrinti tvarų ūkininkavimą.

Aukštas pesticidų lygis Europos Sąjungoje vartojamame maiste yra dėl priklausomybės nuo šių cheminių produktų, kurie nors ir reikalingi, siekiant kontroliuoti bet kokią infestaciją ir didinti gamybos efektyvumą, gali daryti neigiamą poveikį visuomenės sveikatai.

Kai kurios valstybės narės, įskaitant Rumuniją, susiduria su aukšto lygio infestacija, kenkiančia jų žemės ūkio paskirties žemei, kur pesticidų naudojimas atrodo geriausiu būdas naikinti kenkėjus.

Dėl šios priežasties pasiūlymai įgyvendinti integruotą pesticidų tvarkymą, alternatyvių medžiagų naudojimą ir rizikos valdymą padės gaminti tinkamus žemės ūkio produktus, atsižvelgiant į aplinkos ir visuomenės sveikatos saugumą ir taip sumažinant priklausomybę nuo augalų apsaugos produktų.

Kartu dėl daugybės kenkėjų ant žemės ūkio paskirties žemės Rumunijoje turime purkšti gydomąsias medžiagas iš lėktuvų. Įsigaliojus direktyvai šis purškiamasis gydymas bus taikomas, kai nebus įgyvendinamų alternatyvių sprendimų kovai su kenkėjais, siekiant suteikti aplinkai adekvatų apsaugos lygį.

Esu patenkinta kompromiso rezultatu, kurį palaikė dauguma politinių frakcijų. Jis taip pat užtikrins pusiausvyrą tarp augalų apsaugos produktų prieinamumo ir (netiesiogiai) pakankamo maisto produktų kiekio, padės išlaikyti Europos ūkininkų konkurencingumą ir padidins aplinkos ir sveikatos apsaugos lygį.

Holger Krahmer (ALDE). – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, augalų apsaugos produktai buvo ir vis dar yra esminiai žemės ūkio ištekliai. Ūkininkai reikalauja minimalios augalų apsaugos produktų atrankos, nes tai **esminio kultūrinio kraštovaizdžio apsaugos, aukščiausios kokybės maisto gamybos ir išteklių apsaugos klausimas.**

Mūsų diskusijos apie chemikalus labai dažnai visiškai neracionalios. Turime mąstyti ir veikti racionaliai, jei norime pasiekti apčiuopiamų rezultatų. Pradinės Parlamento pozicijos padariniai būtų buvę fatališki: visiškas augalų apsaugos produktų uždraudimas lemtų mažesnę žemės ūkio derlių ir galiausiai pakilusias maisto kainas. Todėl džiaugiuosi, kad dialogo derybose buvo rastas priimtinas kompromisas. Džiugina, kad išsaugojome trijų zonų valdymą net su nemažai lengvatų valstybėms narėms. Drąsus žingsnis nuoseklaus vidaus rinkos sprendimo link šiame etape atrodys kitaip.

Pasiekę priimtinius kompromisus, neturime dar kartą spėlioti galutinio endokriniškai veiksmingų medžiagų apibrėžimo, bet turime leisti Komisijai per ketverius metus sukurti moksliskai pagrįstą apibrėžimą. Priešingu atveju pažeisime atsargumo principą.

Gaila, kad neduodame sutikimo dėl jokio dabar pasiekto susitarimo poveikio įvertinimo.

Janusz Wojciechowski (UEN). – (PL) Gerb. pirmininke, mūsų darbas ties tolesne uždavinių, kurių tikslas – sureguliuoti klausimus, svarbius žmogaus sveikatai Europos Sąjungoje, serija artėja prie pabaigos. Manau, kad kompromisai, dėl kurių tikimės susitarti, tvirti. Jie turi užtikrinti, kad įvesti apribojimai skatins sveikatingumą nekeldami grėsmės Europos žemės ūkio vystymuisi.

Tačiau svarbu turėti omenyje, kad visi tokie pokyčiai, kurių tikslas – sugriežtinti saugumo sąlygas žemės ūkyje, lemia didelį išlaidų padidėjimą. Tai tenka mūsų ūkininkams, iš kurių kartu reikalaujama pagerinti savo konkurencingumą pasaulinėse rinkose. Mūsų ūkininkai turės daugiau mokėti už saugesnius pesticidus. Pakartosiu, ką daug kartų anksčiau sakiau Parlamente. Leiskite mums visomis priemonėmis įvesti aukštus standartus mūsų ūkininkams ir maisto gamintojams. Taip pat leiskite mums nustatyti tuos pačius standartus maisto importuotojams ne iš Sąjungos, priešingu atveju mūsų pastangos sugriežtinti standartus duos priešingus rezultatus.

Jim Allister (NI). - Gerb. pirmininke, nesutinku, kad šiuo klausimu jau pasiekėme subalansuotą paketą. Mano nuomone, šios diskusijos išryškina dvi beprotystes: pirmą, apgailėtiną ES beprotystę – net nesulaukus poveikio įvertinimo veržtis uždrausti daugelį augalų apsaugos produktų, nekreipiant dėmesio į tai, kad nėra pakaitų ir kad drastiškai nukentės vietos maisto produktų gamyba, ypač grūdų ir daržovių sektoriuje, taip primetant vis didėjančią priklausomybę nuo importo iš šalių, kurioms šie dalykai nerūpi.

Gerb. pirmininke, šiose diskusijose girdėjau daug kalbų apie mokslą, bet koks tai mokslas, kuriam nepritaikoma tinkamo poveikio vertinimo?

Antra beprotystė ypač susijusi su mano šalimi, nes turbūt ją labiausiai paveiks šie pasiūlymai, kuriems taikomas kvalifikuotos daugumos balsavimas Taryboje ir kuriems greičiausiai jau nebegalėsime pasipriešinti. Būtent dėl kvailystės atiduoti save kvalifikuotos daugumos balsavimui atsidūrėme šioje padėtyje, o kai kurie remdamiesi Lisabonos sutartimi pasakytų, kad į tą kategoriją turime perduoti vis daugiau dalykų.

Richard Seeber (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, tai subalansuotas kompromisas, todėl jį palaikysiu. Taip pat norėčiau padėkoti visiems dalyviams. Kaip girdime diskusijose, paketas buvo kuriamas emociškai, bet, nepaisant to, pavyko suderinti skirtingus apsaugos tikslus, kurių siekiame šiais teisės aktais.

Europa pretenduoja būti viena iš pažangiausių augalų apsaugos įstatymų leidėjų pasaulyje, ir tai didelis privalumas. Mums buvo svarbu rasti pusiausvyrą tarp svarstomų apsaugos tikslų, sveikatos apsaugos, vidaus

rinkos tikslų ir, žinoma, aplinkos apsaugos, bet buvo pasiektas ir subalansuotas konkrečių apsaugos tikslų rezultatas. Mums buvo svarbu laikytis įvairių principų, pavyzdžiui, kad problema būtų pagrįsta faktais ir moksliniais principais, o ne emocijomis, antra, kad liktume su rizika pagrįstu požiūriu, o ne pavojumi pagrįstu požiūriu kaip anksčiau. Tai ypač svarbu, kad visas teisės aktų projektas būtų įvykdytas ir vėliau įgyvendintas.

Reikia nepamiršti, kad nesukuriame lengvatinio režimo importui įgyvendinant nacionalinę ar Europos gamybą. Bet šiuo atveju Komisija vis dar turi didelę užduotį. Bendrai į šiuos principus buvo proporcingai atsižvelgta. Todėl galime taikstyti su kompromisu. Kalbant apie smulkesnius dalykus, man ypač svarbu, kad valstybėms narėms suteiktas lankstumas ir subsidiarumas dėl gruntinio vandens apsaugos, kad jų padėtis būtų tokia, jog galėtų reaguoti į konkrečias aplinkybes. Šiuo atveju Nyderlandų negalime lyginti su Vokietija, Malta ar Graikija. Taip pat svarbu, kad pesticidų naudojimas *Natura 2000* teritorijose ir paukščių draustinuose sumažintas iki minimumo. Valstybės narės turės gana erdvės manevruoti, kad atitinkamai tai įgyvendintų. Tačiau tai kompromisas, kurį turime visi palaikyti.

Bogdan Golik (PSE). – (PL) Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau pasveikinti pranešėjus parengus puikius pranešimus. Turime nedaug laiko, tad kalbėsiu apie C. Klass pranešimą ir akcentuosiu tam tikrus siūlomos direktyvos trūkumus.

Direktyvoje sudaroma mokymo ir sertifikavimo sistema pesticidų platintojams ir profesionaliems naudotojams. Tačiau siūlomos priemonės turi suteikti abipusį pažymėjimų, patvirtinančių pesticidų naudojimo mokymų baigimą, pripažinimą tarp valstybių narių. Direktyvoje taip pat išsaugoma techninės kontrolės ir įrangos priežiūros taisyklių sistema nacionaliniais teisės aktais pagrįstam pesticidų taikymui. Manau, būtų gerai sureguliuoti šį dalyką Bendrijos lygiu. Jei tokia kontrolė būtų pagrįsta tarptautinėmis nuostatomis, būtų sudarytos visos sąlygos abipusiam valstybių narių rezultatų pripažinimui. Tai ypač svarbu kalbant apie laukų pasienio ruožuose naudojimą ir oficialią augalų apsaugos veiklą. Paskutinis dalykas, kurį norėčiau paminėti, – nepavyko atsižvelgti į ypatingas miškų apsaugos aplinkybes. Neišsaugosime miškų be purškimo iš lėktuvų.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Gerb. pirmininke, kaip Olandijai atstovaujantis europarlamentaras labai dėmesingai ir atidžiai sekiau šių teisės aktų kūrimą. Situacija mano žemai išsidriekusi šalyje labai specifinė. Skirtingai nuo kitų Europos teritorijų, Europos nustatytos buferinės zonos palei visus vandentakius neįmanomos. Tai nebūtų veiksminga. Įprastą tvarią žemės ūkio ir sodininkystės gamybą tai padarytų neįmanoma. Tačiau Nyderlandai žinomi ir dėl savo smulkių pasėlių, įskaitant tulpes, svogūnus ir cikorijas. Štai kodėl ypač turime atkreipti dėmesį į tai, kaip turi būti suformuluotas kompromisas. Dabartinis kompromisas daug geresnis už kompromisą H. Breyer pasiūlyme, dėl kurio buvo balsuojama Komisijoje. Kaip Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos narys, šiuo klausimu balsavau prieš. Dabar yra tvirtos pereinamojo laikotarpio nuostatos, kurios kartu su naujovėmis ir pakaitiniais produktais gali padėti pramonei. Dar daugiau, šis smulkiųjų pasėlių fondas, kurį ketinama įsteigti, suteiks paskatą šioms alternatyvoms. Be to, visi trys reglamentai, visos trys Europos pripažinimo ir įsileidimo zonos irgi daug geriau suderintos su esama praktika.

Norėčiau paminėti vieną susirūpinimą keliantį dalyką – produktų priėmimą ne iš Europos Sąjungos šalių. Mes susitvarkome, kai kalbama apie pusiausvyros tarp visuomenės sveikatos ir praktinio pritaikymo nustatymą, bet kaip bus su išorės importu? Ši konkurencinė pozicija kartu su lygiagrečiu importavimu ir lygiagrečia prekyba, mano nuomone, turi būti iškelta PPO, kurioje aptariami tokio pobūdžio klausimai.

Galime pritarti pasiūlymui. Norėčiau padėkoti už pastangas pranešėjoms, ypač C. Klass ir E. Hennicot-Schoepges. Lieka tik vienas susirūpinimą keliantis dalykas, kuris svarbus ūkininkams, – mes užsiimame tvarių ūkininkavimu, bet kaip dėl visų kitų? Ši problema šiuo metu lieka neišspręsta, ir būtų malonu sulaukti jūsų reakcijos į tai.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Kolegos nariai, maisto saugumas – pagrindinis Europos Sąjungos tikslas, bet tai silpnas kompromisas. Vengrija nepritaris pranešimui Taryboje, ir Vengrijos nariai Europos Parlamente padarys tą patį todėl, kad tai kenkia Europos žemės ūkiui.

Susiduriame su dviem ypač svarbiomis problemomis. Zonų sistema – dirbtinė, prieštarauja Europos Sąjungos subsidiarumo principui ir, kaip ką tik įrodė kolegų narių iš Nyderlandų pastabos, lankstus atsakas yra neįmanomas. Tai ir toliau kenkia Europos žemės ūkiui todėl, kad išauga rizika, atsparumo pavojus, gamybos išlaidos, ir todėl, kad, kaip daug kolegų narių minėjo, nesugebėsime kontroliuoti produktų iš trečiųjų šalių. Dėl šios priežasties ši direktyva kelia itin rimtą pavojų.

Galiausiai radikalių gamtosaugininkų perspektyvų pasekmė yra ta, kad augalų apsaugos produktų apribojimai atvers kelią GMO, o to Europa nenorėtų.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti tiems, kurie rengė šiuos du svarbius pranešimus. Iš kai kurių kalbų šį vakar galima susidaryti įspūdį, kad ES visiškai nekontroliavo prekybos šiais chemikalais ir jų naudojimo – kontroliuojame! Šiuo metu turime griežtas taisykles – tai taisyklės dėl nuosėdų ir maisto. Taigi nesilenksiu nei kuriai nors pusei, nei šio vakaro diskusijų pabaigai, ypač tiems, kurie nemato augalų apsaugos produktų poreikio maisto gamyboje, ir tiems, kurie sako, kad šie du teisės aktai yra katastrofa ūkininkavimui ir maisto gamybai Europoje.

Esu šiek tiek susirūpinusi dėl Komisijos nario S. Dimas'o pastabų, kai jis sako, kad žmonės nerimauja dėl pesticidų. Taip, tai gali būti tiesa, bet klausimas yra toks: kiek pagrįsti šie nuogastavimai? Ką jūs, kaip Komisija, nuveikėte, kad akcentuotumėte vartotojams, jog didžioji mūsų maisto dalis pagaminama naudojant šiuos produktus, kad mūsų maistas būtų kokybiškas ir saugus? Taip, kai kurios chemikalų sudedamosios dalys pavojingos, bet jų naudojimo rizika priklauso nuo to, kaip jie naudojami, ir nuo atitikties **didžiausiai likučių koncentracijai (DLK) mūsų maiste. Kiek man žinoma iš patirties, tie, kurie juos naudoja, tinkamai išmokyti** ir mums turbūt reikia sustiprinti mokymus kitose valstybėse narėse.

Gali būti pašalintos dvidešimt dvi medžiagos; Airijoje ir Jungtinėje Karalystėje labai nerimaujama dėl javų produkcijos ir bulvių. Klausimas: ar agrochemijos pramonė reaguos ir gamins naujus produktus? Komisija neturi atsakymo į šį klausimą. Ar leidžiančios nukrypti nuostatos bus veiksmingos? Kas atsitiks, jei nebus alternatyvų? Manau, tai turi būti išspręsta todėl, kad mes Airijoje norime toliau auginti javus ir bulves. Importuojamo maisto klausimas labai realus ir dėl to prašau penkių papildomų sekundžių. Jei Komisija dirbtų su ES maisto gamintojais šiuo klausimu, galėtume padaryti pažangą. Tiesiog nelogiška, kad Komisija gali sėdėti čia ir sakyti, kad mes uždrausime naudoti medžiagas Europoje, bet kiti už Europos Sąjungos ribų gali toliau siųsti mums maistą su tokiais medžiagomis. Tai nekonkurencinga pozicija, tai nelogiška ir aš prašau jūsų spręsti tai čia šį vakar.

Pilar Ayuso (PPE-DE). - (ES) Gerb. pirmininke, norėčiau pakalbėti apie H. Breyer pranešimą. Reikia pasakyti, kad Europos ūkininkai puikiai supranta, jog, naudojant augalų apsaugos produktus, turi būti skiriamas ypatingas dėmesys žmogaus sveikatai ir aplinkos apsaugai. Tačiau pramonė smarkiai susirūpinusi dėl to, kad Europos Parlamentas nesupranta poveikio, kurį šis reglamentas gali padaryti ateityje.

Galimo jo poveikio vertinimai rodo, kad nesant augalų apsaugos produktų ateityje bus labai sunku kontroliuoti kenkėjus ir ligas, kurios kenkia daugeliui maisto produktų (visai Viduržemio jūros regiono produkcijai), taip pat dekoratyviniams augalams ir skintoms gėlėms.

Puikiai žinau, kad per dialogą priimtas susitarimas buvo sunkių derybų rezultatas, todėl turiu pripažinti pranešėjų padarytą darbą. Vis dėlto turime pripažinti, kad dėl **laikino endokrininės sistemos veiklą trikdančių medžiagų apibrėžimo pradings daugelis veikliųjų medžiagų, ypač insekticidų, o jie ypač svarbūs ūkininkaujant.**

Gamintojai turi turėti pakankamai veikliųjų medžiagų, kad galėtų veiksmingai ir saugiai kovoti su bet kokia augalų liga ar kenkėjais – dažnai grėsmę kelia ne pats produktas, o netinkamas jo naudojimas.

Dėl šių priežasčių Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos Ispanijos delegacija palaiko pasiūlymus dėl poveikio vertinimo ir balsuos už R. Sturdy'o pataisymus (juo pati pasirašiau), susijusius su **endokrininės sistemos veiklą trikdančiomis** medžiagomis ir remiančius augalų apsaugos produktų prieinamumą būtiniausiu atveju.

Dar daugiau, jei šis reglamentas bus priimtas pasiekto susitarimo sąlygomis, rezultatas bus maisto gamybos sumažėjimas ir kainų išaugimas, o tai lems, kad importuosime tuos pačius maisto produktus, kurių nepagaminsime ir kurie bus apdoroti tais pačiais produktais, kuriuos draudžiame.

Robert Sturdy (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, kalbėdamas apie H. Breyer pranešimą, klausiu Komisijos, kodėl priešinatės poveikio vertinimui? Koks svarbus dalykas verčia taip nerimauti, kad Komisija nepritaria poveikio vertinimui?

Nėra mokslinių įrodymų, kad kai kurie naudojami produktai pavojingi visuomenės sveikatai. Kai kurie iš jų pavojingi, bet tik labai mažai jūsų siūlo išbraukti iš sąrašo tuos, kurie nepavojingi. Daugiausia galvoju apie produktą, vadinamą triazoliu, kuris labai svarbus kviečių gamybai Europos Sąjungoje. Jūs apvylėte – sakau tai labai aiškiai – jūs, Komisija, apvylėte plačiąją visuomenę, kai jums nepavyko sustabdyti GMO atėjimo į Europos Sąjungą, ir Komisija tai pripažįsta. Jūs pripažinote faktą, kad jums nepavyko sustabdyti GMO atėjimo į Europą. Jūs susikirtote, kai pateikiau ataskaitą apie maksimalius nuosėdų lygius. Čia dalyvauja SANCO generalinio direktorato atstovė – Komisijos narė šiuo metu kalbasi, bet jei liautųsi šnekučiuotis, galbūt išgirstų,

ką noriu pasakyti. Jiems nepavyko sukontroliuoti produktų su maksimaliomis pesticidų nuosėdomis importo. Tokių produktų galima rasti prekybos centrų lentynose.

Taigi jei ketiname uždrausti šiuos produktus Europos Sąjungoje, ką darysime su importu? Ar jūs tiesiog ketinate pasakyti: tai nesvarbu – šie produktai mus pasieks bet koku atveju? Nekreipkime į tai dėmesio ir manykime, kad žmonės nesuks sau dėl to galvos?

Europos Sąjungos ūkininkai – atsakingiausi žmonės, kai kalbama apie maisto gamybą, ir šių teisės aktų įgyvendinimas iš esmės reiškia, kad sakome jiems, jog jie kvailiai ir jiems tai nerūpi. Nė vienas sveiko proto ūkininkas nenaudotų chemikalo, kuris pavojingas visuomenės sveikatai. Šiuo klausimu atlikome daugybę tyrimų.

Dar pora minčių. Ketiname uždrausti baterinius narvelius kiaušinių gamybai, tačiau jūs priimsite leidžiančią nukrypti nuostatą. Nors tai gana svarbu žmonėms. Nerimauju dėl to, kad jums, Komisijai, kol kas nepavyko įgyvendinti visų mūsų turimų teisės aktų. Labai svarbu, kad suteiktumėte ūkininkams galimybę gerai pasirodyti ir įrodyti, kad šie produktai saugūs.

Alojz Peterle (PPE-DE). - (SL) Yra nerimą keliančių sveikatos tendencijų, kurios atsirado daugiausia dėl neatsakingo pesticidų naudojimo. Akivaizdu, kad sveikatos pagerėjimas ir vėžinių ligų sumažėjimas neįmanomas, kai mūsų maistas vis labiau nuodijamas. Kalbu apie vieną iš svarbiausių aplinkos ir sveikatos klausimų, todėl mums padėti gali tik vystymosi paradigmos pokytis, o ne paprasti kosmetiniai veiksmai.

Mano kolegės C. Klass ir kolegės narės H. Breyer kartu su šešėliniais pranešėjais atliktas darbas yra žingsnis tinkama kryptimi, ir noriu nuoširdžiai padėkoti už tai. Malonu pastebėti, kad abiejuose pranešimuose nustatoma daug veiklos sričių, atsižvelgiant į pesticidų gamintojus, platintojus ir naudotojus. Tačiau kartu prašome pateikti **nacionalinius veiksmų planus su kiekybiniais tikslais**.

Man atrodo labai svarbu, kad įtrauktas ir kaimynų perspėjimas, nes tai svarbu ne tik žmonėms, bet ir ypač bitėms. Tai reiškia, kad lengvai galime užkirsti kelią žalai, tiesiog susitelkdami į tai, kas gali ją sukelti. Šioje direktyvoje nustatoma, kad valstybės narės gali įtraukti nuostatas dėl kaimynų perspėjimo į savo nacionalinius veiksmų planus. Būčiau linkęs, kad būtų nustatyta, jog jos privalo tai padaryti.

Esu įsitikinęs, kad įmanoma numatyti, jog augalų apsauga necheminiais, t. y. biologiniais ir mechaniniais, produktais atliktų didesnę vaidmenį.

Neil Parish (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, Komisijos nariai, ar galiu jums pasakyti, kad mažiau nei prieš metus diskutavome šioje salėje, ką ketiname daryti dėl globalinio maisto saugumo ir kad pasaulyje būtų pakankamai maisto, ir dėl to buvome siaubingai susirūpinę. O mažiau nei po vienerių metų šį vakar diskutuojame apie šiuos teisės aktus, kurie turi potencialo sumažinti maisto gamybą Europos Sąjungoje; yra ir maisto gamybos moralė – turite nepamiršti, jog jei Europoje nepagaminsime maisto, turbūt galėsime už jį sumokėti, bet besivystančios šalys negalės.

Didžioji šių teisės aktų dalis paveiks mūsų javus – ne tik kviečius, kaip minėjo Robert Sturdy, bet ypač bulves. Šiaurinėje Europoje per pastaruosius dvejus metus išgyvenome dvi blogiausias vasaras, kokias esu matęs. Mums prireikė fungicidų, kad susilpnintume amarus ir užaugintume bulves. Ir jei žmonės Europoje nevalgo bulvių, ką gi jie valgo, Komisijos nariai? Jie valgo ryžius ir jie valgo makaronus, kurių – ypač ryžių – besivystančioms šalims labai trūksta.

Toliau dėl to, ką Robert Sturdy pasakė, daug šių naudojamų pesticidų ir fungicidų, jei jie naudojami tinkamai ir tinkamas karencijos laikas, nesukelia jokių problemų, ir naudodami būtent šiuos chemikalus galime pagaminti labai gerą maistą. Ir jei jums reikėtų atsistoti ir pasakyti man, kad sustabdysite atvykstantį importuojamą maistą, kuris iš tikrųjų buvo apipurkštas būtent šių rūšių chemikalais – jūs to nepadarysite! Dėl paprastos priežasties, kad, jei jie būtų tinkamai naudojami, iš tikrųjų galėtumėte kiek norėtumėte tirti per Roterdamo uostą gautus kviečius, bet nerastumėte jokių nuosėdų. Taigi manau, mes tikrai turime suvokti faktą, kad Europoje turime gaminti maistą ir turime gaminti jį saugiai, įsitikinti, kad mažiname naudojamų chemikalų kiekį (tai jau ir taip darome) ir kad mokome ūkininkus purkšti tinkamai (tai ir taip darome).

Taigi raginu jus: prašau atlikti tinkamą poveikio vertinimą, nes tai darėte prieš dvejus metus. Išgyvenome dvi drėgniausias užregistruotas vasaras; metas jums dar kartą į tai pažvelgti. Mes tikrai raginame jus atlikti tinkamą poveikio vertinimą.

Avril Doyle (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, Struan Stevenson pasiūlė man savo dvi minutes, kadangi jis šiandien negali dalyvauti. Ar galiu pasinaudoti jomis kaip PPE-DE laiku?

Pirmininkė. – Prašom!

Avril Doyle (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, dėl perdėtų teiginių sunku atskirti faktą nuo prasimanymo skirtinguose šios sudėtingos diskusijos etapuose. Taip, būtina kontroliuoti agrochemikalų naudojimą (visi su tuo sutinkame), jei nenaudosime saikingai, jie gali būti pavojingi naudotojui ir aplinkai. Bet jei naudojami saikingai ir laikomasi maksimalių nuosėdų lygių bei karencijos laiko, jie sukelia minimalią riziką ir vartotojui nesukelia jokios rizikos.

Pasiūlymas pagrįsti veikliosios medžiagos patvirtinimo sprendimus medžiagai būdingomis savybėmis (pavojumi pagrįstas požiūris), o ne moksliniu rizikos vertinimo principu kelia didelį susirūpinimą.

Spiritas, grynas spiritas yra pavojingas. Jei išgersite gryno spirito, žinome, kas atsitiks. Bet kai pakankamai praskiestas 4 ar 12 proc. ar dar kaip nors, kai vartojamas saikingai, kelia minimalią riziką. Ar galiu pasakyti, kad tai du skirtingi klausimai?

Kalbėta apie ES poveikio įvertinimą. Jau kalbėta apie mokslinį endokrinų skaidiklių apibrėžimą ir jo stoką. Tačiau teigiamas ženklas – pereinamasis laikotarpis sudarys sąlygas pramonei investuoti į labai reikalingus tyrimus bei vystymą ir vystyti naujus produktus bei perspektyvias alternatyvas. Pakviesčiau agrocheminę pramonę ir jų CERP bendruomenę pasigilinti ir investuoti į šią sritį.

Anomalija, kad įsileisime importuotus maisto produktus, kuriems naudojami augalų apsaugos produktai, o savo ūkininkams neleisime jų naudoti, – viena didžiausių mūsų ir viena didžiausių problemų, su kuriomis susiduriame dėl tokio tipo teisės aktų. Tačiau, atsižvelgęs į viską, manau, kad padaryta didelė pažanga nuo pradinio pasiūlymo, ir esu linkusi jį palaikyti.

Colm Burke (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, norėčiau pabrėžti, kaip svarbu kuo anksčiau teisėkūros procese išaiškinti susijusioms suinteresuotoms šalims priežastis, kodėl būtina sureguliuoti.

Kaip daugiausia kaimo apygardos atstovai, būtent dėl šio paketo gavau daug protestų iš labai susirūpinusių ūkininkų bendruomenės rinkėjų.

Bendruomenėje vyrauja bendras suvokimas, kad reglamentai pasirinktinai perduodami iš Briuselio be žemesniųjų institucijų indėlio. Todėl tvirtai tikiu, kad valstybių narių vyriausybės turi daug daugiau aiškinti apie šiuos dalykus susijusioms suinteresuotoms šalims, o ne eiti lengvuoju keliu permetant atsakomybę vadinamiesiems Briuselio biurokratams. Juk galiausiai būtent valstybės narės turi įgyvendinti šias priemones ir būtent valstybės narės turi išteklių, kalbant apie vietos atstovus, išaiškinti šiuos dalykus ūkininkams.

Svarbu, kad tie, kurie gamina maistą ES, nebūtų pernelyg reguliuojami, palyginti su tais, kurie atveža savo produkciją į rinką iš ne ES šalių. Bet koks pasiūlymas turi išlaikyti pusiausvyrą tarp vartotojų, ūkininkų ir aplinkos, be to, turime užtikrinti, kad visas suinteresuotas šalis pasiektų teisingą informaciją.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Ponios ir ponai, kaip gydytoja aiškiai suvokių, kad mūsų pareiga Europos vartotojams – pašalinti pasėlių apdorojimo medžiagas, kurios pripažintos kenksmingomis mokslinių įrodymų pagrindu. Vertinu tai, kad pranešėjos sugebėjo surasti subalansuotą sprendimą dėl naujo reglamento, kuris motyvuos pramonę ieškoti ir kurti saugesnius alternatyvius pesticidus. Iki tol bus būtina daryti nuolaidas, kurių reikia drėgno klimato šalims, o pietinės šalys tiesiog turi tai suprasti. Primygtinai reikalauju, kad valstybės narės bei Komisija atliktų kruopščius ir bekompromisius patikrinimus, siekdamas užtikrinti, kad iš ne Europos Sąjungos šalių importuojamas maistas ir gėlės nebūtų apdoroti uždraustais pesticidais ir fungicidais. Tai ne tik nuosėdų lygio maiste matavimas. Negalime leisti tokių nelygių konkurencijos sąlygų Europos ūkininkams. Taip pat sutinku, kad Komisija turi sulaukti kritikos dėl to, kad jai nepavyko atlikti poveikio tyrimo, dėl ko, deja, negalime reaguoti į visas piliečių iškeltas problemas dėl šio reglamento, nors iš esmės esu už jį.

Gerard Batten (IND/DEM). - Gerb. pirmininke, bendra žemės ūkio politika sukėlė milžinišką žalą Didžiosios Britanijos žemės ūkiui – patirta didžiulių finansinių ir ekonominių išlaidų.

Dabar turime šiuos pasiūlymus dėl pesticidų. Įvertinta, kad ši direktyva gali reikšti 15 proc. pesticidų uždraudimą. Apytikriai apskaičiuota, kad toks draudimas kviečių derlių sumažins nuo 26 proc. iki 62 proc., bulvių derlių – nuo 22 proc. iki 53 proc. ir kai kurių kitų daržovių derlių – nuo 25 proc. iki 77 proc. Poveikis – mažmeninės kainos pasieks rekordines aukštumas, labiausiai bus pakenkta tiems, kurie mažiausiai gali mokėti.

Įdomu, ar pranešėjos galėtų nurodyti bent vieno asmens, nukentėjusio ar mirusio nuo šių pesticidų poveikio, tapatybę? Greičiausiai ne! Bet aš galiu jums papasakoti apie daugybę savo rinkėjų, kurie negali apmokėti savo didesnių sąskaitų už maistą.

Péter Olajos (PPE-DE). – (HU) Džiaugiuosi, kad direktyvoje dėl augalų apsaugos produktų naudojimo iš esmės šis reikalas perkeltas valstybių narių kompetencijai, ypač dėl buferinės zonos dydžio ir žymėjimo. Aš už veiksmų planus nacionaliniu lygiu ir palaikau pasiūlymą, kad įstatymas turi iš esmės sumažinti tokių produktų naudojimą. Aš taip pat džiaugiuosi dėl pasiekto kompromiso purškimo iš lėktuvų atžvilgiu.

Kalbant apie direktyvą dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką, pasiūlymas iš esmės logiškas, kiek jis liečia produktų, keliančių rimtą žalą žmogaus sveikatai, uždraudimą ir palaipsnį pakeitimą. Kartu gali kilti keblumų dėl iš trečiųjų šalių atvykstančių medžiagų kontrolės.

Mano nuomone, augalų apsaugos produktų leidimas 3 zonų sistemoje nepriimtinas. Nereikia būti augalų apsaugos specialistu, kad sukeltų siaubą mintis, jog, pavyzdžiui, Vengrija pateks į tą pačią zoną kaip Airija, kurios klimatas ir žemės ūkio gamybos sąlygos visiškai skirtingi.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, norėčiau pakalbėti tema, kuria šiandien nebuvo diskutuota. Dienos pabaigoje mes vėl pasiekėme tai, kas, tikimasi, yra protingas kompromisas Europoje. Bet ką gi dar padarėme? Prisiminkime daugelio mėnesių diskusijas, kuriose viena pusė smarkiai kaltino kitą ir atvirksčiai. Visa tai su dideliu susidomėjimu prarijo žiniasklaida. Visa tai, kas buvo žiniasklaidoje, lėmė, kad buvo pakenkta vartotojams, ir visi vėl sutinka, kad „Europa viską daro blogai“ ir „Europa yra labiau prieš negu už piliečius“. Dabar, dienos pabaigoje, pasiekėme pusiau pagrįstą sprendimą, kompromisinį sprendimą, bet vis dar tokį, dėl kurio reikės daug tartis. Kas tada liks, apskritai paėmus? Beveik nieko!

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Tai pirmas kartas, kai Europos Komisija, Taryba ir Parlamentas priėmė tokį išsamų ir platų požiūrį į nuostatas, susijusias su maisto kokybe ir saugumu. Rytdienos balsavimas Parlamente užbaigs trejų metų darbą. Mūsų užduotis – užtikrinti, kad nuostatos būtų aiškos, saugios ir pagrįstos žiniomis, ypač kai kalbama apie tokią jautrią sritį kaip maisto gamyba. Štai kodėl kartu su narių grupe pabrėžiame poreikį nuolat stebėti priimto reglamento dėl pesticidų naudojimo poveikį.

Tvirtiname, kad nuostatos, pagrįstos tvirtomis žiniomis, sukurs pasitikėjimą tarp vartotojų dėl pesticidų naudojimo moksliniu pagrindu. Pasiektas kompromisas padės pagerinti gyventojų sveikatos būklę, bet padidins gamybos išlaidas. Turime turėti tai omenyje, aptardami bendros žemės ūkio politikos finansinius išteklius. Taip pat norime ištirti, ar importuojamas maistas atitiks griežtas nuostatas, kurios taikomos Sąjungoje. Kreipiuosi dėl 179 pataisos, 180 pataisos ir 181 pataisos, kurias bendrai pateikėme su kitais nariais, palaikymo.

James Nicholson (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, turiu pasakyti, kad esu rimtai susirūpinęs dėl pasiūlymo, kurį šį vakar svarstome, ir poveikio, kurį jis padarys mūsų žemės ūkio pramonei ateityje.

Noriu oficialiai pranešti, kad palaikau R. Sturdy'o pasiūlytas pataisas, kurias pasirašiau, ir džiaugiuosi galėdamas jas palaikyti. Manau, jos bent padės suteikti pramonei kiek nors paramos ateityje.

Taip, reikia teisės aktų ir mums jie reikalingi, bet tai turi būti geri teisės aktai. Neturime pakenkti gamybai procese. Mums reikia tikslaus poveikio vertinimo, kad žinotume, kokią poveikį tai turės, t. y. kas reikalinga ir ko reikia, o šito mes šiuo metu neturime. Turime turėti daugiau faktų, o ne prasimanymų, ir tikrai turime ilgiau stabtelėti prie faktų.

Nėra jokios prasmės Europai kurti teisės aktus, pašalinančius ją iš verslo todėl, kad negalime kontroliuoti to, kas įvežama. Štai čia Komisija turi dvejopus standartus tam, kas nustatoma Europos Sąjungoje ir kas bus įsileista į Europos Sąjungą, nes atsitiks taip, kad tautos išstos.

Stavros Dimas, Komisijos narys. – (EL) Gerb. pirmininke, norėčiau padėkoti visiems šiandienos kalbėtojams už labai konstruktyvias kalbas. Sutarto teksto pagrindu, kuris yra kompromisas (ir labai sėkmingas kompromisas), valstybės narės įpareigtos parengti nacionalinius veiksmų planus ir juose nurodyti kiekybinius tikslus, siekiant apriboti riziką.

Pagal šiuos nacionalinius veiksmų planus valstybės narės taip pat įpareigtos stebėti pesticidų naudojimą, kurie kartais sukėlė konkrečių problemų, ir nustatyti tam tikrų pesticidų naudojimo sumažinimo uždavinius. Tai reiškia didelę pažangą, kuri kartu su Europos piliečių sveikatos ir aplinkos apsauga duos finansinę naudą dėl nacionalinės sveikatos išlaidų sumažėjimo ir pesticidų naudojimo sumažėjimo naudą pagal naujuosius teisės aktus.

Be nacionalinių veiksmų planų, siūlomame kompromisinio susitarimo pakete esama ir kitų svarbių aspektų. Turi būti taikomas prevencijos principas. Pagal integruotą kenkėjų valdymą prioritetas teikiamas kitokiems, necheminiams augalų apsaugos metodams.

Pagerinta gyventojų ir pašalinių stebėtojų apsauga, nacionaliniai veiksmų planai turi apimti nuostatas dėl informacijos asmenims, kurie turi sąlyčio su purškalo dreifu, o žemės purškimas iš oro negali vykti netoli nuo gyvenamųjų teritorijų.

Visi pesticidų platintojai, ne tik tie, kurie parduoda profesionaliems naudotojams, turi užtikrinti, kad kai kurie jų kolektyvo nariai turėtų specialius tinkamumo pažymėjimus, kurie, žinoma, kaip vienas narys pakomentavo, bus abipusiškai pripažįstami, teikti informaciją apie pesticidus ir galėtų patarti vartotojams. Tik tam tikros smulkių platintojų kategorijos bus atleistos nuo šio reikalavimo.

Kalbant apie purškimo iš lėktuvų draudimą, buvo rastas kompromisinis sprendimas dėl prašymų atleisti svarstymo. Išimtis bus taikoma dviejų etapų procedūra. Pirmą, bendro purškimo iš lėktuvų plano parengimas, dėl kurio patvirtinimą turės duoti vietos valdžios institucijos, po to specialių atskirų prašymų dėl purškimo iš lėktuvų pateikimas, kuris priklausys nuo sąlygų, kuriomis buvo patvirtintas bendras planas.

Baigdamas norėčiau pridurti, kad Komisiją tenkina derybų rezultatas, todėl ji yra linkusi pritarti visoms pasiūlytos kompromisinio susitarimo pataisoms.

PIRMININKAVO M. ROURE

Pirmininko pavaduotoja

Androulla Vassiliou, *Komisijos narė*. – Gerb. pirmininke, dėkoju visiems už itin rezultatų dalyvavimą šioje labai įdomioje diskusijoje. Šiai temai Komisija skyrė ypatingą dėmesį, o aš esu asmeniškai įsipareigojusi aukščiausio lygio visuomenės sveikatos tikslui, kurio siekia Komisija. Trialogo metu vyko ilgos ir sunkios diskusijos, pranešėjas jas atsidėjusi meistriškai vedė, ir už tai jai dėkoju.

Komisija rėmė bendrąją poziciją ir dabar gali pritarti pasiūlymui, suformuotam per antrąją svarstymą. Išliko visi naujoviški pasiūlymo aspektai, ypač patvirtinimo kriterijai, kurie užtikrins, kad pavojingosios medžiagos, kurios kelia didelę grėsmę visuomenės sveikatai, būtų šalinamos arba keičiamos saugesnėmis medžiagomis, pagerintas abipusis pripažinimas ir kai kurių produktų keitimas saugesnėmis alternatyvomis. Vis dėlto leiskite man atsakyti į kai kuriuos komentarus.

Remiantis Komisijos vertinimu, tik 4 proc. šiuo metu rinkoje esančių medžiagų uždraustos naudoti dėl to, kad šios medžiagos sutrikdo endokrininės sistemos veiklą, ir tik 2 proc. medžiagų dėl to, kad jos yra kancerogeninės, mutageninės arba toksiškos reprodukcijai. Tikimasi, kad iš šiuo metu rinkoje esančių veikliųjų medžiagų liks mažiau nei 25, nes kitos pagal naująjį reglamentą tikriausiai nebus patvirtintos.

Šį vertinimą patvirtino Švedijos chemijos agentūra, toks vertinimas taip pat sutampa su patikslintu poveikio vertinimu, kurį atliko Jungtinės Karalystės Pesticidų saugos direktoratas. Be to, norėčiau atkreipti dėmesį, kad nauji kriterijai jau patvirtintoms medžiagoms bus taikomi tik atnaujinant jų patvirtinimą, o daugelio jų patvirtinimo atnaujinimo data yra 2016 m. Todėl pramonė turės pakankamai laiko kitoms saugesnėms medžiagoms sukurti.

Taip pat norėčiau paminėti keletą komentarų apie importuojamus maisto produktus. Norėčiau jums priminti, kad nuo 2008 m. turime reglamentą dėl didžiausių likučių kiekių, kuris taikomas visas. Jei veiklioji medžiaga nepatvirtinta naudoti ES augalų apsaugos produktuose, didžiausias šios medžiagos likučių kiekis (DLK) lygus jų nustatymo ribai. Šis DLK galioja ne tik ES pagaminti produktai, bet ir importuotiems maisto produktams ir pašarams.

Vis dėlto dėl kelių priežasčių veiklioji medžiaga galėtų būti nepatvirtinta ES, galimas vartotojams keliamas pavojus – tik viena iš jų. Kitos priežastys susijusios su aplinkos arba darbuotojų saugos problemomis, kurios priklauso trečiųjų šalių, kuriose naudojami pesticidai, kompetencijai. Šiomis aplinkybėmis pesticidų naudojimas būtų mums nepriimtinas, tačiau apdorotas derlius nebūtinai keltų grėsmę ES vartotojams. Todėl trečioji šalis, kuri ketina į ES eksportuoti prekes, apdorotas šiomis medžiagomis, gali prašyti leistino importo nuokrypio tuo atveju, jei ji gali pateikti duomenis, patvirtinančius, kad vartojant šias prekes nekils pavojus žmogaus sveikatai ir kad šie duomenys teigiamai įvertinti EMST ir oficialiai patvirtinti ES teisės aktuose. Tokia yra pozicija dėl importuotų prekių.

Grįžtant prie direktyvos, kurią, reikia tikėtis, priimsime, Komisija mano, kad galutinis kompromisas yra tinkamai subalansuotas siekiant sveikatos ir aplinką tausojančios gamybos tikslų, taip pat užtikrinant žemdirbiams galimybę naudoti pesticidus. Šiuo metu laukiame oficialaus per antrąjį svarstymą pasiekto susitarimo įteisinimo.

Tai iš tiesų labai geras būdas Europos Parlamentui ir Tarybai pradėti naujus metus, tai gerai ir mūsų piliečiams, nes naudinga jų sveikatai. Manome, kad tai taip pat naudinga mūsų žemdirbiams, nes užtikrina jų gamybą taikant specialiąsias priemones, pavyzdžiui, populiarinant saugesnius produktus. Tai, kas pasiekta, svarbu. To pasiekėme visi kartu, ir tai gali būti puikus pavyzdys, kaip tarpinstitucinis bendradarbiavimas gali tiesiogiai duoti naudos mūsų piliečiams.

Christa Klač, *pranešėja.* – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, šiuo metu taikant šiuolaikinius tyrimus Konstancos ežere įmanoma aptikti cukraus gabalėlį. Vis dėlto privalome savęs paklausti, kaip elgsimės su šiais naujais išradimais, ką su jais darysime.

Šiuo metu mums reikia objektyvaus rizikos vertinimo, kad galėtume rasti pusiausvyrą tarp pagrindų sveikatos bei aplinkosaugos reikalavimų ir pagrįsto verslo susirūpinimo bei maisto saugumo, įskaitant palyginimą pasaulio mastu.

Mano nuomone, Komisija tinkamai neatsakė į kolegų užduotus klausimus. Nepakanka pasakyti, kad keturioms medžiagoms taikomi DLK ar dviem medžiagoms taikomi DLK ir kad iš viso yra tik 25 medžiagos. Ne, pageidaujame gauti tikslų ekonominį vertinimą, t. y. vertinimą, kuris atitiktų ne tik ekonominius kriterijus, bet ir sveikatos kriterijus. Mums vis dar reikia vertinimo. Dabar Komisija privalo atidžiai ištirti naujųjų teisės aktų poveikį, kad nedelsdami tai sužinotume. Privalome ir toliau tai stebėti, o mokslo atradimai bus daromi ir toliau.

Pasiektas kompromisas Europos augalų apsaugos politikai suteikia naują kryptį. Jis sukelia daugiau bendrų veiksmų Europos mastu ir iš valstybių narių reikalauja tikslingesnių priemonių, kurios užtikrina tvarų augalų apsaugos produktų naudojimą.

Kaip pranešėja dėkoju už jūsų paramą. Iš pradžių turėję skirtingas pozicijas, sugebėjome surasti gerą kompromisą. Naujaisiais metais norėtusi daugiau teigiamo mąstymo. Galima būtų pasakyti, kad neapsiribojau vien teigiamu mąstymu – augalų apsaugos produktai mums užtikrins pakankamą sveikų maisto produktų kiekį ir sveiką kultūrinį Europos kraštovaizdį!

Hiltrud Breyer, *pranešėja.* – (DE) Gerb. pirmininke, aš taip pat norėčiau padėkoti už gyvą diskusiją. Norėčiau dar kartą pabrėžti, kad vis dar esu tos pačios nuomonės; tai aplinkos ir vartotojų apsaugos kertinis akmuo ir visų pirma tai stebuklingas momentas Europai. Europa dabar yra greitojoje judėjimo juostoje. Europa rodo, kad yra pionierė pasaulyje. Sprendimas palaipsniui pašalinti labai toksiškus pesticidus yra vienintelis pasaulyje, todėl Europa gali turėti iš to naudos.

Dėl šioje diskusijoje vėl pateikiamų argumentų, kad nebuvo išaiškinta importo problema: tai neteisinga, importo klausimas iš tiesų buvo išaiškintas. Jei šios labai toksiškos medžiagos bus uždraustos, Europoje jos taps draudžiamos. Taigi importuojamos prekės, pavyzdžiui, vaisiai ir daržovės privalės atitikti Europos teisės aktus ir ypač Reglamentą dėl didžiausių likučių kiekių. Jei atlikus likučių kiekių testą būtų rasta medžiagų, pavyzdžiui, pesticidų, kurios uždraustos Europoje, tokia prekė būtų neteisėta. Tai reiškia, kad iš Kosta Rikos atvežti bananai, kurie buvo apdoroti kancerogeninėmis medžiagomis, kurias įtraukėme į sąrašą ir kurios dėl šios priežasties uždraustos, yra neteisėti Europos Sąjungoje. Tai gana aiškiai paaiškinta Reglamente dėl didžiausių likučių kiekių. Todėl nėra jokių priežasčių toliau skatinti nesantarpę, paniką ir baimę!

Dar kartą tegaliu atkreipti dėmesį (laimė, Komisijos narė tai jau pabrėžė) yra tai, kad nors pirminiai Pesticidų saugos direktorato tyrimai rodė, jog 80 proc. pesticidų išnyks iš rinkos, pastaruoju metu šie skaičiai gerokai sumažinti. Deja, jūs nepaminijote šios Pesticidų saugos direktorato tyrimų pataisos.

Todėl prašome baigti skleisti baimę ir nesantarpę. Švęskime sėkmę, kurios čia visi siekiame Europos piliečių, aplinkos ir sveikatos apsaugos labui.

(Pirmininkė nutraukia pranešėją)

Pirmininkė. – Gerb. p. M. McGuinness, galite kalbėti dėl darbo tvarkos taisyklių.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, tai susiję su darbo tvarkos taisyklėmis, nes dalyviai kalba ir nesiklauso.

Girdėjau, ką pasakė Komisijos narė dėl padėties, susijusios su importuojamais maisto produktais. Manau, kad nesuvokiate pagrindinio dalyko, manau, kad mūsų gerbiama pranešėja taip pat to nesuvokia. Europos žemdirbiams bus uždrausta naudoti tam tikras medžiagas. Jų kolegos už Europos Sąjungos ribų šiuos produktus gali naudoti. Mes negalėsime išmatuoti jų likučių įvežamuose maisto produktuose. Kalbame apie nepalankesnę ES gamintojų konkurencinę padėtį. Galbūt kitą kartą galėtume kreiptis į realų pasaulį, o ne į šią miglotą erdvę, kurioje šiuo metu esame. Atsiprašau už pyktį.

Pirmininkė. – Bendra diskusija baigta.

Neketiname pradėti diskusijos.

Žodis suteikiamas H. Breyer.

Hiltrud Breyer, pranešėja. – Gerb. pirmininke, aš ir Komisijos narė padėtį apibūdinome labai aiškiai. Jei nesiklausote, o galbūt nenorite girdėti, kad išsprendėme problemą, nes tai nesiderina su jūsų kampanija, nukreipta prieš šį reglamentą, – esu suglumusi! Vis dėlto dar pakartosiu, kad problema išspręsta! Europos Sąjungoje negalite pateikti į rinką medžiagos, kurią Europos Sąjungoje pateikti į rinką draudžiama. Taškas.

Pirmininkė. – Neketiname pradėti diskusijos. Jei būtina, raginu jus tęsti diskusiją koridoriuje.

Bendra diskusija baigta, balsavimas vyks rytoj.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Nicodim Bulzesc (PPE-DE), raštu. – Pritariu kompromisui dėl H. Breyer pranešimo dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką, kadangi jis suteiks žemdirbiams ir maisto produktų gamintojams daugiau stabilumo ir saugumo.

Vis dėlto kompromisiniame susitarime nurodoma, kad naujieji teisės aktai tik palaipsniui pakeistų galiojančią ES teisę ir kad pagal šiuo metu galiojančias taisykles jau patvirtinti pesticidai liktų rinkoje, kol nustos galioti jiems išduoti patvirtinimai. Produktai, kuriuose yra kenksmingųjų medžiagų, turi būti pakeisti per trejetą metų, jei esama saugesnių alternatyvų.

Jei bus patvirtintas šis pranešimas, saugant aplinką bus žengtas žingsnis geresnės sveikatos link, o pranešimas taps priemone, leidžiančia ES nedelsiant pereiti prie geresnės sistemos.

Magor Imre Csibi (ALDE), raštu. – (RO) pritariu kompromisinio susitarimo dėl tvaraus pesticidų naudojimo tekstui ir norėčiau pasveikinti Ch. Klass puikiai atlikus darbą.

Mano požiūriu, prieš akis turime subalansuotą tekstą, kuriuo remiantis bus uždraustas kai kurių kenksmingų pesticidų naudojimą, tačiau nepakenks Europos žemdirbystei.

Be to, norėčiau pasakyti, kad man malonu pažymėti, jog tarp siūlomų necheminių augalų apsaugos metodų ir kenkėjų bei pasėlių valdymo metodų GMO naudojimas nenurodomas kaip viena iš galimybių. Jie galėjo būti įtraukti greta necheminių metodų.

Šiuo atveju būtų atvertas kelias ateityje pateikti į ES rinką maisto produktus, kuriuose yra GMO. Kompromisinio susitarimo tekstas mums įrodo, kad taip nėra.

Europos Parlamentas dar kartą sako kategoriškai NE GMO naudojimui. Todėl dar kartą buvo išgirstas vieningas 58 proc. Europos piliečių balsas. Mus taip pat remia valstybės narės, kurioms atstovauja Taryba.

Alexandru Nazare (PPE-DE), raštu. – (RO) Pesticidų naudojimą reglamentuojantys teisės aktai yra svarbūs kaip priemonė, mažinanti su pesticidų naudojimu susijusias grėsmes gyventojų sveikatai ir aplinkai. Vis dėlto šiuo tikslu patvirtintos priemonės turi būti pagrįstos ir atsižvelgti į produkcijos kokybę bei didžiausią pasiektą derlingumą.

Pastarosios krizės sąlygomis maisto produktų gamybos skatinimas galėtų būti viena iš išečių. Praėjusių metų pabaigoje Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitete pateiktame pranešime M. McGuinness pažymėjo, kad per pastaruosius dvejus metus kviečių kainos padidėjo 180 proc., o maisto produktų kainos pasaulyje padidėjo 83 proc. Tokias aukštas kainas lemia griežti standartai, kuriuos taikome Europos gamintojams.

Neginčydamas poreikio geriau reguliuoti pesticidų naudojimą, vis dar jaučiu, kad viena iš pasiūlytų priemonių sumažins ES rinkoje esamų augalų apsaugos produktų skaičių. Dėl to sumažės produktyvumas kai kuriuose sektoriuose, pavyzdžiui, grūdų sektoriuje.

Kai kurios šio teisės akto nuostatos turės poveikio gamintojams, kadangi pagal jas reikalaujama uždrausti daugelį rinkoje esančių pesticidų ir teikti pirmenybę pateikti į rinką tuos produktus, kurie laikomi saugesniais, tačiau yra daug brangesni. Vadinasi, didės gamybos sąnaudos, o tai labiausiai pablogins naujųjų valstybių narių žemdirbių sąlygas.

Rovana Plumb (PSE), raštu. – (RO) Jei visi dalyviai patvirtins šią rekomendaciją, tai užtikrins sąlygas, kurios būtinos derinant su aplinkosauga, gyvūnų gerove ir veiksminga vidaus rinkos veikla susijusius principus.

Rumunija pritarė nuostatoms, susijusioms su abipusiu pripažinimu ir skirstymo į zonas sistema, su sąlyga, kad į tekstą būtų įtrauktos išlygos, leidžiančios valstybėms narėms taikyti priemones, kuriomis suderinamos augalų apsaugos produktų autorizacijos sąlygos, siekiant atsižvelgti į konkrečias sąlygas, taip pat išlygos, draudžiančios pripažinimą konkrečiais pagrįstais atvejais.

Todėl laikoma, kad ši versija suteikia pakankamas garantijas. Tai duos papildomos naudos dėl sumažėjusios administravimo naštos, nes kiekvienoje zonoje augalų apsaugos produktų vertinimas bus atliekamas tik vienoje valstybėje, kuri atsižvelgs į konkrečias sąlygas visose zonoje esančiose valstybėse narėse.

Kaip EP narys socialdemokratas manau, kad mums reikia nuolatos dėti pastangas saugant aplinką, žmogaus sveikatą ir gyvūnų gerovę, tačiau nestatant į pavojų žemės ūkio gamybos.

15. Mobilumo mieste veiksmų planas (diskusijos)

Pirmininkė. – Kita tema yra žodinis klausimas Komisijai, kurį pateikė P. Costa Transporto ir turizmo komiteto vardu ir G. Galeote Regioninės plėtros komiteto vardu, dėl mobilumo mieste veiksmų plano (O-0143/2008 – B6-0002/2009).

Paolo Costa, autorius. – (IT) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nare, ponios ir ponai, Komisija, kurios dalis esate jūs, p. A. Vassiliou, keletą kartų pranešė apie savo Mobilumo mieste veiksmų plano paskelbimą. Planas turėjo būti perduotas Tarybai ir Parlamentui praėjusį rudenį. Pernai kovo mėn. šiuo klausimu Komisija įsipareigojo baigusi 2007 m. pradėtas konsultacijas dėl Žaliosios knygos dėl mobilumo mieste, vėliau dar kartą įsipareigojo 2007 m. Krovininio transporto logistikos veiksmų plane ir 2008 m. Komunikate dėl išorės sąnaudų internalizavimo įgyvendinimo strategijos.

Laikas prabėgo, tačiau planas dar neišvydo dienos šviesos. Kadangi artėjame prie šios Parlamento kadencijos pabaigos, Transporto ir turizmo komitetas, kuriam atstovauju, yra susirūpinęs, kad diduma kelių pastarųjų metų darbo gali nueiti veltui. Gerb. Komisijos nare, ar galite man dar kartą patvirtinti, kad šis veiksmų planas parengtas? Ar galite man pasakyti, kad jis bus viešai paskelbtas per keletą ateinančių savaitių, kad Parlamentas galėtų baigti rengti savo rekomendacijas, kaip nurodyta R. Racko pateiktoje ir 2008 m. liepos mėn. Parlamento priimtoje rezoliucijoje dėl naujos mobilumo mieste kultūros?

Gerb. p. A. Vassiliou, mobilumas mieste, be abejonės, yra klausimas, kuris turi poveikio vietos sąlygoms ir kurį sprendžiant vietos kompetencija turi pirmenybę prieš nacionalinę ar Bendrijos kompetenciją, tačiau tai nereiškia, kad jis turi būti sprendžiamas visiškai nesikišant valstybei ar Bendrijai. Kas, jei ne Europos Sąjunga, gali ir turėtų apibrėžti Bendrijos vaidmenį šioje srityje? Kas gali ir turėtų išaiškinti ribas, kurios šioje srityje nustatomos pagal subsidiarumo principą?

Komisijos – todėl taip pat ir ES – išsisukinėjimas šiuo klausimu visiškai nepadedą spręsti nei miesto transporto ir piliečių mobilumo problemos, nei oro taršos miestuose problemos – žinome, kad 40 proc. CO₂ kiekio išmeta miesto transportas ir kad 70 proc. kitų transporto teršalų atsiranda mieste. Tai taip pat nepadedą spręsti nei kelių eismo saugumo problemų (žinome, kad 50 proc. kelių eismo įvykių, per kuriuos žuvo žmonės, įvyksta miestuose), nei vartotojų (mažesnes galimybes turinčių piliečių, kurių mobilumas priklauso nuo viešojo transporto) apsaugos problemų.

Ar galime susitaikyti su tuo, kad valstybėse narėse turėtų būti skirtumų? Kad būtų skirtumų miestuose kalbant apie miesto aplinkos apsaugos standartus? Kelių eismo saugumo standartų skirtumų miestuose? Standartų, susijusių su piliečių mobilumu, skirtumų? O gal tai nėra pagrindinės teisės, kurias Sąjunga turėtų padėti užtikrinti visiems europiečiams? Gerai, tada mums reikia nustatyti ne tik standartus ir vienodus mažiausius tikslus, bet ir gerą patirtį bei finansines paskatas. Mums reikia koordinavimo ir naujoviškų projektų, taip pat reikia sukurti ir bendrai naudoti patikimus ir palyginamus statistikos metodus.

Jei Sąjunga imtųsi šio klausimo, ar tai nepadėtų įgyvendinti šių subsidiarių sprendimų, kuriems saugoti valstybės narės ir vietos bendruomenės turi visas teises? Gerb. p. A. Vassiliou, gali būti, kad ketinate mums

pateikti svarbių vėlavimo ar net nesugebėjimo parengti Mobilumo mieste veiksmų planą priežasčių sąrašą. Jei norite pabandyti ir ginti nesugebėjimą vykdyti šį įsipareigojimą, prieš tai darydama paklauskite savęs, ar šios priežastys yra tikros, ar jos nėra vien banalūs pasiteisinimai? Gerb. p. A. Vassiliou, neprisidėkite prie idėjos, kuri pastaruoju metu tapo populiari, kad Komisija pabūgo trukdyti valstybes nares ir kad ji atsižadėjo spręsti europiečių problemas. Tai būtų savižudiškas žingsnis tokiai institucijai kaip Komisija, kurios nesustiprino sėkmingas Prancūzijos pirmininkavimas ES Tarybai.

Pateikti, pateikti, pateikti – štai ko nori Europos piliečiai ir vien dėl šios priežasties, manau, jie yra arba galėtų būti pasirengę draugiškiau žvelgti į mūsų institucijas. Nedidelis Mobilumo mieste veiksmų plano pavyzdys tikrai galėtų padėti spręsti šią daug didesnę problemą.

Androulla Vassiliou, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, visų pirma norėčiau perduoti Komisijos Pirmininko pavaduotojo A. Tajanio, kuris negalėjo dalyvauti, apgailestavimą. Jis išvykęs į Japoniją labai svarbiu klausimu.

Leiskite eiti tiesiai prie reikalo. Komisija visiškai prisiima įsipareigojimus kurti ES politiką mobilumo mieste srityje, nes yra įsitikinusi, kad nors atsakomybė už mobilumą mieste visų pirma tenka vietos, regionų ir valstybių narių valdžios institucijoms, kai kuriose konkrečiose srityse veiksmai Europos lygmeniu duoda papildomos naudos.

Iš tiesų, nors miestai skirtingi, jie susiduria su tais pačiais iššūkiais. Mobilumo mieste problemos svarbios, jos vis didėja ir daro poveikį daugeliui piliečių ir verslui, kurie susiduria su kelių eismo saugumo problemomis, ribota galimybe naudotis viešuoju transportu, spūstimis ir taršos keliamomis sveikatos problemomis. Siekdama parodyti mobilumo mieste svarbą, norėčiau pateikti kai kuriuos faktus: 60 proc. gyventojų gyvena miesto vietovėse ir jose sukuriamą 85 proc. ES BVP. Vis dėlto miestuose išmetama 40 proc. CO₂ kiekio ir miesto vietovėse įvyksta du trečdaliai kelių eismo įvykių. Pagaliau spūstys, kurios yra didžiausia problema, su kuria kasdien susiduria piliečiai, yra priežastis, dėl kurios kasmet prarandama apie 1 proc. ES BVP.

Todėl tvarus mobilumas mieste yra svarbus veiksnys siekiant mūsų tikslų, susijusių su klimato kaita, ekonomikos augimu ir kelių eismo saugumu. Štai kodėl Komisija nuo 1995 m. inicijuoja veiksmus šioje srityje, siekdama skatinti keitimąsi gerąja patirtimi. Galima pabrėžti ypač sėkmingą CIVITAS programą, kuri buvo pradėta 2000 m.

2007 m. Žaliojoje knygoje dėl naujos mobilumo mieste kultūros buvo aiškiai nurodytos sritys, kuriose galėtų būti vykdomi papildomi veiksmai ES lygmeniu skatinant labiau apželdintų bei saugesnių miestų ir pažangesnio bei prieinamo miesto transporto kūrimą.

O ką konkrečiai galima nuveikti ES lygmeniu? Galime padėti vietos valdžios institucijoms įgyvendinti susijusią ES politiką ir geriausiai panaudoti ES finansavimą. ES masto naujoviškų metodų sklaida ir atkartojimas gali suteikti valdžios institucijoms galimybę mažesnėmis sąnaudomis pasiekti daugiau ir geresnių rezultatų.

Galime padėti skatinti rinkas diegti naujas technologijas, pavyzdžiui, mažiau teršiančias ir veiksmingiau energiją vartojančias transporto priemones, remti suderintus standartus, leidžiančius rinkoje plačiai diegti naujas technologijas. Pagaliau ES gali parodyti valdžios institucijoms sprendimus, kurie yra sąveikūs ir palengvina sklandų bendros rinkos veikimą.

Todėl Komisija dirbs toliau, nes kaip ir dauguma suinteresuotųjų šalių manome, kad galima daug pasiekti dirbant ES lygmeniu ir remiant iniciatyvas vietos, regionų ir valstybių narių lygmeniu.

Dabar leiskite atsakyti į jūsų klausimą, kodėl buvo uždelsta priimti Mobilumo mieste veiksmų planą. Deja, aplinkybės iki 2008 m. pabaigos Komisijai priimti išsamų veiksmų planą buvo netinkamos.

Vis dėlto mano kolega Komisijos Pirmininko pavaduotojas A. Tajanis norėtų dar kartą užtikrinti, kad jis ir toliau pasiryžęs siekti, kad būtų patvirtintas veiksmų planas ir sukurta ES miesto transporto srities politika iki galo atsižvelgiant į subsidiarumo ir proporcingumo principus. Šiuo tikslu Komisija neketina siūlyti visiems atvejams tinkamo sprendimo; priešingai, norėtume sukurti priemonių rinkinį, įskaitant trumpalaikius ir vidutinės trukmės praktinius veiksmus, kad miestams būtų suteiktos priemonės integruotai spręsti konkrečias problemas, susijusias su mobilumu mieste. Tada, atsižvelgdamos į savo tikslus ir poreikius, vietos valdžios institucijos pačios galės spręsti, kas joms labiau tinka.

Siekdamas atsakyti į susirūpinimą, kurio galbūt vis dar esama kalbant apie strateginę ES vaidmenį mobilumo mieste srityje, Komisijos Pirmininko pavaduotojas A. Tajanis konkrečiais veiksmais norėtų parodyti, kaip ES gali sukurti didesnę pridėtinę vertę ir kokybę Europos mobilumo mieste srityje. Remiantis reakcija į Žaliąją

knygą ir daugeliu diskusijų su suinteresuotosiomis šalimis buvo nustatyta keletas veiksmų, kurie bus pradėti vykdyti dar šiais metais.

Siekdami skatinti naujoviškus sprendimus ir naujas technologijas, jau inicijavome pasiūlymų teikimą, kuris baigsis kovo mėn. pabaigoje ir užtikrins iki 50 proc. finansavimą atrinktiems projektams. Įsigaliojus Direktyvai dėl skatinimo naudoti įteisintą teršalų kiekį išmetančias ir efektyviai energiją vartojančias kelių transporto priemonės, kovo mėn. pradėsime kurti tinklalapį, palengvinsiantį įteisintą teršalų kiekį išmetančių transporto priemonių bendrą įsigijimą.

Kalbant apie informaciją ir keitimąsi metodais, balandžio mėn. ketiname pradėti kurti tinklalapį, kuriame bus pateikiama informacija apie Europos teisės aktus ir finansavimą, susijusius su mobilumu mieste, taip pat apie gerą patirtį šioje srityje. Kartu su suinteresuotosiomis šalimis taip pat svarstome dėl CIVITAS programos ateities ir dėl to, kaip pasinaudoti atliekant pagal CIVITAS finansuotus veiksmus sukauptomis didelėmis žiniomis.

Pagaliau, siekdami padėti didinti žinių apie tvarią mobilumo politiką kiekį, pradėsime tyrimą dėl aspektų, susijusių su žaliosiomis zonomis, ir tyrimą dėl galimybių keisti viešojo transporto sistemas, kad šios taptų sąveikesnės. Taip pat ketiname sukurti išplėstą tinklą, kuriame būtų svarstomas miesto kelių apmokestinimas ir išorės sąnaudų internalizavimas.

Esu įsitikinusi, kad šie veiksmai, kurie netrukus bus vykdomi ES lygmeniu, užtikrina svarbų pagrindą, būtiną judant pirmyn mobilumo mieste srityje.

Reinhard Rack, PPE-DE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nare, su Komisijai ir jums kaip asmeniui derama pagarba pareiškiu, kad iš tiesų neatsakėte į Komiteto pirmininko P. Costos klausimą. Jau davėte mums gerą užuominą, kai nurodėte, kad mums reikia (ir tai jau buvo aišku Žaliojoje knygoje dėl mobilumo mieste) bendrų sprendimų Europos mastu norint spręsti problemą, kuri vienaip ar kitaip būdinga beveik visiems Europos miestams, vieni iš kurių yra labai skirtingi, kiti – labai panašūs. Tuo metu, prieš keletą mėnesių, tam pritarėme ir labai laukėme mums žadėtų Komisijos pasiūlymų. Jie nebuvo pateikti ir, jei jų žodžiuose būtų užuominos, tai aš jų supratau taip: išsamaus veiksmų plano nebus. Kodėl nebus?

Jei tikėsite tuo, ką girdime (o girdime svarbų dalyką šioje salėje ir Europos Sąjungos institucijose), tai reiškia, kad yra viena valstybė narė, o gal keletas valstybių narių, kurios pareiškė susirūpinimą, kaip pretekstą nurodydamos, kad gali būti pažeistas subsidiarumo principas, ir, deja, tai taip pat sukėlė susirūpinimą šiai Komisijai. Europos Parlamentas savo pasiūlymuose aiškiai nurodė, kad nepageidauja pažeisti subsidiarumo principo. Dar kartą pabrėžėte, kad neketinate pateikti vieno visiems tinkamo plano, tačiau nepateikti jokio plano taip pat nėra sprendimas. Ženkime šį žingsnį ir vykdykite pažadą! Nieko neveikimas ir noras neįžeisti vienos valstybės narės ar kelių valstybių narių neužtikrins Komisijos perrinkimo, tačiau perrinkimas bus užtikrintas, jei bus parengta ir pateikta teigiamų dalykų.

Gilles Savary, PSE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nare, jūs ką tik parėmėte mūsų iniciatyvą, kurios mes, Europos Parlamentas, numatome imtis šiuo klausimu. Ką tik mums pasakėte, kad dėl akivaizdžių priežasčių, t. y. dėl miesto transporto svarbos transporto srityje ir dėl Europos klimato kaitos plano tikslų, Europos Sąjungai negali nepavykti dalyvauti miesto transporto plėtroje. P. Barrault iki jūsų ėmėsi iniciatyvos parengti Žaliąją knygą ir žadėjo veiksmų planą. Šiandien negalite atsisakyti šio veiksmų plano ir aiškinti mums, kad jį įgyvendinate slapta, be konsultacijų su Parlamentu, be Parlamento kontrolės ir nematomai.

Taip yra dėl tos priežasties, kad man pavyko gauti savo gerbiamų kolegų – turiu jiems padėkoti, ypač R. Rackui, kuris atliko daug parengiamojo darbo – sutikimą, kad Europos Parlamentas atliktų visiškai neįprastą darbą ir savo iniciatyva prieš rinkimus parengtų veiksmų planą, kurio jūs nenorėjote rengti. Šiai iš esmės heterodoksinei iniciatyvai teks didelis politinis svoris, nes į ją bus įtraukti klausimai, kurie bus pateikti už transportą atsakingam naujam Europos Komisijos nariui, kuris bus išklašytas Transporto ir turizmo komitete, ir todėl ši iniciatyva turės didelės įtakos Europos Parlamento sprendimui patvirtinant šį Komisijos narį. Manau, būtų iš tiesų gaila, jei šiandien Europos Komisija turėtų nusileisti bet kokiam senam prieštaravimui, kurį pareiškė bet kuri senoji valstybė narė.

Taip yra būtent todėl, kad esame susirūpinę šiuo procesu, kuris tapo tendencija institucijose, kai Europos Komisija nusprendė žaisti ne Bendrijos, o išimtinai tarpvyriausybine korta taip, kad šiandien esame tikri savo siekiu tarp savęs suderinti veiksmų planą, perduoti jums ir užtikrinti, kad naujasis už transportą atsakingas Komisijos narys aiškiai įsipareigos dėl tolesnių veiksmų, kurių reikia imtis šiuo klausimu.

Jean Marie Beaupuy, ALDE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nare, su jūsų pozicijai ir asmeniškai jums derama pagarba norėčiau, jei galima, pasakyti du dalykus, atsakydamas į jūsų kalbą. Bandėte išvengti klausimo sprendimo ir atlikote balansavimo veiksmą.

Atkreipėte mūsų dėmesį į tai, kokių įvairių skyrių turėjo atsirasti šiame veiksmų plane, tikiu, kad mano gerbiami kolegos ir aš galime būti patenkinti, kad faktiškai šiame sąraše radome didesnę dalį jūsų pasiūlymų. Taigi pateikėte mums įrodymą, kad Komisijoje turite visus dalykus, būtinus šiam veiksmų planui su visomis jam priklausančiomis dalimis parengti.

Jei kalbėsime apie mane, tikiu, kad būtų galima pateikti keturis jūsų antrosios dalies pirmojo sakinio, kuriame, jei teisingai supratau, sakoma, kad aplinkybės yra nepalankios, paaiškinimus.

Pirmoji galimybė: ar Transporto generaliniam direktoratui trūksta techninės informacijos? Atrodo, kad detalės, kurias pateikė J. Barrot, Žaliosios knygos kontekste rodo, kad, priešingai, Komisija labai gerai aprūpinta technine informacija.

Antroji galimybė: sakėte, kad aplinkybės yra nepalankios. Ar kai kurios valstybės narės priešinosi šiam planui? Vis dėlto, kiek man žinoma, gerb. Komisijos nare, Komisija yra nepriklausoma nuo valstybių narių. Nė akimirksnį nepatikėčiau, kad nusileistumėte tam tikrų valstybių narių spaudimui.

Trečioji galimybė: ar pačioje Komisijoje esama nuomonių skirtumų, kurie neleistų jums pateikti šio veiksmų plano mums? Dieve, tikiuosi, kad nėra!

Pagaliau, ar jūs atsisakote dalyvauti diskusijose su šios kadencijos Europos Parlamentu, siekdama ją nukelti į kitus metus? Atsižvelgdamas į puikius pranešimus, kurie palaikė mūsų santykius su Pirmininko pavaduotoju J. Barrotu rengiant Žaliąją knygą, tuo netikiu.

Gerb. Komisijos nare, liko kelios savaitės iki rinkimų. Šis veiksmų planas, mano požiūriu, yra puikus pavyzdys, kuriuo galima parodyti mūsų brangiems piliečiams, o tai kartu parodo pagarbą subsidiarumo principui, kad Europai labai rūpi sveikatos problemos ir kitos problemos, kurias jūs išvardijote.

Nuoširdžiai gailiuosi dėl šio vėlavimo ir taip pat, kaip mano gerbiami kolegos, tikiuosi, kad jums pavyks tai ištaisyti kiek galima greičiau.

Michael Cramer, Vets/ALE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, nuolatinis vėlavimas ir jūsų atsakymas, gerb. Komisijos nare, nepriimtini. Laikas bėga.

Miesto transporto eismui tenka lemiamas vaidmuo atsižvelgiant į klimato kaitą. Jam tenka apie 70 proc. visų miestuose išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų. ES pavyks pasiekti savo klimato apsaugos tikslus tik tuo atveju, jei ji pakeis savo transporto politiką. Didžiausios galimybės glūdi miestuose, kadangi 90 proc. automobilių kelionių miestuose trumpesnės nei 6 kilometrai, o tokį atstumą galima lengvai įveikti traukiniu, autobusu, dviračiu arba pėsčiomis.

Tikiuosi, kad Komisija pasinaudojo vėlavimu svarstydamas, kaip ES gali veiksmingai padėti vyriausybėms ir miestams. Iš tiesų Europoje nebus sukuriamas jokios pridėtinės vertės, jei pranešimas bus toks miglotas ir neįpareigojantis kaip Žalioji knyga ir R. Racko pranešimas.

Mes, Žalieji, reikalaujame, kad bendras ES finansavimas būtų pertvarkytas ir kad jis taptų palankesnis aplinkai. Iki šiol 60 proc. ES lėšų buvo panaudojama kelių tiesimo projektams ir tik 20 proc. lėšų buvo skiriama viešajam transportui ir geležinkeliams. Norime bent 40 proc. lėšų geležinkeliams, kaip nusprendė Parlamentas mano parengtame pranešime dėl Pirmojo geležinkelių transporto teisės aktų paketo.

Antra, mes norime skirti ES lėšas tik tuo atveju, jei miestai galės pateikti tvaraus mobilumo planą. Trečia, norime padidinti kelių eismo saugumą nustatydami bendrą 30 km/h leidžiamo greičio ribą ir galimybę miestams konkrečiuose keliuose patiemis nustatyti didesnę leidžiamą greitį.

Tai ne tik gerai klimatui – dėl to taip pat sumažės eismo įvykių, nes kasmet Europos keliuose žūsta 40 000 žmonių.

Oldřich Vlasák (PPE-DE). – (CS) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aišku, labai gaila, kad vėluojama paskelbti šį dokumentą ir veiksmų planą. Neužmirškime, kad 70 proc. Europos gyventojų šiuo metu gyvena miestuose, ir mums reikėtų siekti, kad kuo greičiau turėtume miesto transportą, kuris užtikrintų didesnę pasiekiamumą, saugumą ir ypač patikimumą, taip pat labiau atsižvelgiant į aplinką. Todėl tikiuosi, kad paskelbtame dokumente bus ne tik pateiktos naujos kryptys, bet ir įvertinti nauji metodai ir priemonės, tokios kaip parama

sveikam transportui, keliavimui dviračiais ir pėsčiomis. Tada atskiros bendruomenės iš šio sąrašo galėtų pasirinkti tai, kas labiausiai prieinama ir tinkama. Mano nuomone, tai pagrindinė pozicija. Turime užtikrinti jai paramą, kuri, žinoma, turi būti teikiama iš struktūrinių fondų taip, kad išteklių tarnautų siekiamam tikslui.

Monica Giuntini (PSE). – (IT) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nare, ponios ir ponai, labai pritariu tiems, kurie kalbėjo prieš mane: šiandien ir apskritai šiais laikais miesto aplinkai tenka pagrindinė vieta visų mūsų, o ne tik tų asmenų, kurie gyvena miestuose ar didesniuose miesteliuose, gyvenime.

Žaliojoje knygoje dėl naujos mobilumo mieste kultūros Komisijos pateikti duomenys aiškiai rodo, kad 60 proc. europiečių gyvena miesto aplinkoje ir kad šiose vietovėse sukuriamą didelę dalis Europos BVP. Šiuos statistinius duomenis taip pat minėjo A. Vassiliou.

Per pastaruosius mėnesius šie duomenys nepasikeitė, ir iš tiesų privalome atsižvelgti į didėjančią transporto spūsčių problemą dideliuose miestuose, taip pat aplinkos krizę, kuri išlieka neatidėliotina ir aktualia tema, negalime nepastebėti ir pastarųjų Parlamento pastangų, susijusių su klimato kaitos teisės aktų paketu.

Imtasi priemonių dėl mobilumo mieste pagal Europos Sąjungos regionų politiką ir esama didelio skaičiaus ES finansavimo būdų: per pastarąją Parlamento kadenciją 2 mlrd. EUR išleista Europos regioninės plėtros fondui ir apie 8 mlrd. EUR numatyti 2007–2013 metams. Sanglaudos fondas taip pat gali remti šiuos darbus.

Todėl tikiu, kad Sąjungai tikrai svarbu patvirtinti bendrą politiką, bendrą veiksmų planą, žinoma, atsižvelgiant į subsidiarumo principą ir į valstybių narių bei vietos savivaldos įgaliojimus. Nesunku pastebėti gautą naudą, tačiau iš tiesų sudėtinga suprasti, kodėl tokio masto planas iki šiol nebuvo paskelbtas.

Tai pozicija, kurią pateiktame žodiniame klausime išdėstė Transporto ir turizmo komiteto pirmininkas ir kurią parėmė Regioninės plėtros komitetas. Atsižvelgdamas į tai, kad jau beveik baigėsi ši Parlamento kadencija, tikiuosi, kad bus apmąstyta iš naujo ir kad Komisija iš tiesų paskelbs Mobilumo mieste veiksmų planą, kuris turėtų tokį teigiamą poveikį.

Jan Olbrycht (PPE-DE). – (PL) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nare, žinoma, problemos, susijusios su miesto transportu, yra labai svarbios ir ekonomikos raidos, ir aplinkosaugos aspektu. Dėl to negali būti abejonių ir dėl to vargu ar reikia diskutuoti.

Vis dėlto Europos Parlamentui dirbant su Žaliosios knygos tekstu iškilo kitokio pobūdžio problemų. Apie jas jau minėta, daugiausia jos susijusios su įgaliojimų pasidalijimu tarp vietos, valstybių narių ir Europos lygmens valdžios institucijų. Kilo abejonių dėl to, ar Europos Sąjunga turi būti įtraukta sprendžiant vietos problemas ar jas turėtų būti palikta spręsti valstybių narių ir vietos valdžios institucijoms.

Todėl norėčiau atkreipti Parlamento dėmesį ir į tai, kad šioje diskusijoje taip pat kilo klausimas, ar ši Žalioji knyga peraus į veiksmus, kurie kaip nors padės miestams ir įpareigos juos imtis tam tikrų veiksmų. Sutarėme, kad šiais veiksmais turi būti teikiama parama, kitaip tariant, jie turi apimti pagalbą. Klausimas, kuris dabar kyla atsižvelgiant į vėlavimą, gali būti toks: ko siekė Europos Komisija, pristatydama Žaliąją knygą? Koks buvo jos ilgalaikis planas? Ar ji iš tiesų ketino imtis veržlių veiksmų, ar labiau siekė pasakyti nuomonę šiuo klausimu?

Atsižvelgiant į šiuos įvykius man atrodo, kad po labai skeptiškos pirminės reakcijos Komisija labai sulėtino tolesnį darbą ir vis dar svarsto, kaip toliau elgtis su veiksmais, kuriuos ji pradėjo. Atėjo tinkamiausias laikas aiškiems sprendimams.

Saïd El Khadraoui (PSE). – (NL) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nare, ponios ir ponai, norėčiau patvirtinti tai, ką jau pasakė gerbiami EP nariai. Esu labai nusivylęs jūsų atsakymu. Pareiškėte, kad Komisija, žinoma, pateiks pasiūlymus dėl mobilumo mieste. Nors tai savaime suprantama, tačiau, jei klausiate manęs, – tai nėra tai, ko prašėme. Norėtume darnios vizijos, veiksmų plano, kuriame būtų išsamiai pateiktos priemonės ir pasiūlymai, kurių Komisija imsis per keletą ateinančių metų, kad galėtume juos aptarti ne tik tarp savęs, bet ir su visuomene, visomis suinteresuotosiomis ir susijusiomis šalimis.

Todėl norėčiau jūsų paprašyti vėliau perduoti informaciją savo kolegoms, primygtinai paprašyti iš naujo apsvarstyti keletą klausimų remiantis šia diskusija ir pateikti pasiūlymą labai greitai, dar prieš rinkimus ir kol Parlamentas dar nepadarė vasaros pertraukos.

Kaip jau daug kartų sakė gerbiami EP nariai, mobilumas mieste daro poveikį kiekvienam Europos gyventojui. Visuose miestuose susiduriame su mobilumo problemomis. Europos lygmeniu Sąjunga gali atlikti labai teigiamą vaidmenį, sprendžiamą šį klausimą ir susijusias problemas: ji gali veikti kaip investuotoja į naujas

technologijas, kaip naujus technologijos standartus nustatanti ir skleidžianti struktūra, kaip institucija, kuri iš tiesų turi geriausias sąlygas skleisti naujas idėjas ir gerą patirtį, ji gali skatinti mobilumo planų rengimą, taikyti naujas finansavimo sistemas ir pan.

Šiuo atžvilgiu paraginkčiau Komisiją dar kartą apsvarstyti savo atsakymą ir netrukus pateikti veiksmų planą.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Mobilumo mieste veiksmų planas būtinas ES miestų bendruomenėms. 67 proc. Europos piliečių tikisi, kad bus parengta šios srities Europos politika.

Kokį atsakymą galime duoti Europos piliečiams?

Išlaidos dėl miesto transporto spūsių padidėjo apytikriai iki 1 proc. Europos BVP. Siekdami sumažinti taršos lygį miesto aplinkoje ir transporto spūstis, turime investuoti į viešąjį transportą ir pažangiasias transporto sistemas.

Praėjusiais metais patvirtinome pranešimą dėl skatinimo viešajame transporte naudoti aplinką tausojančias transporto priemones.

Miestas sostinė Praha, pasinaudodama valstybės pagalba, praėjusiais metais miesto viešojo transporto sistemai nupirko aplinką tausojančius autobusus ir taip parodė pavyzdį.

Raginu Komisiją struktūrinių fondų panaudojimo vertinimo sistemos laikotarpio vidurio peržiūros metu taip pat deramai apsvarstyti mobilumo mieste klausimą.

Androulla Vassiliou, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, iš tiesų vertinu jūsų nuomonę. Suprantama, perduosiu jūsų susirūpinimą Pirmininko pavaduotojui A. Tajaniui, kuris, žinau, išlieka išipareigojęs šiai temai.

Veiksmų planas iš tiesų įtrauktas į 2009 m. Komisijos darbo programą, ir aš žinau, kad Pirmininko pavaduotojas A. Tajanis asmeniškai išipareigojęs kurti veiksmų planą. Todėl neabejoju, kad į tai, ką pasakėte, jis labai atsižvelgs. Žinau, kad jau baigtas poveikio vertinimas, kaip sakiau, veiksmų planas įtrauktas į teisėkūros programą ir tikriausiai bus pradėtas rengti šiais metais.

Pirmininkė. – Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Krzysztof Hołowczyc (PPE-DE), raštu. – (PL) 2007 m. Žaliojoje knygoje Komisija atkreipė dėmesį į diskusijų, susijusių su poreikiu Komisijai dalyvauti sprendžiant klausimus dėl mobilumo didinimo ES miestuose, pagrįstumą remiantis subsidiarumo principu. Vadovaujantis subsidiarumo principu Sąjunga veikia pagal savo kompetenciją tik tuo atveju, jei jos veiksmai būtini ir sukuria valstybių narių veiksmų pridėtinę vertę. Subsidiarumo principu siekiama užtikrinti, kad sprendimai būtų priimami kiek įmanoma arčiau piliečio. Tai pasiekama nuolat tikrinant, ar veiksmas, kuris atliekamas Bendrijos lygmeniu, pagrįstas atsižvelgiant į valstybių narių, regionų ir vietos lygmeniu turimas galimybes. Nustatant Europos Sąjungos institucijų veiklos vietos lygmeniu pagrįstumą valstybių narių vaidmuo dar labiau sustiprintas šiuo metu ratifikuojamoje Lisabonos sutartyje.

Diskutuojamame pakete dėl galimų veiksmų, kuriais siekiama padidinti mobilumą miestų aglomeracijose, naujoviškos technologijos ir pažangiosios transporto sistemos dažnai vertinamos atskirai. Šios dvi sritys turėtų būti sujungtos, kad būtų panaudota jų sinergija siekiant padidinti gatvių pralaidumą ir padidinti kelionės komfortą. Kiti privalumai: pagerėtų kelionės sąlygos, sutrumpėtų kelionės laikas, būtų tausojama energija, būtų išmetama mažiau teršalų, sumažėtų transporto priemonių parko valdymo ir kelių dangos priežiūros bei remonto išlaidos. Taip pat pagerėtų kelių eismo saugumas.

Atsižvelgiant į pateiktus teiginius, Komisijos mobilumo mieste veiksmų plano pagrindu taps baigtas Lisabonos sutarties ratifikavimas ir Tarybai pirmininkaujančios Čekijos programos įgyvendinimas. Pastarojoje pirmenybė teikiama Sąjungos vidaus rinkos veikimo gerinimui transporto srityje.

16. Komunikato dėl transliavimo svarstymas. Valstybės pagalba visuomeniniam transliavimui (diskusijos)

Pirmininkė. – Kitas klausimas yra C. Visserio, I. Beletto ir R. Hieronymi Kultūros ir švietimo komiteto vardu pateiktas žodinis klausimas Komisijai dėl Komunikato dėl transliavimo svarstymo – valstybės paramos visuomeniniam transliavimui (O-0102/2008 – B6-0495/2008).

Cornelis Visser, autorius. – (NL) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nare, deja, šį vakar N. Kroes negali dalyvauti dėl nelaimingo atsitikimo. Norėčiau pasinaudoti šia proga ir nuoširdžiai jai palinkėti greitai pasveikti. Vis dėlto politikos požiūriu iš esmės prieštarauju jos kišimuisi į nacionalinį visuomeninį transliavimą.

Praėjusį ketvirtadienį kartu su R. Hieronymi ir I. Beletu Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijoje surengiau svarstymą dėl Komisijos komunikato dėl visuomeninio transliavimo. Galiu jums pasakyti, kad sulaukėme didelio šio sektoriaus ir valstybių narių susidomėjimo. Gausiai dalyvavo netgi Konkurencijos generalinis direktoratas. Ši tema jiems tikriausiai labai aktuali. Konkurencijos generalinio direktorato generalinis direktorius visą rytą dalyvavo kaip grupės narys.

Gerb. pirmininke, toks Komisijos pasiūlymas persvarstyti visuomeninio transliavimo taisykles, koks jis pateiktas šiuo metu, nepriimtinas. Visuomeniniai transliuotojai atlieka ypač didelį vaidmenį saugant kultūros įvairovę, kalbų įvairovę ir pliuralizmą žiniasklaidoje.

Aš smarkiai priešinausi Komisijos ketinimams.

Visų pirma mums reikia suvokti, kad visuomeninio transliavimo bendrovės yra nacionalinis reliktas, ir todėl valstybių narių valdžios institucijos, o ne Europos Komisija turėtų nustatyti jų politiką. Tai aiškiai įtvirtinta Amsterdamo sutarties protokole dėl visuomeninės transliacijos sistemos. Valstybės narės organizuoja ir finansuoja visuomeninį transliavimą savo nuožiūra. Komisijos narės N. Kroes planai kelia rimtą grėsmę subsidiarumo principui ir valstybių narių veiksmų laisvei ir pakeičia juos Europos kišimusi. Labai nustebau, kad liberali Komisijos narė pasirinko šį kelią.

Antra, suvokiu pasiūlymą įvesti pirminį rinkos tyrimą, kurį atliktų nepriklausoma priežiūros institucija. Tai suteiktų komerciniams kanalams svarbią paskatą. Ar būtent to norime? Rinkos tyrimas neišvengiamai padidins popierizmą. Visų pirma kyla klausimas, ar mažesnės transliavimo bendrovės sugebės įdARBINTI papildomų darbuotojų ir kas prisiims susijusias papildomas išlaidas? Ar sąskaitą turėtų apmokėti transliavimo bendrovės? O galbūt mokesčių mokėtojai? Ši iniciatyva bus neveiksminga mažose valstybėse narėse. Be to, tai labai išsamus tyrimas, o pasiūlymui trūksta lankstumo. Dėl to valstybės narės daugiau negalės taikyti politikos ir procedūrų, susijusių su jų nacionalinėmis sistemomis. Be to, pirmiausia kyla klausimas, ar pirminis rinkos poveikio vertinimas ir visuomeninis naujų paslaugų vertinimas nesuteiks komerciniams konkurentams per didelio pranašumo.

Trečia, pasiūlymas man kelia susirūpinimą, kadangi atskirų valstybių narių visuomeninės transliacijos sistemos nėra vienodai organizuotos. Esama technologijų įvairovės, taip pat transliacijos sistemų, organizavimo ir tikslų skirtumų. Esama ir kalbos ir kultūros skirtumų. Pranešime siūloma taisyklė „vienas sprendimas tinka viskam“ šiuo atveju tikrai netiks. Pasiūlyme į tai neatsižvelgta.

Išsakęs visą susirūpinimą dabar norėčiau pateikti trumpą apžvalgą to, kas įvyko praėjusį ketvirtadienį per PPE-DE frakcijos svarstymą, kuriame Komisijos pozicija buvo labai teigiama. Komisija pripažino, kad pasiūlymai tikriausiai buvo per daug išsamūs ir kad reikia taisyti tekstą. Generalinis direktorius mane informavo, kad įmanoma nukelti galutinį komunikato pateikimo terminą po gegužės 5 d., kai Kultūros, žiniasklaidos ir sporto komitetas surengs antrąją šios temos svarstymą. Po svarstymo generalinis direktorius pasakė, kad prieš pateikiant galutinį komunikato variantą Komisijai galbūt teks parengti naują dokumento redakciją remiantis šia nauja informacija. Tai buvo puikus rezultatas.

Gerb. pirmininke, jūs suprasite, kad esu maloniai nustebintas šiais išpareigojimais. Tai reiškia, kad Komisija atveria akis ir yra pasirengusi išklausti sektoriaus, valstybių narių ir Parlamento nuomonę. Puiku.

Norėčiau pateikti Komisijai dar kelis klausimus. Visų pirma, ar Komisija remis šį pirminį išsamų rinkos tyrimą, kurį atliktų nepriklausoma priežiūros institucija (šį klausimą galite perduoti Komisijos narei N. Kroes), ar Komisija pasirengusi atsisakyti šios idėjos dėl nepriklausomos priežiūros institucijos ir šio pirminio rinkos tyrimo, ar ji primygtinai reikalauja, kad šie dalykai liktų?

Antra, kaip gali būti užtikrintas technologinis nešališkumas? Ar šis pasiūlymas nereiškia, kad nubrėžiamas skirtumas tarp dabartinių paslaugų, kurias teikia visuomeninio transliavimo bendrovės, ir naujų žiniasklaidos paslaugų?

Trečia, klausimas, susijęs su Konkurencijos generalinio direktorato generalinio direktoriaus komentaru: ar Komisija, remdamasi nauja informacija, pasirengusi pateikti naują pasiūlymą?

Ketvirta, kaip Komisija ketina elgtis pirmosios instancijos teismo sprendimo Danijos TV2 byloje atveju? Ar Komisija įtrauks šį sprendimą į naująjį pasiūlymą? Jei ne, kaip jis bus įgyvendintas?

Mano paskutinis klausimas: ar Komisija pasirengusi įtraukti Parlamentą į tolesnę procedūrą ir laukti tolesnių diskusijų Parlamente?

Tikiuosi puikaus Europos Parlamento, Europos Komisijos ir valstybių narių bendradarbiavimo, kad būtų galima pasiekti susitarimą dėl galutinio komunikato varianto.

Androulla Vassiliou, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, kaip jau buvo minėta, mano kolegė N. Kroes patyrė nedidelį nelaimingą atsitikimą, todėl negalėjo čia dalyvauti.

2008 m. lapkričio 4 d. Komisija paskelbė naujojo komunikato dėl transliavimo projektą, dėl kurio iki sausio 15 d. turėtų vykti konsultacijos. Esame rimtai nusiteikę plataus masto konsultacijų procesui. Parlamento Kultūros ir švietimo komitetas numatė svarstymą kovo 5 d. ir, kaip minėta, praėjusį ketvirtadienį PPE-DE frakcija jau surengė tokį svarstymą dalyvaujant Konkurencijos generalinio direktorato generaliniam direktoriui P. Lowei.

Šis Komisijos ir Parlamento dialogas yra svarbus. Esame pasirengę išklausti ir atsakyti į jūsų klausimus. Taip pat žinome, kad 2008 m. rugsėjo mėn. Parlamentas nutarė, kad valstybės pagalba visuomeniniams transliuotojams turėtų būti teikiama taip, kad jie atliktų savo funkcijas sparčiai kintančioje aplinkoje vengiant naudoti biudžeto lėšas politiniams ar ekonominiams tikslams. Tai atitinka mūsų požiūrį; ir visuomeninis, ir privatusis transliavimas svarbūs. Dvilypė transliavimo sistema yra atsakas į Europos žiniasklaidos kraštovaizdį, kuris turi būti saugomas visose platformose.

Todėl komunikato dėl transliavimo projektu siekiama konsoliduoti Komisijos skiriamą valstybės pagalbą, taikomą nuo jos 2001 m. komunikato paskelbimo. Projektas užtikrina, kad mūsų taisyklės atspindėtų kintančią žiniasklaidos aplinką. Modernizuojant komunikatą siekiama didesnio skaidrumo ir teisinio tikrumo. Komunikato projekte aiškinama, kad visuomeniniai transliuotojai teikia garso ir vaizdo paslaugas visose žiniasklaidos platformose palikdami privatiems operatoriams pakankamai paskatų likti rinkoje. Tai užtikrinama vadinamuoju Amsterdamo tyrimu, kuris subalansuoja nacionaliniu lygmeniu viešai finansuojamų žiniasklaidos paslaugų vertę ir neigiamą poveikį.

Kodėl turime šiuos tyrimus? Todėl, kad turint šiuos tyrimus nacionaliniu lygmeniu galima išvengti Komisijos įsikišimo. Komisija gauna vis daugiau nusiskundimų dėl kraštutinių atvejų, kai visuomeninės žiniasklaidos veikla galbūt neturi aiškos vertės piliečiams, tačiau turi didelį poveikį rinkai. Vis dėlto Komisija mano, kad besikartojantis kišimasis šiame sektoriuje neatitiktų subsidiarumo dvasios. Būtent todėl norime, kad valstybės narės perimtų dalį Komisijos atsakomybės kontroliuojant valstybės finansuojamų žiniasklaidos paslaugų poveikį rinkai.

Amsterdamo tyrimas užtikrina, kad visuomeninių transliuotojų teikiamos naujos žiniasklaidos paslaugos atitiktų socialinius, demokratinius ir kultūrinius žiūrovų ir klausytojų poreikius, iki minimumo sumažinant šalutinį neigiamą valstybės pagalbos poveikį privatiems operatoriams. Negalime sutikti, kad Amsterdamo tyrimas sukeltų nepateisinamą administravimo našą. Žinoma, bet kuris tyrimas susijęs su darbu, tačiau minimalios pastangos, kurių mums reikia, priimtinos ir būtinos. Pirma, numatomas tik svarbių ir iš tiesų naujų paslaugų tyrimas; šiuo klausimu mūsų parengtas projektas palieka daug vertinimo laisvės valstybėms narėms. Kiekviena valstybė narė gali nuspręsti, kada nauja garso ir vaizdo paslauga iš tiesų turi būti tiriama. Antra, pagal komunikato projektą atleidžiami nuo tyrimo bandomieji projektai. Todėl visuomeniniai transliuotojai gali ir toliau eksperimentuoti su nauja žiniasklaida, neatlikdami pirminių tyrimų. Trečia, komunikato projektas suteikia valstybėms narėms visišką laisvę pasirinkti tinkamas procedūras ir institucijas, kurios atliks tyrimą. Pagaliau verta paminėti, kad mažesnės valstybės narės, , Belgija ir Airija, jau taiko tokius tyrimus. Sprendimai, priimti šiose šalyse, proporcingi turimiems ištekliams. Kadangi tyrimas gana liberalus, nėra galimybės kęstis į redakcinę laisvę. Tyrimas tiesiog reikalauja, kad viešoji žiniasklaidos paslauga atitiktų socialinius, demokratinius ir kultūrinius visuomenės poreikius ir kad jos poveikis rinkai būtų proporcingas. Siekdami apsaugoti redakcinę nepriklausomybę, projekte taip pat atvėrėme galimybę tam tikromis aplinkybėmis tyrimą atlikti pačiam visuomeniniam transliuotojui.

Apibendrindama pasakysiu, kad Amsterdamo tyrimas turėtų būti vertinamas labiau kaip galimybė, o ne kaip grėsmė. Jis padės išsaugoti žiniasklaidos pliuralizmą naujoje žiniasklaidos aplinkoje saugant padorumą ir sąžiningumą komercinėje žiniasklaidoje, įskaitant interneto laikraščius, ir mūsų puikioje visuomeninėje žiniasklaidoje.

PIRMININKAVO M. A. DOS SANTOS

Pirmininko pavaduotojas

Ivo Belet, PPE-DE frakcijos vardu. – (NL) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nare, ponios ir ponai, labas vakaras, visų pirma turėčiau jūsų paklausti, ar galėtumėte N. Kroes perduoti geriausius mūsų linkėjimus. Tikimės, kad ji greitai pasveiks, kaip supratome, ji neįveikė posūkio ant slidžios dangos. Žinoma, tikimės, kad N. Kroes sugrįš pas mus kiek galima greičiau.

Žinoma, gerb. Komisijos nare, sutinkame, kad jūs kaip Komisijos atstovė dabar ir ateityje visiems garso ir vaizdo sektoriaus dalyviams, t. y. ir visuomeninėms, ir privačioms transliavimo bendrovėms garantuosite vienodas veiklos sąlygas. Tai labai svarbu subalansuoti pasiūlai, tai taip pat padeda gerinti kokybę.

Tai, ką dabar pateikė Komisija, visiškai priešinga dėl įvairių priežasčių, kaip jau gana aiškiai parodė C. Visser. Gerb. Komisijos nare, turėčiau pradėti trumpai pakomentuodamas tai, ką jūs ką tik pasakėte. Šis rinkos tyrimas, kurį pasiūlėte, be kitų šalių, jau taikomas ir Belgijoje. Gerai, tam tikra prasme tai tiesa, bet ne visiškai. Šis rinkos tyrimas arba poveikio vertinimas iš tiesų tam tikru mastu jau taikomas pačių transliuotojų ir kitų dalyvių, tačiau remiantis kitokiais modalumais, nei nustatyta Komisijos pasiūlyme, kurie atrodo kiek skirtingai.

Norėčiau jums išdėstyti mūsų pastabas dėl pasiūlymo. Mano pagrindinis prieštaravimas yra tas, kad pasiūlymas neatitinka Lisabonos strategijos. Iš tiesų šiandien pastebime, kad daugelyje valstybių narių būtent visuomeninio transliavimo bendrovės lemia ir skatina žiniasklaidos naujoves. Akivaizdu, kad taip ir turėtų likti. Mano nuomone, globodami administracinį požiūrį, kuris trukdo naujovėms, judame klaidinga kryptimi. Naujų platformų, ypač skaitmeninėje plotmėje, placiajuosčiame ryšyje, internete ir pan. kūrimas daug kainuoja. Tokios investicijos idealiu atveju skleidžiamos kiek įmanoma plačiau ir kuriamos kartu. Tada privačios ir visuomeninės transliavimo bendrovės gali pasiūlyti turinį bendroje platformoje, ir šis turinys lemia konkurencijos atsiradimą, kad vartotojas gautų didžiausią naudą.

Vis dėlto nesupraskime klaidingai. Dar visu 100 proc. atsiliekame nuo subalansuotų konkurencinių santykių tarp visuomeninių ir privačių transliuotojų. Kad būtų įmanoma teikti kokybišką turinį, turi atsirasti vietos abiem transliuotojams. Akivaizdu, kad šiuo atžvilgiu visuomeninio transliavimo bendrovės turėtų atsiskaityti už vyriausybės išteklius, kuriuos jos panaudojo ir su kuriais jos dirba, tačiau esame įsitikinę, kad esama geresnių būdų tai daryti. Šiuo atžvilgiu kaip pavyzdį pateiktume Didžiosios Britanijos bendrovę BBC, kai buvo pasiūlyti įvairių partnerių susivienijimai kūrimo, gamybos ir platinimo srityse. Mano nuomone, tai geras pavyzdys, ir aš maloniai pakviesčiau Komisiją kartu su mumis pradėti mąstyti šia linkme.

Katerina Batzeli, PSE frakcijos vardu. – (EL) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nare, pagrindinių gairių dėl valstybės pagalbos visuomeniniam transliavimui persvarstymas, kurį pasiūlė ES Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija, yra ypač aktuali tema diskusijoms daugelyje valstybių narių ir Europos bei tarptautiniu lygmeniu kalbant apie masinės žiniasklaidos padėtį.

Vis dėlto telekomunikacijų teisės aktų paketo, kuriuo iš esmės pertvarkomi būdai, kuriais paskirstomas radijo dažnių spektras, ir jų paskirstymo kriterijus, persvarstymas kartu parodė, kad transliavimo paslaugų finansavimo valdymo taisyklės šiuo metu labai svarbios siekiant ateityje reguliuoti paslaugas, susijusias su informacine visuomene, naujovėmis ir bendrojo bei ekonominio intereso paslaugomis, arba mažinti šių paslaugų reguliavimą. Tai politinis klausimas, kurį iš esmės privalome išspręsti.

Aišku, diskusijose dėl valstybės pagalbos dėmesys visų pirma sutelkiamas į vadinamuosius viešųjų paslaugų transliuotojus, kaip apibrėžta kiekvienos valstybės narės, atsižvelgiant į pagrindinius minimalius išteklius, kuriais jie disponuoja, ir visų pirma į jiems patikėtą svarbų viešųjų paslaugų vaidmenį. Svarbus transliuotojų vaidmuo minimas UNESCO konvencijoje, Amsterdamo protokole ir 2001 m. Komisijos komunikate. Kitaip sakant, jau esama platformos, kurioje aiškiai apibrėžtas visuomeninės masinės žiniasklaidos vaidmuo.

Vis dėlto valstybės pagalbos klausimas atvertas diskusijoms ir turime atsižvelgti į kai kurias naujas aplinkybes, kaip nurodėte, ir į kai kuriuos veiksmus, kurių sąmoningai ar nesąmoningai imamasi dėl painiavos, kuri dažnai kyla tarp viešųjų ir privačių agentūrų.

Norėčiau paminėti kai kuriuos dalykus: pirma, klausimas dėl viešųjų paslaugų įgaliojimų apibrėžties neturėtų būti painiojamas su klausimu dėl pasirinktos finansavimo sistemos, būtinos tokioms paslaugoms teikti. Nors viešojo sektoriaus televizija gali dalyvauti komercinėje veikloje, , pardavinėti reklamai skirtą laiką, kad gautų pajamų, tokia praktika buvo pasmerkta kai kurių vyriausybių, , Prancūzijos Vyriausybės, ir atšaukta remiantis nacionaline teise.

Kita vertus, komerciniai transliuotojai, privalantys teikti viešąsias paslaugas, taip pat labai svarbūs. Privatių ir visuomeninių paslaugų teikėjų sambūvis yra pagrindinė sudedamoji Europos rinkos dalis.

Norėčiau užbaigti paminėdama dar vieną dalyką: Komisijos pasiūlytos išankstinės procedūros valstybės pagalbai tirti turėtų mums rūpėti ne todėl, kad sustabdomas ar išstumiamas subsidiarumas, o dėl to, kad pamatytume, ar jos neprieštarauja valstybės pagalbos nuostatomis.

Pagaliau pažymėčiau, kad nacionalinės pagalbos radijo stotims ir masinei žiniasklaidai klausimas turėtų būti nagrinėjamas atsižvelgiant į tarptautinius santykius, kadangi Europos organizacijos turi konkuruoti su tarptautinio masto milžinais, ir griežti įstatymai pakenktų Europos laimėjimams bei *acquis communautaire*.

Ignasi Guardans Cambó, *ALDE frakcijos vardu*. – (ES) Gerb. pirmininke, pasistengsiu kalbėti trumpai ir, žinoma, privalau pradėti perduodamas savo nuoširdžiausius linkėjimus Komisijos narei N. Kroes kuo greičiau pasveikti po kritimo. Čia bent jau prie durų į pastatą gausiai pabarstyta druska, tačiau matau, kad kitose vietose druskos pritrūko.

Vykstanti diskusija ypač svarbi, todėl jos pagrindinis tikslas yra reikalauti, prašyti, kad Komisija įtrauktų Parlamentą. Tai mūsų diskusijos priežastis: ne baigti ją čia, o veikiau prieš oficialiai patvirtinant Komisijos komunikatą įsitikinti, kad iš tiesų čia turėsime diskusiją ir kad visi joje dalyvausime.

Kodėl? Kadangi čia svarstomas ne mūsų televizijos modelis; rizikuojama daug daugiau, nes televizijos transliuotojai, kaip žinome ir gerai supratome diskusijose dėl Garso ir vaizdo žiniasklaidos paslaugų direktyvos, nėra tokie, kokie buvo anksčiau; iš tiesų jie daro ne ką kita, o apdoroja turinį, kurį jie pateikia analogine arba skaitmenine platforma, ir viskas puikiai sąveikauja abiejose srityse. Todėl netikslinga toliau kalbėti apie viešųjų paslaugų transliavimą, lyg ši diskusija vyktų septintajame ar aštuntajame dešimtmetyje.

Kita vertus, aišku, kad ši diskusija turi vykti, nes ne viskas, kas šiandien vadinama viešosiomis paslaugomis, iš tiesų yra viešosios paslaugos, ir ne visada yra prasmės naudoti valstybės pinigus tam, kam kai kurios televizijos bendrovės naudoja valstybės pinigus. Vis dėlto tai, manau, yra mūsų susirūpinimo pagrindas, ir suprantu, kad taip mano ir kai kurie mano gerbiami EP nariai – visuomeniniai televizijos transliuotojai kartu yra labai svarbūs saugant mūsų kultūrinę bei kalbinę įvairovę ir pagaliau vykdant mūsų visuomeninių sanglaudą, nes teoriškai jie ieško kažko daugiau nei vien tiesioginės naudos.

Todėl ši finansinė pusiausvyra turi būti saugoma. Privalome ieškoti naujų finansavimo būdų; turėtume būti kūrybingi ir pradėti šią diskusiją, tačiau negalime to daryti taip, kad rizikuotume tokiu mūsų visuomenėms gyvybiškai svarbiu dalyku, t. y. mūsų dabartiniais visuomeniniais televizijos transliuotojais.

Helga Trüpel, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nare, ponios ir ponai, J. M. Barroso vadovaujama Komisija paskelbė, kad vienas pagrindinių jos politinių tikslų yra panaikinti per didelį reguliavimą Europoje. Žvelgiant į dabar jūsų pateikiamus pasiūlymus mums susidaro įspūdis, kad iš tiesų skatinate per didelį reguliavimą. Svarstymas Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijoje praėjusią savaitę aiškiai parodė, kad esama rimtų abejonių dėl to, kokių mastu dabar kišatės į valstybių narių įgaliojimus. Tai, kas dabar svarstoma, kvepia per dideliu reguliavimu ir tai nėra toks dalykas, kuriam galėtume pritarti.

Teisinga, kad privalome rasti pusiausvyrą tarp galimybių kurti viešąsias ir privačias transliavimo paslaugas. Vis dėlto, ypač skaitmeniniame amžiuje, tai taip pat reiškia, kad visuomeninis transliavimas, kuris reiškia kokybę, kultūrinę įvairovę, kultūrinę ir socialinę sanglaudą, privalo turėti plėtos galimybių. Reikalaujame to kaip Lisabonos strategijos dalies. Jei visuomeniniam transliavimui bus nesuteikta tokia galimybė, jis pavirs dinosauro. Tada jis negalės tinkamai vystytis.

Kai galvojame apie ekonomikos ir finansų krizę, visi prieiname prie išvados, kad rinkas reikia reguliuoti. Socialinis ir aplinkosauginis reguliavimas yra pozicija, kuri ne nukreipta prieš rinkas, o palaikanti teisingas rinkas, o tai reiškia – reguliuojamas rinkas. Tai galioja kalbant ir apie tai, kurie privatieji ir viešieji sektoriai gali vystytis ateityje, jei norime pasiekti sėkmės skaitmeniniame pasaulyje.

Erik Meijer, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (NL) Gerb. pirmininke, aštuonis dešimtmečius visuomeninio transliavimo užduotis buvo pačia plačiausia prasme informuoti visuomenę. Ši paslauga gali išlikti teikiant viešąjį finansavimą, kuris gali būti užtikrinamas renkant atskirą radijo ir televizijos mokestį ir transliuotojų organizacijoms mokamais papildomais narystės mokesčiais, kaip tai buvo ilgą laiką daroma Nyderlanduose.

Kartu pastaraisiais dešimtmečiais visuomeniniai transliuotojai buvo skatinami patys užsidirbti pinigų. Tai pavyko ne tik parduodant reklamai skirtą laiką, bet ir gerai panaudojant informacinę medžiagą, kuri transliuotojo buvo kaupiama kaip garso ir vaizdo medžiaga. Tikimasi, kad dėl to žiūrovai ir klausytojai jausis artimiau susiję, bus pasiektos naujos tikslinės grupės ir vyriausybės išlaidos bus ribotos. Ši kasmet didėjusi užduotis nekelia problemų tol, kol komerciniai kanalai neįaučia nepalankaus poveikio.

Komercinių kanalų požiūriu daug senesni visuomeniniai transliuotojai gali būti vertinami kaip konkurentai, kuriems suteikiamas rimtas pranašumas, nes jie gauna finansavimą iš mokesčių mokėtojų pinigų. Dabar kyla klausimas, ar visuomeninių transliuotojų teisė egzistuoti nuo šiol turi būti vertinama visų pirma ne pagal jų kaip visumos naudingumą visuomenei, o pagal galimą konkurencijos iškraipymą atsižvelgiant į komercinius kanalus. Kadangi visuomeniniai ir privatūs interesai daugiau neprieštarauja vieni kitiems, Europos Komisija susiduria su prieštaraujančiais reikalavimais.

Visuomeninių transliuotojų ateitis bus neapibrėžta, jei jų veiksmų laisvė bus ribojama pirmenybę teikiant komercinių bendrovių tikslui gauti pelno. Padėtis dar labiau pablogės, jei tai bus daroma nedalyvaujant Parlamentui, ignoruojant 19 iš 27 valstybių narių vyriausybių aiškiai išreikštą prieštaravimą.

Per pastaruosius metus keletą kartų prašiau Komisijos atsisakyti šio pražūtingo plano. Tai, man atrodo, yra vienintelis įmanomas sprendimas atsižvelgiant į šiuo metu pastebimą visuotinį susirūpinimą. Be to, tai klausimas, priklausantis valstybių narių, o ne Europos Sąjungos kompetencijai. Pritariu C. Visserio ir kitų kalbėtojų pateiktiems klausimams ir išdėstyta pozicijai.

Manolis Mavrommatis (PPE-DE). – (EL) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nare, kaip pabrėžė gerbiami EP nariai, kurie pasirašė žodinį klausimą, ir kaip praėjusią savaitę Briuselyje vykusiamе viešame svarstyme išsamiai išdėstė kai kurie kalbėtojai, mums visiems reikia pažvelgti į viešojo sektoriaus televiziją kaip į žiniasklaidą, kuri mūsų piliečiams teikia paslaugą, didžiąja dalimi sutampančią su įpareigojimu vykdyti televizijos veiklą.

Dialogas su visuomene, nepriklausoma priežiūros institucija ir programų įvairovė, atspindinti valstybių narių istoriją ir kultūrą, turi būti remiami sekant įkandin naujų technologijų plėtrai ir daugybei naujai kuriamų bendrovių.

Atsižvelgiant į sveiką konkurenciją Komisijai reikia skatinti naujus viešojo intereso ir visuomeninio transliavimo apsaugos būdus.

Svarbiausia aiškiai nustatyti transliuotojų visuomeninės misijos apibrėžtį; turime geriau įvertinti valstybės pagalbą, taip pat, kaip to reikalaujama pagal skaidrumo taisyklę, Komisijai atliekant išankstinį vertinimą privalome neužkrauti nepagrįstos administravimo ir finansavimo naštos valstybėms narėms ir visuomeniniams transliuotojams.

Naujoje masinės žiniasklaidos aplinkoje taip pat reikia patvirtinti veiksmingesnius kontrolės būdus. Be to, kadangi visuomeniniam transliavimui tenka lemiamas vaidmuo užtikrinant kultūrinę ir kalbinę įvairovę, visa ši žiniasklaida, taip pat viešosios bendrovės ir visuomeninės televizijos įpareigos transliuoti kokybiškas programas ir kartu vykstant konkurencijai su kitomis panašiomis institucijomis jie turi sugebėti tinkamai atsakyti į iššūkius, kylančius transliuojant pasaulinės reikšmės renginius, , olimpines žaidynes, pasaulio čempionatus ir pan. Deja, šiais laikais tai reiškiny, kuriam tiesiog bandoma užkirsti kelią dėl tos priežasties, kad privačioms bendrovėms turint daugiau pinigų visuomenei televizijai trūksta pajėgumų. Vadinasi, piliečiai negalės stebėti šių renginių greta kitų programų.

Baigdamas taip pat norėčiau atkreipti dėmesį, kad tai, kas siūloma rinkoje šiuo metu, ir komercinės žiniasklaidos interesai nustatant visuomeninių transliuotojų kompetencijos ir veiklos sritį dėl tos pačios priežasties neskatina platesnio masto intereso, žinoma, išskyrus kai kurias išimtis, ir Komisijai reikia rimtai atsižvelgti į šį faktą.

Maria Badia i Cutchet (PSE). – (ES) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nare, taip pat norėčiau palinkėti N. Kroes greitai pasveikti.

Norėčiau pateikti keletą bendro pobūdžio pastabų dėl komunikato dėl transliavimo persvarstymo. Pirma, norėčiau pasakyti, kad teigiamai vertinu šį Komisijos inicijuotą persvarstymą, nes jis leis 2001 m. komunikato turinį priderinti prie technologijų ir Bendrijos teisės pokyčių.

Be to, jame išsaugota 2001 m. komunikato, kuris pripažįsta svarbų viešųjų paslaugų transliavimo vaidmenį užtikrinant demokratijos ir pliuralizmo kokybę, varomoji jėga. Iš esmės kalbu apie principus, pagal kuriuos valstybės narės turėtų nustatyti ir apriboti viešųjų paslaugų turinio licencijų, kurias gauna atitinkamos viešosios įstaigos, skyrimą bei turinį ir laisvai pasirinkti finansavimo būdą vengiant bet kokio laisvos konkurencijos iškraipymo.

Be to, licencija tam tikrai bendrovei ar grupei turėtų būti skiriama priimant oficialią rezoliuciją, taip pat turėtų būti numatyta išorinė nepriklausoma licencijos priežiūros institucija; šiuo klausimu noriu pabrėžti svarbų garso ir vaizdo sektoriaus reguliavimo institucijų vaidmenį.

Kalbant apie pačius svarbiausius pasiūlymo patobulinimus – pritariu išankstinei kontrolei, taikomai visuomeninių transliuotojų naujai teikiamoms paslaugoms, tačiau tik tuo atveju, jei bus palikta daugiau lankstumo šią kontrolę priderinti prie kiekvienos šalies institucinio modelio ir įgyvendinti palaipsniui.

Pagaliau esu įsitikinęs, kad turi būti labai atidžiai vertinama galimybė, kad tam tikras paslaugas, kurios priklauso viešosioms garso ir vaizdo teikimo paslaugoms, jomis besinaudojantys piliečiai galėtų apmokėti arba kitaip atsilyginti atsižvelgiant į nemokamą ir visuotinį tradicinio visuomeninio garso ir vaizdo paslaugų transliavimo pobūdį, ir atsiskaitymo pavojus, jei atsitiktų taip, kad šis finansavimo būdas būtų priimtas. Tikiuosi, kad Komisija atsižvelgs į šiuos komentarus.

Ieke van den Burg (PSE). - Gerb. pirmininke, akivaizdu, kad čia nagrinėjama problema reiškia įtampą tarp viešojo intereso bei jo vaidmens visuomenėje ir poveikio teisingai konkurencijai bei vidaus rinkos veikimo. Ribos tarp viešųjų paslaugų transliavimo ir privataus transliavimo, taip pat kitų rūšių žiniasklaidos vis labiau nyksta, ir tai ypač pastebima, kai kalbama apie naująją žiniasklaidą, , internetą, iPod grotuvus, SMS ir pan.

Kaip sakė kai kurie žmonės, visuomeninis transliavimas dažnai yra naujovių varomoji jėga paslaugų srityje, tačiau aišku, kad šis poveikis yra tarpvalstybinio pobūdžio ir veikia kitus žiniasklaidos sektorius. Todėl svarbu siekti nuoseklumo tarp transliavimo ir bendrojo ekonominio intereso paslaugų bendrosios sistemos. Tai svarbus klausimas, kurį svarstėme Parlamento Ekonomikos ir pinigų politikos komitete. Ypač šiame komitete dirbantys PSE frakcijos nariai pabrėžė, kad svarbu sukurti daugiau teisinio apibrėžtumo bendrojo ekonominio intereso paslaugoms, ir mes norėtume, kad dėl pagrindų direktyvos ir šių sektorių reglamentuojančių teisės aktų sprendimas būtų priimamas politiniu lygmeniu.

Komunikato projektas, kurį matome prieš save ir kurį pateikė Komisija, gali būti aptariamas iki sausio 15 d., ir svarbu vėl aiškiai parodyti, kad ši labiau horizontali pagrindų sistema būtų svarbi priemonė platesniu mastu pradėti tokias kaip ši diskusijas dėl visuomeninio transliavimo.

Svarbu matyti, kas nustato taisykles ir kokia pusiausvyra nusistovėjusi tarp rinkos interesų ir visuomenės interesų. Numanau, kad komunikate paminėtame rinkos tyrime turėtų būti labiau atsižvelgta į rinkos ir verslo, o ne į visuomenės požiūrį. To siekėme siūlydami naujas horizontalias taisykles dėl bendrojo ekonominio intereso paslaugų

Esu truputį nustebęs, kad PPE-DE frakcija dabar skiria tiek daug dėmesio šioms konkrečioms klausimams, nes jie buvo gana neryžtingi remdami mūsų prašymą dėl bendresnės sistemos. Tai aiškus pavyzdys (taip pat šiuo atveju dėl transliavimo), kad, jei neturi platesnės aiškos sistemos, kuri labiau pabrėžia viešojo intereso aspektą ir jam suteikia daugiau svorio, tokiose diskusijose visada vyrauja rinkos interesus.

Norėčiau pasinaudoti proga ir pakartoti mūsų prašymą dėl šios bendrojo ekonominio intereso paslaugos sistemos, kuri horizontalioje plotmėje turėtų atkurti šių interesų pusiausvyrą viešojo intereso naudai.

Emine Bozkurt (PSE). - (NL) Gerb. pirmininke, visuomeninis transliavimas reiškia pliuralizmą, įvairovę, Europos, kuri yra demokratijos širdis, kultūrinę įvairovę – to neišsigalvojau, Komisija gali tai patvirtinti, o visuomeniniai transliuotojai turi nacionalinę svarbą. Šiuo metu ketinama įvesti rinkos tyrimą, kuris turėtų būti atliekamas iš anksto, ypač naujų veiklos rūšių žiniasklaidos atveju. Nemanau, kad tai gera idėja, nes Briuselis neturėtų iš anksto nurodinėti, kaip valstybės narės turėtų organizuoti savo viešąsias paslaugas. Mano požiūriu, tai, kaip atstovaujama viešajam interesui, turėtų būti vertinama nacionaliniu lygmeniu ir tam nėra būtinas joks privalomas rinkos tyrimas.

Norėčiau tarti keletą žodžių dėl „raudonos juostos“. Nors palaikau tikrinimą, turėtume užtikrinti, kad valstybėms narėms nesukursime dar daugiau taisyklių ir išlaidų.

Be to, kalbėdami apie pasiūlą, manau, neturėtume skirstyti į senas ir naujas paslaugas, nes praktikoje tarp jų nėra aiškos ribos. Tai nėra pasirinkimo klausimas, nes televizijos programos dažnai glaudžiai susijusios su naujomis paslaugomis ir atvirkščiai. Taigi būtent Europoje šie du dalykai susipynę. Kalbama ne tik apie rinką, bet ir apie mūsų visuomeninių transliuotojų svarbą visuomenei, ir tai visuotinai pripažįstama ne tik Komisijoje. Norėčiau išgirsti iš Komisijos, ar tai bus įtraukta į pakeistą komunikato variantą ir ar bus nustatyta atitinkama, t. y. valstybių narių, atsakomybė, net jeigu ją papildys bendrojo intereso paslaugų taisyklės, kurios turėtų būti parengtos konsultuojantis su Europos Parlamentu ir Taryba.

Thomas Mann (PPE-DE). – (DE) Gerb. pirmininke, visuomeninis transliavimas yra daugiau nei ekonomikos veiksnys. Dalyvavau praėjusią savaitę Briuselyje Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos surengtame svarstyme. Buvo atkreiptas dėmesys į informacijos ir Europos kultūros ir švietimo įvairovės svarbą. Jei 22 valstybės narės prieštarauja persvarstymui arba sugriežtinimui, nes turime skirtingas pagrindines sąlygas ir skirtingas rinkas, neteisinga norėti plataus masto administravimo, laiko atžvilgiu imlios tyrimo procedūros, šio išankstinio tyrimo, arba Europos kišimosi pateikiant šį nepaslankų biurokratinį projektą.

Jau esama visuomeninio transliavimo kontrolės institucijų – transliavimo tarybų. Stebime prisiderinimą prie technologijų pokyčių. Stebime veiksmus, siekdami užtikrinti teisingą konkurenciją. Esu tokio organo narys ir atstovauju Europos federalistų sąjungai Heseno radijuje ir televizijoje [*Hessischer Rundfunk*]. Mūsų savarankiškumą garantuoja įstatymas. Savo ruožtu, mus visiškai ir pagrįstai kontroliuoja visuomenė. Tai pavyzdys, kaip veiksmingai veikia žiniasklaidos politika.

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Gerb. pirmininke, valstybė sutinka su gerbiama EP nariais, kad dėl valstybės pagalbos visuomeninio intereso transliavimui reikia teisinio patikslinimo. Europos Parlamente to prašėme ilgą laiką. Vis dėlto norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į kitus neatidėliotinus klausimus, kuriuos Komisija privalo išspręsti kaip galima skubiau. Iš daugelio problemų paminėsiu tris. Pirma, remiantis informacijos gairių 5 straipsnio išimtimis reikia visuotinai diegti bendro naudojimo televizijos antenas, galinčias priimti skaitmenines transliacijas, ypač daugiabučių namų gyventojų bendrijoms priklausančiuose namuose, nes tai milijonų piliečių naujosiose valstybėse narėse, įskaitant Čekijos Respubliką, problema. Antrasis klausimas susijęs su nacionalinio radijo ir televizijos tarybų ir Europos institucijų platesnio bendradarbiavimo skatinimu siekiant užtikrinti geresnį viešųjų paslaugų nuostatų taikymą. Trečiasis klausimas susijęs su nacionalinių televizijos transliacijų priežiūros institucijų veiklos koordinavimo gerinimu kalbant apie baudas už netinkamas transliacijas, kurios kelia grėsmę vaikų ir jaunimo dvasinei raidai.

Androulla Vassiliou, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, dėkoju visiems už labai naudingą diskusiją, apie ją tikrai papasakosiu savo kolegei N. Kroes.

Leiskite pateikti komentarus dėl kai kurių jūsų pastabų. Amsterdamo protokolą atkreipia dėmesį į poreikį subalansuoti finansavimą taikant valstybės pagalbą ir jo poveikį konkurencijai. Norime, kad valstybės narės imtųsi iniciatyvos šiuo klausimu, nes priešingu atveju tai turėsime padaryti Briuselyje remdamiesi skundais.

Mūsų tikslas yra suteikti valstybėms narėms daugiau galimybių kurti viešųjų paslaugų transliavimą nepažeidžiant Sutarties nuostatų dėl konkurencijos. Viešųjų paslaugų transliuotojai turi diegti naujoves, šviesti ir, žinoma, teikti pramogas. Komisija sutinka su šiais tikslais.

Valstybės narės sprendžia, kaip finansuoti viešųjų paslaugų transliavimą. Tai aiškiai nurodyta Amsterdamo protokole. Visuomeniniai transliuotojai galės nevaržomi bandyti naujus projektus. Komunikato projekte aiškiai nurodoma, kad bandomiesiems projektams tyrimas netaikomas. Visada pripažinome galimybę teikti finansavimą viešųjų paslaugų teikimo įpareigojimui, kuriam priklauso įvairiapusiškas ir subalansuotas viešųjų paslaugų transliuotojų vykdomas plataus masto programavimas. Tai galios ir ateityje.

Komisija taip pat nori užtikrinti viešojo ir privataus sektorių derinį. Komisija siekia skatinti visuomeninius transliuotojus pasinaudoti naujomis technologijomis, kad būtų tenkinami socialiniai, demokratiniai ir kultūriniai visuomenės poreikiai.

Amsterdamo tyrimas leidžia valstybėms narėms skirti finansavimą visuomeninių transliuotojų teikiamoms naujoms žiniasklaidos paslaugoms. Jis suteikia galimybę neatsilikti nuo pokyčių, vykstančių sparčiai kintančioje žiniasklaidos aplinkoje. Kartu visuomenės labui reikia išsaugoti paskatas privatiems operatoriams. Ir visuomeninių, ir privačių transliuotojų naujovės yra svarbios įgyvendinant Lisabonos tikslus ir net nereikia

sakyti, kad visuomeniniai transliuotojai ateityje kaip ir anksčiau galės be išankstinio vertinimo laisvai pradėti teikti bet kokias naujas paslaugas komerciniu pagrindu.

Noriu jus užtikrinti, kad konsultacijas vertiname labai rimtai. Persvarstysime tekstą, kad galėtume atsižvelgti į pagrindą susirūpinimą. Kai svarstysime projektą, paprašysiu mūsų tarnybas atsižvelgti į Parlamento ir valstybių narių pasiūlymus.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

17. 17 - Ekonominiai ir prekybiniai santykiai su Vakarų Balkanais (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas yra B. Belderio Tarptautinės prekybos komiteto vardu pateiktas pranešimas (A6-0489/2008) dėl ekonominių ir prekybinių santykių su Vakarų Balkanais (2008/2149(INI)).

Bastiaan Belder, pranešėjas. – (NL) Gerb. pirmininke, norėčiau pasinaudoti galimybe ir pristatyti savo pranešimą dėl ekonominių ir prekybinių santykių su Vakarų Balkanais.

Ne be priežasties pradėjau šį pranešimą, pakartodamas europinę šių šalių perspektyvą. Sąjunga negali toliau ištikimai kartoti ankstesnių pažadų, , duotų Vakarų Balkanų šalims 2003 m. Tesalonikuose vykusiame Europos Vadovų Tarybos susitikime, kai buvo pažadėta jas priimti į Europos Sąjungą. Ne, Vakarų Balkanams būtų buvę geriau konkretūs veiksmai ir individualiai priderintos stojimo procedūros nei beveik pareigos nulemta retorika.

Galėtumėte teisingai paklausti, kodėl laikau šių šalių stojimo perspektyvą tokia priimtina. Visų pirma esu visiškai įsitikinęs, kad Sąjunga turi sumokėti garbės skolą. Tai man primena diskusiją dėl Srebrenicos, kuri tikriausiai vyks Parlamente šios savaitės trečiadienio vakare. Be to, šis regionas Europai strategiškai labai svarbus. Toliau savo pranešime pateiksiu konkrečius pasiūlymus. Pritariu tolesniam Centrinės Europos laisvos prekybos sutarties (CEPS) konsolidavimui. Tai svarbi priemonė šioje srityje didinant regioninę integraciją, kuri savo ruožtu yra svarbus pasirengimas, jei šios šalys nori integruotis į Europos rinką ir trimis etapais tapti Sąjungos narėmis. Europos Sąjunga turėtų mobilizuoti pasirengimo narystei fondus, teikdama pagalbą plačiu frontu, kad būtų skatinamas reformų procesas šiose šalyse. Valstybės narės taip pat gali atlikti svarbų vaidmenį šiame procese, rengdamos specialius mokymus vietos pareigūnams. Taip bus parengti šių šalių oficialias pareigas einantys asmenys, galintys kurti ambicingus šių šalių projektus, tinkamus finansuoti iš ES.

Gerb. pirmininke, kai pradėjau rengti šį pranešimą, pirmiausia apsilankiau savo šalies Ekonomikos reikalų departamente Hagoje, kur maloniai išgirdau, kad Nyderlandų Vyriausybė ėmė vadovautis tiesioginių ryšių tarp vyriausybių principu. Savo pranešime tai apibūdinau kaip sektiną pavyzdį ne todėl, kad tai olandų taikomas požiūris, o todėl, kad tai skatina pačias Vakarų Balkanų šalis aktyviai ir tinkamai remti stojimo procesą ir atitinka jų prašymus.

Norėčiau paminėti vieną konkretų savo pranešimo punktą, t. y. energetinį bendradarbiavimą su Vakarų Balkanais, nes tai, manau, labai aktuali tema. Dėl savo strateginės padėties šis regionas galėtų būti labai svarbus atliekant naftos ir gamtinių dujų tranzitą. Sąjunga turėtų pasistengti patvirtinti išorės energetikos politiką. Esu taip pat Užsienio reikalų komiteto narys. Prieš keletą metų priėmėme išsamų pranešimą, siekdami patvirtinti Europos užsienio politiką energetikos srityje. Tiesiog pažvelkime į dabartinę padėtį, sustiprindami šį Europos Parlamento kreipimąsi į Komisiją ir Tarybą. Be abejo, Briuselis neturėtų palikti savo valstybių narių šalti – pažodžiui ar kitu atžvilgiu.

Baigdamas norėčiau pasakyti, kad dirbant žurnalistu daug kartų teko keliauti po Balkanus. Todėl esu labai įsijautęs ir jaučiuosi susietas su šiuo regionu. Kadangi rašiau pranešimą, savo kelionių biudžetą panaudojau pažintinėms kelionėms; kartu su Tarptautinės prekybos komitetu ir ypač jo darbuotoju Roberto Bendiniu bei savo paties darbuotoju Dicku Jan Diepenbroeku buvau išvykęs į vertingas keliones po Serbiją ir Kosovą, o kitą savaitę ketinu keliauti į Albaniją. Trumpai tariant, galbūt baigsiu rengti šį pranešimą šįvakar, tačiau darbas nei man, nei Europos institucijoms dar toli gražu nesibaigė. Jei tikrai norime šį regioną priartinti prie Briuselio ir tai iš tiesų parodome savo atsidavimu ir aktyvia parama, turime teisę reikalauti, kad reformų procesas ir stojimas būtų susiję su išipareigojimais, ir tai turėtų būti akivaizdu. Man buvo tikrai malonu rengti šį pranešimą ir tikiuosi, kad darbas bus tęsiamas kituose pranešimuose, skirtuose atskiroms Vakarų Balkanų šalims.

Androulla Vassiliou, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, visų pirma leiskite pasveikinti B. Belderį parengus labai gerą pranešimą. Jūsų pranešimas paskelbtas tuo metu, kai Vakarų Balkanai vis labiau artėja prie ES, jame išsamiai apžvelgiami svarbiausi ES ir Vakarų Balkanų ekonominių ir prekybinių santykių klausimai. Leiskite man sutelkti dėmesį į kai kuriuos jūsų pranešime akcentuotus klausimus.

Vakarų Balkanai kaip regionas yra svarbus ir vertingas ES partneris. Paskutiniame 2008 m. kovo mėn. paskelbtame Komisijos komunikate dėl Vakarų Balkanų kartojamas tvirtas ES įsipareigojimas dėl regiono europinės perspektyvos ir, be kitų dalykų, patvirtinama Centrinės Europos laisvos prekybos sutarties svarba regiono ekonomikos plėtrai. Komisija sutinka su pranešėju, kad tvarią ekonomikos plėtrą ir taikos bei saugumo užtikrinimą regione narystės ES perspektyva gali paveikti kaip katalizatorius. Komisija taip pat sutinka, kad individualus Kopenhagos kriterijų atitikimas yra labai svarbus, kai vertinamas regiono šalių pasirengimas prisijungti prie ES. ES yra pagrindinė Vakarų Balkanų prekybos partnerė. Todėl glaudesni ES ir regiono ekonominiai ryšiai gyvybiškai būtini skatinant regiono ekonomikos augimą.

Jūsų pranešime teisingai atkreipiamas dėmesys į tai, kad prekybos liberalizavimas ir integravimas yra stabilizacijos ir asociacijos proceso kertinis akmuo, ir ES siekė savo tikslo Vakarų Balkanuose trimis lygmenimis.

Pirma, dvišaliu lygmeniu ES vienašališkai nuo 2000 m. suteikė Vakarų Balkanams pirmenybę, siekdama palengvinti šių šalių eksportą į ES rinkas. Siekdama sukurti sąlygas politikos ir ekonomikos reformoms ir sukurti Vakarų Balkanų integracijos į ES pagrindus, atliekant derinimą su *acquis*, Komisija derybose sudarė laisvosios prekybos sutartis kaip stabilizacijos ir asociacijos sutarčių dalį.

Antra, regionų lygmeniu Europos Komisija veikė kaip pagalbininkė derybose dėl Centrinės Europos laisvos prekybos sutarties (CEPS) ir nusprendė suteikti finansinę paramą ir techninio pobūdžio pagalbą CELPS sekretariatui bei sutarties šalims, siekdama padėti įgyvendinti sutartį. Kartu Europos Komisija labai vertina regioninių sutarties pobūdį ir pripažįsta, kad CELPS yra glaudesnės regiono ekonomikos integracijos pagrindas ir svarbi sudarant prielaidas galimam visateisiam Vakarų Balkanų dalyvavimui ES bendrojoje rinkoje. Be to, CELPS sukūrė visas struktūras, būtinas regionų ir dvišaliu lygmeniu aptariant su prekyba susijusius klausimus. Tai svarbu skatinant ir plečiant regionų bendradarbiavimą ir gerinant kaimyninius santykius. Europos Komisija ir toliau stebės, kaip įgyvendinama CELPS, ir apie tai praneš savo metinėje ataskaitoje dėl priėmimo ir pasirengimo narystei proceso.

Trečia, daugiašaliu lygmeniu Komisija rėmė regiono šalių priėmimą į Pasaulio prekybos organizaciją, nes tai yra svarbiausias žingsnis norint veiksmingai dalyvauti globalizuotoje ekonomikoje. ES sutelkė visas turimas politikos priemones, remdama Vakarų Balkanų šalių pastangas vykdyti reformas ir bendradarbiavimą regione. Pasirengimo narystei pagalbos priemonė yra svarbi atsižvelgiant į ilgalaikės regiono plėtros poreikius. Bendras finansavimas šioje 2007–2013 m. finansinėje perspektyvoje yra 11,5 mlrd. EUR. Ne mažiau svarbu, kad Europos Komisija pradėjo dialogą su visomis susijusiomis regiono šalimis, siekdama parengti planus dėl vizų režimo panaikinimo.

Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, leiskite jus patikinti, kad Komisija imasi visų būtinų veiksmų plėsti prekybinius santykius ir priartinti Vakarų Balkanų ekonomiką kiek įmanoma arčiau ES. Apibendrindama noriu dar kartą pasveikinti pranešėją parengus sėkmingą pranešimą ir man malonu pasakyti, kad Komisija pritaria jame išdėstytam bendram požiūriui.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks ketvirtadienį 12 val.

Raštiškas pareiškimas (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Călin Căţălin Chiriţă (PPE-DE), raštu. – (RO) Norėčiau išreikšti savo paramą ir pripažinimą B. Belderio pristatytam pranešimui, nes jame siūlomos konkrečios ekonominės priemonės, suteikiančios Vakarų Balkanams europinę perspektyvą. Norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tris aspektus:

1. Turime realistiškai pripažinti, kad Serbija yra pagrindinė veikėja, lemianti Stabilizacijos ir asociacijos proceso sėkmę, o ES reikia ir toliau dėti pastangas siekiant laimėti Serbijos žmonių pasitikėjimą ir tvarią draugystę.
2. Ateityje neturėtų būti leidžiamos Kosovo, Pietų Osetijos, Abchazijos, Padnestrės, Šiaurės Kipro ir kitų teritorijų etninės separatistinės tendencijos ir vienašališkos nepriklausomybės deklaracijos. Valstybės teritorinio vientisumo principas yra šventas ir ateityje privalo būti gerbiamas.

3. Kartu mums reikia ryžtingai remti atitiktą Europos standartams kalbant apie teises tų asmenų, kurie priklauso Vakarų Balkanų nacionalinėms mažumoms, įskaitant rumuniškai kalbančių bendruomenių, gyvenančių Valea Timocului, Vojvodinoje, Istrijoje ir Buvusiojoje Jugoslavijos Respublikoje Makedonijoje, teises. Šios teisės turi būti gerbiamos, atmetant bet kokias teritorinės autonomijos tendencijas etniniu pagrindu ir kolektyvinių etninių teisių siekius, kurie jau parodė savo potencialą sukelti konfliktus ir kruvinus karus.

18. Bendroji žemės ūkio politika ir pasaulinė maisto sauga (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas yra M. McGuinness Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto vardu pateiktas pranešimas dėl bendrosios žemės ūkio politikos ir pasaulinės maisto saugos (2008/2153(INI)).

Mairead McGuinness, pranešėja. – Gerb. pirmininke, kai inicijavau šį pranešimą, pasaulinės maisto saugos problema buvo labai aktuali politinėje darbotvarkėje, o vėliau tam tikra dalimi ji buvo išstumta iš pagrindinių temų. Vis dėlto tai problema, kuria tikrai verta susirūpinti, nes pasaulyje yra daugiau kaip milijardas gyventojų, kurie kenčia dėl bado ir blogos mitybos. Trisdešimt tūkstančių vaikų kasdien miršta iš bado ir su skurdu susijusių ligų. Tai siaubinga statistika ir ji parodo, kad pagrindinė problema yra tai, kaip pagaminti pakankamai maisto ir tą maistą tiekti žmonėms.

Norėčiau padėkoti Komisijai už bendradarbiavimą rengiant šio pranešimo projektą, taip pat padėkoti daugeliui kitų Parlamento komitetų, ypač Vystymosi komitetui, kurie aktyviai dalyvavo rengiant pranešimo projektą.

Per keturias minutes neįmanoma tinkamai apžvelgti visko, kas yra pranešime, tačiau leiskite man tiesiog akcentuoti kai kurias problemas, kurios, mano nuomone, yra svarbios. Pirmiausia, tai, kad bendrąją žemės ūkio politiką ir pasaulinę maisto saugą sujungiau vienoje antraštėje, leidžia suprasti, kad ankstesnė praktika koneveikti bendrąją žemės ūkio politiką ir kaltinti ją už visas besivystančio pasaulio blogybes nebetaikoma ir kad dabar suvokiame, jog bendroji žemės ūkio politika užtikrina maisto saugą Europos piliečiams ir kaip pavyzdys ji gali duoti pamokų, ką turime daryti besivystančiame pasaulyje maisto gamybos srityje.

Labai aišku, kad per pastarąjį dešimtmetį žemės ūkio vystymuisi leidome išnykti iš politinės ir vystymosi darbotvarkės. Buvo laikas, kai didesnė mūsų vystomosios paramos pinigų dalis teko žemės ūkiui skatinti ir maisto gamybos projektams. Šiandien to nėra, nors manau, kad ėmus kilti maisto kainoms pradėdame skirti dėmesio žemės ūkiui ES ir pasaulyje.

Tai reiškia, kad toms šalims, kurios turi išteklių maistui gaminti, reikia leisti tai daryti, reikia padėti joms ir nedideliams jų ūkininkams vietoje gaminti maistą, kuris patenkintų jų poreikius. Šiai pagalbai priskiriama ne tik aprūpinimas pagrindiniais maisto gamybos komponentais, sėklomis ir trąšomis, bet ir praktine patirtimi, konsultacinėmis paslaugomis, pagalba besivystančio pasaulio ūkininkaujančioms šeimoms gaminti maistą, kuris patenkintų jų pačių poreikius.

Tai įmanoma įgyvendinti. Turime pavyzdžių Malavyje ir kitose šalyse, kurios sugebėjo išbristi iš krašutinio bado padėties ir gaminti maistą. Tam reikia viešosios politikos iniciatyvų. Tai taip pat reikalauja, kad Europos Sąjunga, atsižvelgiant į jos didelį angažavimąsi besivystančiame pasaulyje, ragintų šalis atkreipti dėmesį į jų žemės ūkį ir pradėtų skatinti maisto gamybą savo šalyse.

Pasiūlos ir paklausos problema labai keblia, kadangi pasaulio gyventojų skaičius didėja – iki 2050 m. jis padidės 40 proc., taigi ketiname nagrinėti šiuos klausimus. Maisto gamybos, pašarų gamybos ir kuro konkuravimo problema, kaip jau pastebėjome, aiškiai kelia didžiausią susirūpinimą. Manau, kad turėdami visa tai omenyje privalome pažvelgti į mokslinių tyrimų ir plėtros problemą.

Manau, kad kalbant apie mokslinius tyrimus ir plėtrą nuveikėme nepakankamai. Europoje stengėmės gaminti mažiau maisto ir galbūt todėl nekreipėme dėmesio į būtinybę pažvelgti į žemės ūkio gamybos produktyvumą ir poreikį ateityje gaminti daugiau.

Viena iš pagrindinių idėjų, kurią per trumpą laiką iš tiesų noriu perduoti, yra ta, kad viso pasaulio ūkininkai gamina maistą, jei tai užtikrins jiems pajamų, taigi spaudimas politikams turi būti daromas siekiant užsitikrinti šią teisę, kad būtų kuriama politika, kuri duos ūkininkams nuolatinių pajamų. Kaip to pasieksime? Užtikrindami stabilias kainas, taip pat stebėdami maisto gamybos sąnaudas. Jei ūkininkai negaus tokios paskatos pajamoms, jie pasitrauks.

Išpėjau. Daugiau nei prieš metus kalbėjome apie dideles žaliavų kainas. Šiandien, yra grūdų atsargų perteklius ir jiems nėra rinkos. Kitą sezoną tie ūkininkai tiek daug negamins ir tai galbūt pagilins ilgalaikę pasaulinės maisto saugos problemą.

Šiame pranešime pateikiama daug dalykų. Tikiuosi, kad kolegos gali jam pritarti ir dar kartą dėkoju daugybei žmonių, kurie labai padėjo jį parengti.

Androulla Vassiliou, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, Komisija palankiai vertina M. McGuinness parengtą pranešimą ir intensyvias diskusijas, kurios vyko įvairiuose EP komitetuose dėl klausimų, susijusių su šia aktualia tema – nuo prekybos iki biokuro, kainų stebėsenos, investicijų politikos, finansų krizės, klimato kaitos ir vandens naudojimo žemės ūkyje.

Komisija pritaria išsamiam tyrimui dėl maisto krizės, kuri 2008 m. pradžioje smogė daugeliui besivystančių šalių, priežasčių. Komisija ir toliau tirs maisto kainų ir energijos kainų sąryšį. Priežastingumo klausimas labai sudėtingas, nes apima daugelio paklausos ir pasiūlos veiksnių sąveiką. Energijos kainos yra tik vienas iš šių veiksnių, tačiau tai toks veiksnys, kuris turi ir tiesioginio, ir netiesioginio poveikio. Biokuro tema buvo išsamiai aptariama įvairiuose EP posėdžiuose. Esama aiškaus skirtumo tarp ES ir JAV politikos dėl užauginamų grūdų dalies, kuri paverčiama biokuru. ES biokuro politika nemažina jos turimo maisto, nes naudojamas žaliavos kiekis pasaulio mastu yra labai mažas.

Netgi jei ES priartės prie savo 10 proc. tikslo, poveikis maisto kainoms bus ribotas, ypač dėl dviejų priežasčių: pirma, vis daugiau biokuro bus gaminama iš ne maisto paskirties žaliavos arba iš likučių ar atliekų. Antra, biokuro gamybos technologijų veiksmingumas vis gerės ir galima tikėtis, kad vidutinė išeiga taip pat toliau didės.

Tvari ES biokuro politika iš esmės nukreipta į neturtingas šalis. Ji užtikrins papildomas galimybes dviem trečiosioms pasaulio neturtingųjų, kurie gyvena kaimo vietovėse ir todėl priklauso nuo klestinčio žemės ūkio sektoriaus. Vis dėlto ne visos grupės vienodai turės naudos. Komisija įsipareigojusi atidžiai stebėti poveikį maisto saugai ir maisto kainoms.

Siekdama atsižvelgti į pasaulinę maisto saugą, ES jau ėmėsi veiksmų, priderindama BŽŪP prie pasikeitusios rinkos ir padėties pasaulyje. Būklės patikra, dėl kurios neseniai buvo sutarta, modernizuos, supaprastins ir racionalizuos BŽŪP ir pašalins apribojimus ūkininkams, kad jie galėtų geriau reaguoti į rinkos reikalavimus ir atremti naujus iššūkius.

Susitarime dėl būklės patikros panaikinami reikalavimai atidėti tam tikrą ariamosios žemės plotą, padidindamos pieno kvotos, kurios pamažu bus panaikintos iki 2015 m., ir rinkos intervencija pertvarkoma į saugumo tinklą.

Taip pat atsižvelgiama į naujus iššūkius, tokius kaip klimato kaita, poreikis užtikrinti geresnę vandentvarką, energijos iš atsinaujinančių šaltinių gamyba ir biologinės įvairovės apsauga, kurie turės poveikio besivystančioms šalims.

BŽŪP netaps statiška po 2013 m., o po Anesi vykusio neoficialaus žemės ūkio ministrų susitikimo jau pradėtos išankstinės diskusijos. Ateities BŽŪP turėtų būti matoma atsižvelgiant į platesnę viziją, kurios neatsiejamai dalimi taps tvari plėtra, konkurencingumas ir pasaulinė maisto tiekimo pusiausvyra.

Įvairūs aukšto rango įvykiai įtraukė pasaulinę maisto saugą į tarptautinę darbotvarkę. Tarptautiniu mastu aiškiai suprantama ir pripažįstama, kad žemės ūkį ir kaimo plėtrą būtina įtraukti į pirmąją politinės darbotvarkės puslapį valstybių narių, regionų ir galbūt žemyno lygmeniu, spalio mėn. vykusiame susitikime su mūsų kolegomis iš Afrikos Sąjungos išsamiai aptarėme žemės ūkio ir maisto saugos temą ir šiais metais ketiname stiprinti šias diskusijas.

Pagaliau Komisijai reikia prisidėti prie G8 šalių vadovų pareiškimo dėl pasaulinės maisto saugos. Gruodžio 16 d. Taryboje rengiantis priimti maistui skirtą priemonę Europos Komisija jau dalyvavo labai naudingose diskusijose su aukšto rango JT darbo grupe.

Europos Komisija tikisi įgyvendinti išsamią veiksmų sistemą. Komisija yra įsitikinusi, kad pasaulinei partnerystei žemės ūkio ir maisto saugos srityje, kuri palaipsniui igauna pavidalą, teks svarbus vaidmuo įgyvendinant įvairias šiame pranešime pateiktas rekomendacijas, įskaitant rekomendacijas dėl to, kaip remti smulkių ūkininkų vykdomą gamybą ir kokia prekybos politika turėtų būti patvirtinta, kad būtų prisidedama prie maisto saugos, ypač labiausiai pažeidžiamose bendruomenėse.

Matyt, turėtų būti vengiama eksporto apribojimų ir draudimų ir kelias pirmyn greičiau susijęs su didesniu, o ne mažesniu prekybos liberalizavimu. Padidėję prekybos srautai yra sprendimo dalis siekiant maisto saugos.

Komisija tikisi, kad ir kiti paramos teikėjai paseks drąsiu žingsniu, kurį žengė Europos institucijos, siekdamos mobilizuoti vieną milijardą eurų, kuris papildys kitas finansines priemones, skirtas atsakyti į maisto trumpalaikę, vidutinės trukmės ir ilgalaikę krizę.

Sausio 26–27 d. vyksianti Madrido konferencija „Maisto sauga visiems“ yra pagrindinis renginys siekiant perkelti diskusijas į kitą lygmenį, kuriame stengiamasi nustatyti pagrindinius prioritetus sprendžiant pasaulinį maisto trūkumą.

Europos Komisija ir toliau vaidins aktyvų vaidmenį prisidedama prie pasaulinės maisto saugos, o M. McGuinness pranešime pateiktas tikrai geras tyrimas, leidžiantis pažvelgti į kai kurias galimas priemones, kurias galėtų apsvarstyti EB ir plačioji tarptautinė bendruomenė.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks ketvirtadienį 12 val.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Kader Arif (PSE), raštu. – (FR) Parlamento veiksmai po su maistu susijusių maištų leido skirti 1 mlrd. EUR kovai su maisto krize. Greta šios nepaprastosios priemonės norėčiau pabrėžti poreikį ilgalaikės tarptautinės strategijos, kuri būtų pagrįsta vietos bei natūrinių žemės ūkiu ir kuri atitiktų gyventojų poreikius ir teritorijų galimybes.

Iš tiesų didėjantis pasaulio gyventojų skaičius, pasaulio klimato atšilimas, nevaldoma biokuro gamyba ir agresyvi spekuliacija priklauso daugeliui veiksnių, kurie didina įtampą žemės ūkio rinkose. Šie požymiai rodo, kad krizė nebus trumpalaikė ir kad reikėtų iš naujo apsvarstyti viešąją politiką kaip visumą siekiant gerinti gamybos metodus ir tarptautinių rinkų reguliavimą.

Tikiu, kad iš BŽŪP pašalinus kraštutinius ir netobulumus ji galėtų tapti veiksmingos, teisingos ir atsakingos politikos pavyzdžiu, kuri atremtų maisto krizės iššūkius ir kartu suvienytų ekonomiką, visuomenę ir aplinką. Ji taip pat turėtų padėti besivystančioms šalims, joms suteikiant Europos technologijas, žinias ir patirtį. Vis dėlto Europa visų pirma turėtų dirbti pertvarkydama tarptautinės prekybos taisykles taip, kad jos neprieštarautų valstybių teisei remti savo žemės ūkį užsitikrinant maisto saugumą.

Katerina Batzeli (PSE), raštu. – (EL) Ligšioliniai tarptautiniai ir regioniniai susitarimai pasirodė esantys nepajėgūs normalizuoti rinkos pasiūlą bei prekybą ir palaikyti skaidrias ir stabilias žemės ūkio produkcijos kainas.

Žemės ūkio rinkų reguliavimas turėtų būti pagrįstas ilgalaikė veiksmingų priemonių taikymo strategija ir gamintojų organizavimu bei jų informavimu apie rinkos būklę ir jos perspektyvas.

Pagrindinis tokios politikos principas yra užtikrinti pajamų saugumo tinklą, kuris apsaugotų nuo rizikos ir krizių, kurios atsiranda dėl nepalankių gamtos reiškinių arba rinkos iškraipymų, ir nuo itin ilgą laiką trunkančio visuotinio kainų kritimo.

Reikalinga integruota ir veiksminga politika, :

- europinės ir tarptautinės sistemos, leidžiančios stebėti gamybą ir rinką ir veikiančios kaip išankstinio įspėjimo sistema, numatanti gamybos tendencijas;

- pasaulinė maisto ir maisto atsargų inventorizavimo sistema;

- europinė sistema, kuri stebėtų rinką ir fiksuotų žemės ūkio produktų kainų bei sąnaudų pokyčius ir kuri galėtų būti derinama su panašia JT Maisto ir žemės ūkio organizacijos globojama tarptautine sistema.

Taip pat būtų gerai, jei į tolesnį Dohos derybų raundo susitarimą būtų įtrauktos nuostatos dėl nepaprastųjų situacijų, kurioms esant galėtų būti teikiama pagalba maisto produktais, nes šiuo metu galiojančios nuostatos nėra įpareigojančios.

Constantin Dumitriu (PPE-DE), raštu. – (RO) Gerb. M. McGuinness pranešime pateiktos išvados dėl pasaulinės maisto saugos šiuo metu yra akivaizdžios Rumunijoje. Susiduriame su visų pagrindinių maisto produktų kainų didėjimu, kuris susijęs su nacionalinės valiutos vertės mažėjimu, žaliavų kainų ir atlyginimų perdirbimo įmonėse didėjimu.

Be to, pastebime, kad dėl pasaulinio klimato atšilimo vis dažniau derlių sunaikina gamtos nelaimės. Iš tiesų tokiose situacijose naujųjų valstybių narių ūkininkų padėtis nepalankiausia, nes jiems skiriamos išmokos yra mažesnės nei kitose valstybėse narėse.

Būtent todėl, remdamasis pasiūlytais pakeitimais, raginau Komisiją ištirti galimybę sukurti tam tikrą intervencijos sistemą Bendrijos lygmeniu, nepriklausomai nuo konkrečios pagalbos, suteiktos draudžiant pasėlius, siekiant užkirsti kelią pasauliniam klimato atšilimui ir kovoti su jo padariniais.

Bendrijos standartai, kuriuos ji nustatė maisto gamintojams, yra griežti, todėl maisto kainos ES yra didelės. Vis dėlto aš tvirtai tikiu, kad žemės ūkis gali tapti starto aikšte Europos ekonomikoms, kurias paveikė pasaulinė krizė, o atsinaujinančių energijos šaltinių plėtra gali turėti teigiamo poveikio žemės ūkio ir maisto pramonės sektoriui.

Jei imsime būtinų prevencinių priemonių, nepakenkdami aplinkai ar pasauliniu mastu būtinoms maisto atsargoms, galėsime pasiekti augimo biokuro gamybos srityje.

Roselyne LeFrançois (PSE), raštu. – (FR) Šis pranešimas dėl BŽŪP ir pasaulinės maisto saugos suteikė mums puikią progą apmąstyti, kaip galėtume užtikrinti, kad Europos žemės ūkis visu pajėgumu prisidėtų siekiant pasaulinės maisto tiekimo pusiausvyros. Iš tiesų, nors pasaulyje reikia didinti maisto kiekį, žemės ūkiui skiriamos vystomosios pagalbos dalis nuo aštuntojo dešimtmečio nuolatos mažėjo. Būtent todėl Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitete pateikiau keletą pakeitimų, kuriais siekiama, kad šis pranešimas būtų ambicingesnis ir ypač pasiūlytų, kad Europos Komisija patvirtintų išsamią strategiją maisto saugos klausimais, dėl kurios Sąjungos vykdoma Bendrijos politika kaip visuma taptų nuoseklesnė.

Nors džiaugiuosi, kad šiame tekste akcentuojamas labai svarbus BŽŪP vaidmuo siekiant maisto saugos tikslo, apgailestauju, kad pranešėja pritaria žemės ūkio politikos derinimui prie rinkos ir kad ji kaltina aplinkosaugos iniciatyvas dėl žemės ūkio produkcijos mažėjimo Europoje. Šis teiginys, mano nuomone, yra visiškai klaidinantis ir, priešingai, jaučiu, kad būtina spręsti klimato kaitos problemą siekiant sukurti naujus būdus, leidžiančius gaminti daugiau ir geriau.

Véronique Mathieu (PPE-DE), raštu. – (FR) Šiandien ES privalo skubiai gerinti savo maisto saugą ir atremti svarbiausius iššūkius. Pirmia, per 30 metų žemės ūkio gamyba turės padidėti du kartus, nes 2050 m. pasaulio gyventojų skaičius pasieks 9 milijardus. Žinoma, kad 860 milijonų gyventojų badauja. Ši plėtra turės būti tvari ir pagrįsta visų pirma vietos žemės ūkiu.

Dideli pasaulinių maisto produktų kainų svyravimai kartu su tinkamu pasaulinių maisto atsargų valdymu yra dar vienas iššūkis. Siekdama užtikrinti teisingas Europos ūkininkų pajamas pritariu draudimo politikos idėjai, kuri suteiktų ūkininkams didesnę apsaugą nuo kainų svyravimų, taip pat iniciatyvai nustatyti pasaulinę maisto inventorizavimo tvarką.

Pagaliau, atsižvelgdama į didėjančią prekybą gyvūnais ir augalais, ES privalo įgyvendinti veiksmingą strategiją, užkertančią kelią sveikatos krizėms Europoje. Ši strategija turėtų būti grindžiama prevencija, atsekamumu ir gebėjimu reaguoti. Šiuo atžvilgiu paskutinis Ministrų Tarybos sprendimas stiprinti ir suderinti importo kontrolės tvarką reikš, kad mūsų brangiems piliečiams galėsime labiau garantuoti maisto produktų kokybę.

Dabar labiau nei bet kada žemės ūkiui tenka pagrindinis vaidmuo augimo ir plėtros srityse. Todėl turime jį saugoti bet kokia kaina!

Daciana Octavia Sârbu (PSE), raštu. – (RO) Pasaulinė maisto krizė, kurią sukėlė nuolatos augančios kukurūzų, kviečių ir energijos kainos, didėjantis pasaulio gyventojų skaičius ir klimato kaita sukėlė riaušes ir neramumus, kurie gali destabilizuoti padėtį šalyse ir viso pasaulio regionuose, jei problemos nebus išspręstos artimiausiu laiku. Ypač kelia pavojų atotrūkis tarp pasaulio gyventojų skaičiaus, kuris 2050 m. pasieks 9 milijardus, augimo greičio ir pasaulio maisto atsargų mažėjimo. Tokia padėtis tikriausiai sukels konfliktų dėl naftos, kuriuos pakeis konfliktai dėl geriamojo vandens ir maisto arba kova dėl išlikimo. Šiuo metu Europos Sąjunga yra pagrindinė humanitarinės pagalbos teikėja, tačiau maisto atsargos pradeda sekti, ir besivystančioms šalims, ypač Afrikoje, reikia didesnės pagalbos kovojant su skurdu ir nuolatiniu badu. Žemės ūkio priklausomybės nuo iškastinių energijos šaltinių mažinimas, ekologiškų produktų naudojimas, derlingų dirvų išsaugojimas ir bendrosios žemės ūkio politikos derinimas prie maisto krizės yra kai kurie iš pagrindinių klausimų, į kuriuos reikia atsižvelgti siekiant išeiti iš šios aklavietės.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE), raštu. – (HU) Svarbiausias klausimas žiūrint į Europos žemės ūkio sektorių 2009 m. yra susijęs su tuo, kaip pasaulinė ekonomikos krizė paveiks žemės ūkio produktų gamybos ir vartojimo sąlygas. Klausimas taps pagrindine tema 2009 m. balandžio 17 d. Papos mieste vyksiančioje

Antrojoje Vengrijos žemės ūkio akademijoje, rengiamoje kartu su Vengrijos žemės ūkio ir kaimo plėtros ministerijos valstybės sekretoriumi Zoltanu Gőgösu. Nuo 2006 m. grūdų kainos tarptautinėje rinkoje padidėjo tris kartus, kviečių kainos padidėjo 180 proc., o maisto kainos iš viso padidėjo 83 proc. 2050 m. pasaulio gyventojų skaičius pasieks 9 milijardus ir siekdami patenkinti jų poreikius turėsime dvigubai padidinti žemės ūkio gamybos mastą; taigi pigių maisto produktų laikas baigėsi. Todėl labai svarbu išsaugoti ir, kur įmanoma, padidinti Europos Sąjungos žemės ūkio pajėgumus. Nepriimtina, kad dėl BŽŪP sektorialių reformų turėtų sumažėti Europos Sąjungos žemės ūkio gamyba. Netinkamais pavyzdžiais šioje srityje gali būti cukraus gamybos reforma, dėl kurios išnyko Vengrijos cukraus pramonė, ir subsidijos, skirtos vynuogynams išnaikinti vykdančios vyno rinkos reformos politiką. Tiesioginio žemės ūkio finansavimo atskyrimas nuo gamybos tikriausiai juda šia linkme.

Mums reikia rasti tinkamą pusiausvyrą tarp maisto ir biokuro gamybos, ir pastaroji neturi kelti grėsmės pasaulinei maisto saugai. Jungtinių Amerikos Valstijų bioetanolio programa labai prisidėjo prie maisto kainų augimo 2008 m.; remdamasi šia patirtimi, Europos Sąjunga privalo persvarstyti ankstesnius išsipareigojimus dėl biokuro dalies. Pagaliau raginu ES lygmeniu imtis neatidėliotinių veiksmų prieš monopolijų kūrimą mažmeninės prekybos maisto produktais sektoriuje siekiant apsaugoti vartotojus.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), raštu. – (RO) Dėl energijos kainų augimo, nepalankių meteorologinių reiškinių ir energijos poreikio didėjimo dėl augančio pasaulio gyventojų skaičiaus labai padidėjo maisto kainos. Raginu Komisiją ištirti didelių maisto kainų ir didėjančių energijos, ypač šiame sektoriuje naudojamų degalų, kainų sąryšį.

Reikia gerinti energijos vartojimo veiksmingumą žemės ūkio sektoriuje. Biokurui naudojamos derliaus dalies didinimas ir atsinaujinančių energijos šaltinių naudojimas galėtų turėti teigiamo poveikio žemės ūkio ir maisto pramonės sektoriui, kuriam įtakos turėjo didelės trąšų ir pesticidų kainos, taip pat padidėjusios perdirbimo ir transporto išlaidos. Raginu Komisiją atidžiai stebėti padidėjusios biokuro gamybos poveikį Europos Sąjungoje ir trečiojoje šalyse atsižvelgiant į žemės naudojimo, produktų kainų ir prieigos prie maisto pokyčius.

Paskatos, kuriomis skatinamas tvarus energetinių kultūrų auginimas, neturėtų trukdyti maisto gamybai. Tikiu, kad siekiant didinti ūkininkavimo našumą reikia atlikti tolesnius žemės ūkio mokslinius tyrimus. Taip pat kviečiu valstybes nares iki galo išnaudoti šioje srityje Septintosios bendrosios mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros programos teikiamas galimybes ir plėtoti priemones, kuriomis būtų galima padidinti žemės ūkio gamybos mastą tvariai ir efektyviai naudojant energiją.

19. Pilietinio dialogo plėtros perspektyvos remiantis Lisabonos sutartimi (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas yra G. Grabowskos Konstitucinių reikalų komiteto vardu pateiktas pranešimas dėl pilietinio dialogo plėtros perspektyvų remiantis Lisabonos sutartimi (2008/2067(INI)).

Genowefa Grabowska, pranešėja. – (PL) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nare, keičiame temą, kad galėtume aptarti Europos Sąjungos institucijų ir jos piliečių ryšius. Šie ryšiai yra netinkami. Esama didelio atotrūkio tarp Sąjungos ir jos piliečių; dar Jeanas Monnet atkreipė dėmesį, kad Sąjunga buvo kuriama labiau jos piliečiams, o ne valstybėms ir vyriausybėms.

Sąjunga plečiasi ir jungia daugiau piliečių, tačiau jos institucijos patiria sunkumų palaikydamos su jais ryšį. Tai tapo akivaizdu įgijus skausmingos patirties, kai Prancūzijos ir Nyderlandų piliečiai pasakė „ne“ Lisabonos sutarčiai. Vis dėlto tiesa, kad Sąjungos institucijos stengiasi gerinti savo ryšius su piliečiais. Institucijos jiems atsiveria ir aiškiai pripažįsta jų vaidmenį pilietinėje visuomenėje. Šioje srityje pastebimas Sąjungos ryšių politikos masto didėjimas. Siekiant apibūdinti šią politiką buvo netgi sukurtas pilietinio dialogo terminas. Vis dėlto reikia daugiau. Todėl Europos Parlamentas stengiasi atremti šį iššūkį ir bando sukurti tinkamą sistemą bei skatina tokius ryšius tarp Europos Sąjungos institucijų ir jos piliečių. Tai išspręstų demokratijos trūkumo problemą ir parodytų, kad Europos Sąjungos piliečiai taip pat vaidina svarbų vaidmenį sprendimų priėmimo procese.

Lisabonos sutarties 10 straipsnyje nurodyta, kad „Kiekvienas pilietis turi teisę dalyvauti demokratiname Sąjungos gyvenime. Sprendimai priimami kuo atviriau ir kiek įmanoma labiau juos priartinant prie piliečių.“ Taip pat įtvirtinta papildoma nuostata, leidžianti 1 milijonui Europos Sąjungos piliečių imtis teisėkūros iniciatyvos. Įsigaliojus Lisabonos sutarčiai 1 milijonas piliečių galės kreiptis į Europos Komisiją ir pakviesti ją pateikti teisės akto pasiūlymą piliečiams svarbia tema.

Būtent todėl šiame pranešime paminėjau pilietinį dialogą. Tai dialogas, kuris nėra apibrėžtas teisėje. Vis dėlto tai yra svarbu ir norėčiau, kad jis būtų grindžiamas, tiksliau, kad jame būtų vadovujamasi toliau nurodytais principais. Pirmiausia, šiame pranešime įvedžiau pilietinės visuomenės atstovavimo principą. Norėčiau, kad pilietinė visuomenė būtų tinkamai atstovaujama Europos Sąjungos lygmeniu, t. y. norėčiau, kad jai atstovautų partneriai, kurie tinkamai atspindi ir atstovauja interesams.

Norėčiau, kad pilietinis dialogas būtų abipusis, dvišalis procesas. Tai reiškia, kad šiame procese ne tik Europos Sąjunga turėtų kreiptis į piliečius, o šie atsakytų. Sąjunga taip pat turėtų informuoti piliečius apie tai, ar buvo atsižvelgta į jų nuomonę, ir paaiškinti, kokius padarinius sukėlė jų nuomonė. Štai kodėl mums taip pat reikia informacijos, sugrįžtančios iš Sąjungos atgal piliečiams.

Norėčiau, kad pilietinis dialogas būtų pagrįstas aiškumo ir skaidrumo principais. Kviesdami visuomenės atstovus pradėti su mumis dialogą, turime vadovautis aiškiomis taisyklėmis. Turėtume sistemingai skelbti konsultacijoje dalyvaujančių organizacijų sąrašą. Būtų protinga, jei Sąjunga paskirtų už šią sritį, t. y. dialogą, atsakingą asmenį ryšiams.

Nelengva nustatyti šią sritį valdančias taisykles. Dar 2002 m. Europos Komisija parengė konsultacijų ir dialogo kultūros gerinimo principus ir todėl tikiu, kad ji ir dabar bus pasiruošusi parengti atitinkamus principus. Šie principai taptų bendri visoms institucijoms. Taip pat norėčiau pridurti, kad valstybės narės taip pat turėtų būti įpareigosios skatinti pilietinį dialogą. Man nepavyko paminėti visų šio pranešimo aspektų. Vis dėlto norėčiau, kad viskas, kas išdėstyta šiame pranešime, būtų išbandyta pasitaikius pirmai progai, t. y. per 2009 m. rinkimų į Europos Parlamentą kampaniją. Norėčiau, kad pasinaudotume šia proga ir žengtume pirmuosius žingsnius, užmegzdami ryšį su Europos piliečiais, perduodami jiems tai, ką Sąjunga gali pasiūlyti geriausio, ir pasimokydami iš jų dalykų, dėl kurių turime kovoti šioje salėje.

Androulla Vassiliou, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, visų pirma Komisija norėtų padėkoti pranešėjai G. Grabowskai, taip pat Konstitucinių reikalų komitetui už puikų pranešimą.

Sutinkame, kad pilietinė visuomenė vaidina svarbų vaidmenį Europos integracijoje. Tai viena iš pagrindinių priemonių palaikyti ryšį tarp Europos institucijų, ES visuomenės ir ES piliečių. Ji padeda piliečiams pasinaudoti savo teise dalyvauti demokratiame Sąjungos gyvenime.

Komisija turi ilgą ir gražią bendradarbiavimo su visuomeninėmis organizacijomis tradicijas. Šis Komisijos ir pilietinės visuomenės bendradarbiavimas išaugo, apimdamas pačius įvairiausius klausimus nuo politinio dialogo iki projektų valdymo ES ir jos šalyse partnerėse.

Lisabonos sutartis oficialiau įtvirtintų mūsų taikomą praktiką ir suteiktų daugiau veržlumo toliau ją tobulinti. Ji taip pat atvertų pilietinei visuomenei duris į dar vieną galimybę įgyvendinti savo pažiūras pasinaudojant pilietine iniciatyva.

Norint suinteresuotąsias šalis įtraukti į aktyvų dialogą pilietinei visuomenei reikia suteikti tinkamas priemones, kurios jai leistų pareikšti savo nuomonę ir būti išgirstai. ES institucijoms taip pat reikalingos tinkamos priemonės, užtikrinančios, kad tai, ką išgirstame iš pilietinės visuomenės ir piliečių, būtų teisingai suprasta ir įvesta į sistemą. Komisija pritaria, kad šis pranešimas remia daug idėjų, kurias Komisija jau įgyvendina.

Pasinaudodama jai suteiktais įgaliojimais, Komisija ėmėsi iniciatyvų įtraukti pilietinės visuomenės organizacijas ir atskirus piliečius į viešąsias diskusijas dėl ES svarbių klausimų. Vienas iš labiausiai naujoviškų šių pastangų pavyzdžių buvo piliečių konsultacijos, eksperimentuojant su patariamosiomis nuomonės apklausomis ir individualiomis konsultacijomis.

Siekiant suprasti žmonių poreikius ir lūkesčius, per pastaruosius 35 metus tobulintas „Eurobarometras“ pavojo labai vertinga priemone visuomenės nuomonei Europoje stebėti. Vis dėlto nei Komisija, nei Parlamentas negali vien savo jėgomis organizuoti Europos masto visuomenės diskusijų. Tai įmanoma tik tuo atveju, jei kartu dirbs ES institucijos ir valstybės narės. Tai pagrindinis 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos pasirašytos politinės deklaracijos dėl Europos komunikacinės partnerystės tikslas.

Šiuo atžvilgiu Komisija ir Parlamentas jau koordinuoja pastangas su valstybėmis narėmis, įgyvendindamos valdymo partnerystes, kurioms priklauso regionų ir vietos kampanijos dėl konkrečių klausimų, susietos su vietos savivaldos veiksmams ir NVO. 2009 m. sudaryta vienuolika naujų valdymo partnerystių, dėl kurių šis požiūris taps dar veiksmingesnis.

Komisija pritaria nuomonei, kad naudingas dialogas priklauso nuo visų šalių: ES institucijų, valstybių narių ir pilietinės visuomenės aktyvaus dalyvavimo. Komisija tikisi, kad Lisabonos sutartis įsigalios, ir yra pasirengusi imtis būtinų veiksmų įgyvendinant jos nuostatas praktikoje ir toliau plėtoti pilietinį dialogą.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks ketvirtadienį 12 val.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE), raštu. – (PL) Jei Europos Sąjunga turi būti tikrai demokratiška ir artima savo piliečiams, būtinas glaudus Sąjungos institucijų, valstybių narių ir pilietinės visuomenės bendradarbiavimas vietos, regionų ir valstybių narių lygmeniu.

Pilietinė visuomenė atstovauja daugeliui nevyriausybinių ir ne pelno organizacijų, kurias savo laisva valia įkūrė piliečiai. Jai tenka gyvybiškai svarbus vaidmuo Europos integracijos procese, kadangi ji leidžia Europos institucijoms sužinoti Sąjungos piliečių poziciją ir norus. Todėl labai svarbu suteikti piliečiams veiksmingą ir patikimą informaciją ir labiau populiarinti pilietinį dialogą. Tai ypač svarbu pristatant ir propaguojant Europos Sąjungos veiksmus ir ketinimus, kuriant Europos bendradarbiavimo tinklą ir stiprinant Europos tapatybę pilietinėje visuomenėje.

Jei Sąjunga nori pasiekti savo politinius tikslus ir siekius, reikia didesnio politinio sąmoningumo, veiksmingesnio pilietinio dialogo ir platesnių viešųjų diskusijų.

Lisabonos sutartis stiprina piliečių teises Sąjungos atžvilgiu, kadangi palengvina jų ir pilietinei visuomenei atstovaujančių asociacijų dalyvavimą diskusijose dėl vadinamosios piliečių Europos.

Europos Sąjungos institucijos turėtų glaudžiau bendradarbiauti, siekdamos kurti Europos pilietinį dialogą ir skatinti Sąjungos piliečius laikytis europinės pozicijos. Svarbu užtikrinti aktyvų piliečių dalyvavimą Europos diskusijose. Piliečiai turėtų aktyviau dalyvauti artėjančiuose Europos Parlamento rinkimuose. Juk Jean Monnet pareiškė, kad mes nekuriame Sąjungos valstybėms ir vyriausybėms – kuriame ją piliečiams.

Zita Gurmai (PSE), raštu. – (HU) Narystė pilietinės visuomenės organizacijose suteikia Europos piliečiams galimybę aktyviai dalyvauti politikoje. Siekiamų ES tikslų požiūriu aktyvus piliečių dalyvavimas šiame procese ir konkrečių, apčiuopiamų galimybių piliečiams imtis iniciatyvų, užtikrinti grįžtamąją informaciją ir reikšti kritiką bei priešingą nuomonę sudarymas yra tikras iššūkis. Vis dėlto, kadangi nėra vieno, tikslaus pilietinės visuomenės organizacijos teisinio apibrėžimo, tai gali sukelti sunkumų.

Kad ES piliečiai galėtų pastebėti pranašumus, kuriuos jiems siūlo Europos Sąjunga, turime ir toliau plėtoti demokratiją, didinti skaidrumą ir gerinti ES veiklos veiksmingumą. Demokratijos stoka daugeliu atvejų atsiranda dėl to, kad piliečiai ne visada gali gauti svarbią informaciją. Kai kurie dokumentai, susiję su sprendimų priėmimo Komisijoje procesu, vis dar nepasiekiami ir todėl mums reikia tęsti procesą siekiant toliau gerinti prieigą prie Komisijos darbo dokumentų.

Konsultacijos mechanizmas yra neatsiejama Europos institucijų veiklos dalis. Turime nustatyti pagrindinius principus, mažiausią bendrą konsultacijų taisyklių rinkinį ir sukurti konsultacijų sistemą, kuri būtų gana nuosekli ir lanksti, kad galėtų būti priderinta prie susijusių šalių konkrečių lūkesčių.

Jo Leinen (PSE), raštu. – (DE) Šis pranešimas duoda aiškų ženklą, kad reikia priartinti ES prie jos piliečių, ir siūlo aiškius žingsnius įgyvendinant šį tikslą tikrovėje.

Raginame visas ES institucijas, kad jų politinėje veikloje dialogas su pilietine visuomene taptų svarbia visuotinė užduotimi.

Piliečiai remis ES tik tuo atveju, jei jie bus informuojami apie politinius projektus bei veiklą ir galės, dalyvaudami konsultacijose, daryti įtaką priimant sprendimus. Airijai atmetus Lisabonos sutartį pamatėme, kokių neigiamų padarinių Europos integracijai gali turėti tyčia paskleista dezinformacija. Ateityje tam būtina užkirsti kelią vykdant aktyvią informavimo ir dialogo politiką. Tai taip pat ypač taikytina Tarybai ir valstybių narių vyriausybėms, kurios turėtų dėti daugiau pastangų, geriau teikdamos informaciją apie ES.

Būtina supaprastinti prieigą prie visų ES institucijų dokumentų ir ją patobulinti taip, kad kiekvienas pilietis galėtų susidaryti įspūdį apie šių institucijų darbą.

Mūsų tikslas – sukurti stiprią Europos pilietinę visuomenę kaip pagrindinę Europos viešosios erdvės plėtros prielaidą. Todėl reikalaujame pagaliau sukurti būtinas pagrindines sąlygas, t. y. visų pirma Europos asociacijų statutą, taip pat pagrindinę infrastruktūrą, kuri Europos lygmeniu reikalinga aktyviems piliečiams.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), raštu. – (PL) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, G. Grabowskos pranešimas dėl pilietinio dialogo plėtros perspektyvų remiantis Lisabonos sutartimi yra laiko ir išteklių švaistymo pavyzdys. Todėl kyla esminis klausimas: dėl ko vyksta ši diskusija? Galų gale Lisabonos sutartis yra mirusi. Airija ją atmetė nacionaliniame referendume. Tai reiškia, kad šis dokumentas neturi teisinės galios. Bandyti ką nors pagrįsti šiuo dokumentu yra lyg statyti ant smėlio be pamatų. Remtis sutartimi, kuri neegzistuoja, kadangi buvo atmesta, yra demokratijos ir laisvų tautų lygių teisių pažeidimas. Visa tai primena demokratijos apibrėžtį. Jei teisingai ją suprantu, demokratija yra laisvas pasirinkimas, o ne kažkas tokio, kas yra nustatyta ir neatsižvelgia į žmonių valią. Būtent žmonės, o ne konkrečios interesų grupuotės demokratijoje yra aukščiau visko. Aukščiausia žmonių valios išraiška yra referendumas, o ne sprendimas, kurį prieš žmonių valią priima valdanti klika. Ar tai labai sunku suprasti?

Dushana Zdravkova (PPE-DE), raštu. – (BG) Norėčiau pasveikinti G. Grabowską parengus puikų pranešimą, kuris, tvirtai tikiu, prisidės gerinant ir plėtojant pilietinį dialogą. Galima pasakyti daug svarbaus apie Europos Sąjungos piliečių ir jos institucijų dialogo plėtrą. Būdama Bulgarijos piliečių asociacijos pirmininkė, tvirtai tikiu, kad tai viena svarbiausių tolesnio Europos vystymosi sudedamųjų dalių, kuri turi būti skubiai pertvarkyta ir patobulinta.

Tikiu, kad šis pranešimas leis Europos Parlamentui perduoti reikiamas gaires ir rekomendacijas kitoms institucijoms, taip pat pilietinėms organizacijoms, kadangi be jų bendradarbiavimo ir dalyvavimo negalėsime pasiekti tikslų, kuriuos sau iškėlėme.

Pranešimas siūlo lygiateisį dialogą atsižvelgiant į daugelio asociacijų skirtumus ir jų savarankiškumą. Jis skatins piliečių dalyvavimą politiniame procese siekiant atremti rimtus iššūkius, su kuriais jame susiduriama nacionaliniu ir Europos lygmeniu. Būtent todėl gyvybiškai svarbu, kad surastume diferencijuotą požiūrį, kad būtų pasiekta rezultatų vietos lygmeniu esant skirtingam išsivystymo lygiui įvairiose šalyse ir sektoriuose.

Tikiuosi, kad kitos institucijos ir valstybės narės atsižvelgs į mūsų rekomendacijas kaip galima greičiau, netgi tuo atveju, jei Lisabonos sutartis artimiausiu laiku neįsigalios.

20. EPS viešieji finansai 2007–2008 m. (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas yra D. Gottardi Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto vardu pateiktas pranešimas (A6-0507/2008) dėl EPS viešųjų finansų 2007–2008 m. (2008/2244(INI)).

Donata Gottardi, pranešėja. – (IT) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nare, ponios ir ponai, lygiai prieš metus priėmėme sprendimą sujungti pranešimus dėl viešųjų finansų 2007 ir 2008 m. Tam turėjome bent dvi priežastis: stengėmės paspartinti procesą ir atsižvelgti į vykstančius pokyčius. Tuo metu nežinojome viso pokyčių masto, tačiau jau buvo aišku, kad kartu analizuodami dvejus metus gausime išsamesnį ir tikslesnį vertinimą. Ir mes buvome teisūs! Pranešimas, dėl kurio balsuosime rytoj, buvo nuolatos pildomas.

Glaudus viešųjų finansų ir ekonomikos krizės sąryšis yra labai aiškus. Tiesiog pagalvokime apie bankams ir stambiajam verslui gelbėti skirtus išteklius, paramą gamybai ir turėkime omenyje dažniausiai mažųjų bei vidutinių įmonių reikalavimus ir piliečių apsaugą nuo recesijos poveikio. Į visas šias priemones buvo atkreiptas Europos institucijų ir atskirų valstybių narių dėmesys, tačiau jos neturėtų suardyti ar susilpninti mūsų požiūrio ir mūsų pasiryžimo ateinančių kartų labui.

Pranešime yra bent du lygmenys: lygmuo, kuris yra visuotinis, nuolatinis ir galioja visose situacijose, ir lygmuo, kuris yra skubus atsakas į dabartinę krizę. Principas lieka galioti, jis netgi sustiprinamas, kad aukštos kokybės, tvarūs viešieji finansai yra būtina reikalingi ne tik atskiroms šalims, bet ir ekonomikos bei Europos socialinio modelio tvirtumui. Kalbant apie pajamas, reikia imtis veiksmų plečiant mokesčių bazę, tačiau nesilpninant progresinių mokesčių principo, ir mažinti mokesčių spaudimą darbui, visų pirma vidutiniams ir mažiesiems atlyginimams ir pensijoms. Kalbant apie išlaidas, veiksmai turi apimti konteksto, gyventojų reikalavimų ir jų sudėties vertinimą tinkamai atsižvelgiant į lyčių politiką ir demografinę kaitą. Užuoat pradėjus iš eilės mažinti visas išlaidas, reikėtų siekti jas pertvarkyti, iš dalies perskirstant biudžeto eilutes ir modernizuojant viešąjį administravimą.

Naudingas šio klausimo sprendimo būdas yra sudarant biudžetą atsižvelgti į lyčių aspektą, t. y. Europos Parlamento remiamą ir skatinamą metodą, kuris vis dar nepakankamai plačiai taikomas. Jis didina skaidrumą ir palyginamumą, yra aiškiau suprantamas piliečių ir todėl stiprina pasitikėjimą ir nuosavybės sampratą.

Dėl dabartinio precedento neturinčio nestabilumo reikia ryžtingų veiksmų. Jei viešojo sektoriaus intervencijos vėl tapo svarbiausios ir esminės, privalome nedaryti tos pačios klaidos dar kartą – tai būtų dar labiau neatleistina. Privalome nukreipti krizę naujo plėtros, kuri būtų tikrai tvari aplinkos ir visuomenės požiūriu, modelio kryptimi.

Kai kalbame apie koordinavimą Europoje, turėtume galvoti apie būtinybę turėti savo anticiklinį valdymą, judėti kartu ir ta pačia kryptimi, kovoti su mokesčių vengimu bei mokesčių oazėmis ir susiedami nacionalinius planus. Kai vykdomė intervencijas remdami verslą, privalome įvertinti poveikį konkurencijai, vienodoms sąlygoms ir vidaus rinkos veikimui, užtikrindami priežiūrą, atskaitomybę, apribojimus ir nuoseklų vadovavimą. Stabilumo ir augimo pakto persvarstymas leidžia valdomą lankstumą, kuris gali būti taikomas apdairiai ir atsižvelgiant į ilgalaikę perspektyvą.

Iš anksto pasirinktuose strateginiuose sektoriuose vėl turėtų būti pradėta vykdyti makroekonomikos politika ir bendros investicijos taikant priemones, euroobligacijas, kartu atidžiai stebint vietos lygmenį ir regionų stabilumo planus. Ekonomikos ir pinigų politikos komitete buvo pasiekta vienos nuomonės dėl pranešimo, kadangi daugelis politinių frakcijų pritaria šiam požiūriui. Tikrai tikiuosi, kad tai yra gerų rytojaus balsavimo rezultatų preliudija.

Androulla Vassiliou, *Komisijos narė*. – Gerb. pirmininke, Komisija pritaria D. Gottardi pranešimui, o šio pranešimo esmė gerai atitinka du ankstesnius 2007 ir 2008 m. birželio mėn. Komisijos paskelbtus komunikatus dėl EPS viešųjų finansų. Komisija taip pat sutinka su trimis paskutiniais pakeitimais, kuriuos sausio 7 d. pateikė pranešėja.

Europos Parlamento pranešimas patvirtina, kad persvarstytas Stabilumo ir augimo paktas (SAP) iki šiol veikė tinkamai. Daugelis valstybių narių dėjo dideles pastangas įvykdyti savo su paktu susijusius įsipareigojimus. Po SAP reformos buvo taikoma ir koreguojanti, ir prevencinė funkcija visiškai laikantis reformų pakto nuostatų ir nedarant jokių nuolaidų juos įgyvendinant.

Vis dėlto pranešime taip pat pabrėžiama labai neigiama ES ir euro zonos 2009 m. ekonomikos perspektyva. Šiais metais augimas labai sulėtėjo iki lygio, kai pereinama į visišką recesiją. Bendra 2010 m. ekonomikos perspektyva taip pat bauginanti, taigi Komisija pritaria Europos Parlamentui, kad dabar svarbu remti paklausą pasinaudojant savarankiškos mokesčių politikos priemonėmis.

Vis dėlto mokesčių politika turėtų būti vykdoma tvariai, stiprinant lūkesčius dėl tinkamo krizės sureguliuojimo. Šiuo atžvilgiu Komisija pritaria Parlamento susirūpinimui dėl ilgalaikio viešųjų finansų tvarumo ir toliau akcentuoja jo vertinimą.

Naująjį komunikatą dėl ilgalaikio viešųjų finansų stabilumo Europos Sąjungoje Komisija paskelbs 2009 m. rudenį. Komisija taip pat pritaria Europos Parlamento požiūriui, kad viešosios išlaidos turi būti pertvarkytos, kad remiantis Lisabonos strategija būtų pagerinta viešųjų išlaidų kokybė. Toks politikos orientavimas iš tiesų yra Europos Vadovų Tarybos priimtų integruotų politikos gairių dalis. Darbas Komisijoje tęsiamas siekiant sistemingesnio viešųjų finansų procesų, įskaitant rezultatų pagrindu sudaromo biudžeto aspektus, vertinimo.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks ketvirtadienį 12 val.

Raštiškas pareiškimas (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Silvia-Adriana Țicău (PSE), *raštu*. – (RO) 2006 m. pavasarį dvylikai valstybių narių buvo inicijuota perviršinio deficito procedūra. Dėl Tarybos paskelbtų rekomendacijų ir sprendimų dėl valstybių, turinčių perviršinį deficitą, įgyvendinimo, praėjus dvejim su puse metų valstybių narių, kurioms pradėta perviršinio deficito procedūra, skaičius artėja prie nulio. Šis laimėjimas buvo įmanomas esant palankioms ekonominėms sąlygoms 2006 ir 2007 m. 2008–2009 m. laikotarpiu susiduriame su ekonomikos krize, kuri daugelyje valstybių narių jau sukėlė recesiją, nedarbo didėjimą ir daug įmonių, ypač MVĮ bankrotų. Europos ekonomikos gaivinimo plane numatomos svarbios viešosios investicijos, skirtos modernizuoti transporto ir energetikos infrastruktūrą. Valstybės narės kuria programas, kuriomis siekiama remti MVĮ, kad šios galėtų išlikti versle. Šiomis sąlygomis euro zonos valstybės narės, taip pat visoms kitoms valstybėms narėms bus sunku atitikti konvergencijos kriterijus. Manau, kad Europos lygmeniu būtina patvirtinti priemones, leidžiančias

valstybėms narėms atremti šiandienos iššūkius, gyventojų senėjimą, migraciją, klimato kaitą ir pan. Žemės ūkis, švietimas, sveikatos apsauga ir transportas, kurie yra pagrindinės ES ekonomikos plėtrą ir Europos piliečių gyvenimo kokybę lemiančios sritys, privalo turėti naudos iš konkrečios viešosios politikos.

21. Direktyvos 2005/29/EB ir Direktyvos 2006/114/EB perkėlimas, įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas yra B. Weiler Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto vardu pateiktas pranešimas dėl Direktyvos 2005/29/EB dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje ir Direktyvos 2006/114/EB dėl klaidinančios ir lyginamosios reklamos perkėlimo, įgyvendinimo ir vykdymo užtikrinimo (2008/2114(INI)).

Barbara Weiler, pranešėja. – (DE) Gerb. pirmininke, gerb. Komisijos nare, ponios ir ponai, prieš pristatydama savo pranešimą norėčiau dar kartą pasakyti, kad pasielgėme neteisingai priimdami sprendimą svarstyti mūsų pranešimus savo iniciatyva. Kai matau, kaip vyksta diskusijos – be dialogo, be prieštaraavimo, be ginčų – neatrodo, kad tai būtų parlamentinės diskusijos, ir tikiuosi, kad po Europos Parlamento rinkimų tai greitai ištaisysime.

Vis dėlto norėčiau padėkoti tiems gerbiamiems EP nariams, kurių čia nėra. Labai naudingai bendradarbiauome rengdami šį pranešimą. Taip pat norėčiau padėkoti Komisijai ir Komiteto sekretoriatui.

Diskutuodami komitete kartu atradome daug naujų dalykų. Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komitetas sąmoningai pakankamai anksti įtraukė į darbotvarkę diskusijas dėl direktyvų įgyvendinimo, kadangi valstybėms narėms nustatytas galutinis įgyvendinimo terminas buvo 2007 m. vidurys arba pabaiga, todėl šiandien lieka nedaug laiko direktyvai, kuri reiškia milžinišką ir svarbią suderinimo dalį. Vis dėlto kai kurios valstybės narės neatliko perkėlimo. Žinoma, tai susiję su sudėtinga procedūra, tačiau įdomu, kad trys valstybės narės, kurioms tai nepavyko, yra kai kurios valstybės narės steigėjos. Todėl negalime apsimesti, kad joms nepakanka Europos teisės žinių. Trys valstybės narės dar neperkėlė direktyvos nuostatų, keturios tai atliko nepakankamai ir netinkamai, o trys valstybės narės gavo Komisijos pranešimus, kurie turbūt reikš procesą Europos Teisingumo Teisme. Esama daug nepakankamo perkėlimo atvejų. Per svarstymus nustatėme, kad dvi šalys, t. y. Jungtinė Karalystė ir Austrija, labai išpareigojančiai ir kūrybingai perkėlė direktyvos nuostatas. Taigi tai yra įmanoma.

Vidaus rinkos pranašumai turėtų rūpėti pačioms valstybėms narėms. Šia direktyva turėtų būti siekiama išaiškinti vartotojų teises ir supaprastinti tarpvalstybinę prekybą, nustatyti patikimas ir teisingas taisykles ir, žinoma, stiprinti teisinį tikrumą.

Labai svarbus dalykas mums, parlamentarams, buvo apsaugoti piliečius ir vartotojus nuo nesąžiningos komercinės veiklos. Tai galioja ne tik vartotojams, bet ir mažoms įmonėms ir prekybininkams. Gerb. Komisijos nare, galbūt vidutinės trukmės perspektyvoje turėtume siekti sujungti šias dvi direktyvas, kadangi smulkusis verslas vidaus rinkoje susiduria su tomis pačiomis problemomis kaip ir vartotojai. Žinome daug pavyzdžių, tokių kaip įkyri reklama ir klaidinanti bei agresyvi komercinė veikla. Visi žinome apie apgavystes, susijusias su adresų knyga, kurios yra paplitusios Europoje. Žinome apie apgaudinėjimą loterijose ir daug kitų dalykų.

Taip pat norėčiau padėkoti Komisijai už griežtai įvedamą naują patikrinimo ir paieškos sistemą oro transporto bendrovių ir mobiliųjų telefonų melodijų reklamos interneto svetainėms. Tikimės, kad ji tęs darbą šioje srityje. Tikimės, kad ji stiprins ryšius su nacionaliniais biurais ir užtikrins, kad juodieji sąrašai būtų prieinami, o sankcijos būtų atgrasančios – tai gana svarbus dalykas mums, parlamentarams.

Baigdama norėčiau pasakyti, kad sėkmingas perkėlimas reikalauja valstybių narių ir jų parlamentarų bei Europos Parlamento narių bendradarbiavimo ir, remdamasi Lisabonos sutartimi, kuri čia buvo paminėta, taip pat norėčiau pareikšti, kad valstybių narių parlamentariai turėtų labiau kontroliuoti savo nacionalines vyriausybes. Šie du teisės aktai būtų gera pradžia.

Androulla Vassiliou, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, visų pirma norėčiau padėkoti pranešėjai B. Weiler už jos pranešimą, į kurio turinį, žinoma, Komisija atidžiai atsižvelgs, taip pat padėkoti už jos komentarus, kuriuos ji išdėstė dėl šios procedūros.

Komisija visiškai sutinka, kad dabar labai svarbu, jog valstybės narės tinkamai perkeltų naujas idėjas, įtrauktas į Direktyvą dėl nesąžiningos komercinės veiklos, ir kad valstybių narių institucijos taip pat prisidėtų prie vienodo direktyvos įgyvendinimo visoje ES.

Kalbant apie perkėlimą reikia paminėti, kad dvi valstybės narės – Liuksemburgas ir Ispanija – vis dar vėluoja; praėjusių metų birželio mėn. Komisija perdavė šias dvi bylas Teisingumo Teismui.

Komisija taip pat koordinavo bendradarbiavimą perkėlimo srityje, kad būtų išvengta neteisingo perkėlimo. Vis dėlto kai kuriose šalyse tam tikrų problemų išliko daugiausia dėl jų nenoro vykdyti visišką suderinimą. Šiais atvejais Komisija nevens pradėti pažeidimų tyrimo procedūros.

Pranešime paminėta būtinybė apsaugoti nuo nesąžiningos komercinės veiklos ne tik vartotojus, bet ir MVĮ. Šiuo klausimu Komisija primena Europos Parlamentui, kad visiško suderinimo direktyva dėl nesąžiningos komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu buvo gana ambicingas pasiūlymas, kuris būtų nepavykęs, jei jo taikymo sritis būtų papildyta nesąžininga komercine veikla įmonių atžvilgiu.

Iš konsultacijų, vykusių iki pasiūlymo pateikimo, ir iš svarstymų Taryboje buvo padaryta išvada, kad ketinimas direktyvos taikymo sritį papildyti nesąžininga komercine veikla įmonių atžvilgiu nesulaukė pakankamos paramos.

Kalbant apie agresyvią veiklą, kurią pirmą kartą ES lygiu reguliavo direktyva dėl nesąžiningos komercinės veiklos, buvo nuspręsta, kad tokia veikla vykdoma beveik vien įmonių ir vartotojų santykiuose. Klaidinančią komercinę veiklą įmonių atžvilgiu jau apima direktyva dėl klaidinančios ir lyginamosios reklamos. Tokią veiklą ir toliau turėtų reguliuoti vien tik ši direktyva.

Kalbant apie vartotojų apsaugos įstatymų vykdymo užtikrinimą Komisija ir toliau koordinuos vykdymą užtikrinančius veiksmus per vartotojų apsaugos bendradarbiavimo tinklą.

Šiuo atžvilgiu Komisija pažymi Parlamento paramą patikrinimams kaip vykdymą užtikrinančią priemonę. Komisija ketina toliau tobulinti šią sistemą ir numatė dar vieną patikrinimą šiais metais. Toliau kalbant apie Parlamento prašymą Komisija taip pat su malonumu priduria, kad parengtoje antrojoje vartotojų rezultatų suvestinės versijoje bus pateikti duomenys, surinkti iki šiol atliktų patikrinimų metu.

Kadangi pranešime minimas informavimo kampanijų poreikis siekiant pagerinti vartotojų žinias apie jų teises, Komisija norėtų pranešti nariams apie savo naujausią tinklalapį „Ar tai teisinga?“, kuriame, pateikiama mokomoji medžiaga apie draudžiamos veiklos juodusius sąrašus.

Apibendrinant Komisija norėtų dar kartą patikinti Parlamentą, kad ji ir toliau glaudžiai bendradarbiaus su valstybėmis narėmis, siekdama garantuoti tinkamą ir veiksmingą direktyvos dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje ir direktyvos dėl klaidinančios ir lyginamosios reklamos vykdymo užtikrinimą.

Duomenų bazė apie nacionalines perkėlimo priemones ir precedentų teisę bus sudaryta šiais metais ir šiuo atžvilgiu taps naudinga priemone.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks ketvirtadienį 12 val.

(Po B. Weiler komentarų pirmininkas perskaitė Darbo tvarkos taisyklių 45 straipsnio 2 dalies nuostatas)

Raštiškas pareiškimas (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Zita Pleštinšká (PPE-DE), raštu. – (SK) Europos vartotojai dažnai susiduria su nesąžininga komercine veikla ir apgaulinga ir klaidinančia reklama. Pažeidžiamų vartotojų kategorija, kuriai priklauso vaikai ir vyresniojo amžiaus piliečiai, labiausiai neapsaugota nuo sukčiavimo pavojaus.

Pritariu Komisijos pastangoms padėti valstybėms narėms perkelti direktyvą, kuri padės didinti ir vartotojų, ir prekybininkų pasitikėjimą vykdant tarpvalstybinius sandorius. Ji suteiks daugiau teisinio tikrumo vartotojams ir kartu apsaugos mažas bei vidutines įmones nuo agresyvios nesąžiningos komercinės veiklos.

Ši direktyva bus svarbi tolesnei ES vartotojų teisių raidai ir iki galo plėtojant vidaus rinkos galimybes. Kadangi kai kurie direktyvos perkėlimo klausimai vis dar neišsprendę, pritariu B. Weiler pranešimui, kuriame atkreipiamas dėmesys į direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę problemas.

Jei norime, kad mums pasisektų, teisminės institucijos turės sustiprinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą klaidinančios reklamos duomenų bazės paslaugų srityje. Teikiu didelę svarbą informavimo kampanijoms siekiant pagerinti vartotojų žinias apie jų teises, kadangi tai pagrindinis veiksnys užtikrinant geresnę jų

apsaugą. Tik gerai informuotas vartotojas gali pastebėti klaidinančią reklamą ir išvengti nusivylimo, kurį ji galėtų sukelti.

Tikiu, kad „juodieji sąrašai“ leis atskleisti nesąžiningą komercinę veiklą ir visiškai uždrausti klaidinančią reklamą.

22. BŽP ir ekosisteminis žvejybos valdymo metodas (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas yra P. Guerreiro Žuvininkystės komiteto vardu pateiktas pranešimas (A6-0485/2008) dėl BŽP ir ekosisteminio žvejybos valdymo metodo (2008/2178(INI)).

Pedro Guerreiro, pranešėjas. – (PT) Šis Komisijos komunikatas kelia įvairių klausimų, kurie yra diskusijos dėl bendrosios žuvininkystės politikos galimos reformos iki 2012 m. dalis.

Mano pranešime, kurį patvirtino Parlamento Žuvininkystės komitetas, pateikiama keletas veiksmų, kuriuos laikome svarbiais šios diskusijos fone.

Žvejyba yra pagrindinė veikla, užtikrinanti žmonėms maistą ir pragyvenimą, ir tai yra pirmas žingsnis bet kokios žuvininkystės politikos tikslas.

Šiuo atžvilgiu verta paminėti žvejybos kiekvienos valstybės narės išskirtinės ekonominės zonos vandenyse svarbą jos suverenitetui ir nepriklausomybei mitybos požiūriu.

Bendrosios žuvininkystės politikos (BŽP) tikslas turėtų būti skatinti šio sektoriaus modernizavimą ir tvarią plėtrą užtikrinant minėtojo sektoriaus gyvybingumą, išteklių tvarumą ir gyventojų aprūpinimą žuvimis, stengiantis išlaikyti darbo vietas ir gerinti žvejų gyvenimo sąlygas.

Turint mintyje jos pačios tikslus, BŽP negali būti priklausoma nuo kitų vėliau apibrėžtų Bendrijos politikos sričių.

Kitais žodžiais tariant žuvininkystės politika nėra ir negali būti vandenynų ir jūrų aplinkai skirta politika.

Kadangi žvejyba – tai veikla, kurios metu išnaudojami atsinaujinantys ištekliai, todėl pirmas ir visų svarbiausias žvejybos valdymo uždavinys – kontroliuoti žvejybą taip, kad būtų pasiektas nustatytas tikslas atkurti žuvų išteklius iki didžiausio tausią žvejybą užtikrinančio sužvejojto žuvų kiekio.

Žvejybai taikoma politikos sritis visų pirma turėtų būti grindžiama žvejų bendruomenių gerovės ir tausios ekosistemų, kurios neatsiejama dalį sudaro šios bendruomenės, tarpusavio priklausomybės prielaida, ypač pripažįstant smulkiosios priekrančių žvejybos ir žvejybos kaip amato ypatybes ir svarbą.

Norint jūrų valdymui taikyti ekosisteminį metodą būtini daugiašaliai ir tarpsektoriniai veiksmai, kurie apimtų įvairias priemones ir politikos sritis, kurios daro poveikį jūrų ekosistemai – turima mintyje kitos žvejybos politikoje priimtose politikos sritys.

Pasiūlymas dėl žuvų išteklių vertinimo ekosisteminės analizės turi būti grindžiamas patvirtintais moksliniais duomenimis, o ne spėjimais, kurie yra grįsti išgalvotais teiginiais.

Taip pat reikia pripažinti, kad įvairios jūrų zonos ir jų atitinkami ištekliai labai skiriasi; taip pat skiriasi įvairūs laivynai bei žvejybos įrankiai, bei jų daromas poveikis ekosistemai, kuriai būtinos diferencijuotos, specifinės ir kiekvienam atvejui pritaikytos žvejybos valdymo priemonės, o žvejams, jei reikia, kompensuojami socialiniai ir ekonominiai šių veiksmų nuostoliai.

Siekiant užtikrinti išteklių, žvejybos ir atitinkamų vietos bendruomenių tvarumą, laikome gyvybiškai svarbiu dalyku, kad valstybės narės galėtų naudotis suverenumo teisėmis 12 mylių teritorinių vandenų ir labiausiai nutolusių regionų išskirtinei ekonominei zonai priklausanti zona būtų apibrėžta kaip išskirtinės prieigos zona.

Taigi kyla abejonių dėl pasiūlymų dėl prieigos prie išteklių, kuriuose siūloma taikyti individualių perkeliama kvotų sistemą. Ši sistema lemtų žvejybos koncentraciją ir individualių žvejybos teisių įgijimą.

Taip pat reikėtų pažymėti, kad politika, pagal kurią skatinamas laivų nurašymas į metalo laužą be atrankos, neatsižvelgiant į specifines laivynų, žuvų išteklių ypatybes ir vartojimų poreikius kiekvienoje valstybėje narėje bei socialinį ir ekonominį poveikį, yra netinkama ir nepateisinama.

Taip pat reikia turėti mintyje, kad sumažėjusias iš žvejybos pramonės gaunamas pajamas lėmė žvejybos apribojimai ir pirminio produktų pardavimo kainų stagnacija (arba) mažėjimas kartu su proporcingai didėjančiomis gamybos veiksnių (dyzelino ir benzino) kainomis.

Androulla Vassiliou, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, Komisija džiaugiasi pristatytu pranešimu ir parama, suteikta mūsų požiūriui dėl ekosisteminio metodo.

Viena pagrindinių Komisijos minčių šiame komunikate yra tai, kad vien žuvininkystės valdymas negali perimti visapusiško vandenynų valdymo, kadangi žuvininkystė priklauso nuo sveikų jūrų ekosistemų. Sveikos jūrų ekosistemos gali būti išsaugotos tik vykdant politiką, kuri įtraukia visus šioms sistemoms poveikį darančius sektorius.

Būtent todėl Komisija mano, kad jūrų politika ir ypač jos aplinkosaugos ramstis, Jūrų strategijos direktyva, yra svarbiausios dalys įgyvendinant ekosisteminį metodą. Šis metodas garantuos žuvininkystės pramonei, kad žmogaus poveikis visoms jūrų ekosistemoms, o ne tik žvejybai, bus nagrinėjamas proporcingai ir nuosekliai. Tai yra taip pat bendra šio pranešimo varomoji jėga ir mes vertiname susitarimą šiuo klausimu.

Pažymėsiu, kad tai nereiškia, jog viena politika yra pavaldi kitai ir kad mes, pasirinkdami šį metodą, kuriame hierarchiją, tarp Jūrų strategijos direktyvos ir bendrosios žuvininkystės politikos.

Jūrų strategijos direktyva tarnauja bendrajai žuvininkystės politikai, kadangi ji yra būtina ir neatsiejama priemonė, skirta ateityje apsaugoti žvejybos išteklių pagrindą, o bendroji žuvininkystės politika prisidės prie Jūrų strategijos direktyvos nustatant valdymo priemones, kurios yra būtinos siekiant sveikų jūrų ekosistemų.

Pranešime nurodyta, kad maisto poreikių tenkinimas, žvejybos pramonės bei žvejų bendruomenių išsaugojimas ir jūrų ekosistemų tvarumo apsauga yra nesuderinami dalykai. Priešingai, ilgalaikėje perspektyvoje esama šių tikslų sinergijos.

Pranešime paliečiama daug klausimų, susijusių su konkrečiomis ateityje naudotinomis priemonėmis. Tai yra svarbūs ir tinkami klausimai, kuriuos mes keliame diskusijoje dėl bendrosios žuvininkystės politikos reformos. Todėl čia konkrečiai nekomentuosiu šių klausimų.

Vis dėlto atkreipsiu dėmesį į keletą dalykų, dėl kurių mūsų nuomonės gali nesutapti. Pranešime nurodyta, kad žvejams, nukentėjusiems nuo ekosistemų apsaugos planų ir priemonių poveikio, būtina taikyti paramos teikimo ar kompensavimo mechanizmus. Nemanome, kad tiesioginė parama yra tinkamas sprendimas, tačiau šis sprendimas padėtų pramonei tapti ekonomiškai atsparesnei, o pakrančių bendruomenėms įvairinti ekonominę veiklą.

Taip pat nurodyta, kad akvakultūros naudojimas veisimui gali būti priemonė papildyti didžiausiame pavojuje esančių rūšių išteklius. Nors tai galbūt yra išeitis kai kuriais konkrečiais atvejais, nemanome, kad bendru atveju tai tinkamas sprendimas. Žuvų ištekliai turėtų būti atkuriami tinkamai valdant žmogaus daromą poveikį jūrų ekosistemoms, įskaitant žvejybos ir kitų sektorių poveikį.

Prie išsamesnės diskusijos dėl žuvininkystės valdymo priemonių grįšime svarstydami ir rengdami bendrosios žuvininkystės politikos reformą, pradedant mūsų Žaliosios knygos paskelbimu balandžio mėn. Kol kas dėkoju Parlamentui už šiame pranešime išreikštą paramą mūsų siūlomam metodui.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks ketvirtadienį 12 val.

Raštiškas pareiškimas (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Daciana Octavia Sârbu (PSE), raštu. – (RO) Dabartiniai Europos Sąjungos vandenų žuvų ištekliai ir toliau nyksta dėl per daug intensyvios žvejybos, naudojamos netinkamos įrangos ir dėl kitų sektorių, ypač turizmo, poveikio jūrų gyvagai gamtai. Moksliniai tyrimai nustatant veiksnius, turinčius poveikio jūrų ekosistemoms, įskaitant klimato kaitos poveikį, suteiks galimybę apibrėžti žuvų išteklių plėtrą ir užtikrinti, kad būtų imtasi prevencinių priemonių užkertant kelią sparčiam, nuolatiniam žuvų išteklių eikvojimui.

Kadangi žvejyba yra svarbi veikla, kuri yra žmonių maisto ir pragyvenimo šaltinis, žuvų išteklių tvarumo valdymas tampa gyvybiškai svarbus tuo metu, kai jūrų biologinė įvairovė ima nykti. Dėl to visose iniciatyvose, skatinančiose tvarią Europos Sąjungos pakrančių regionų plėtrą, būtina atsižvelgti į socialinius, ekonominius ir aplinkosaugos aspektus.

23. Direktyvos 2002/73/EB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymo įsidarbinimo, profesinio mokymo, pareigų paaugštinimo ir darbo sąlygų atžvilgiu perkėlimas ir taikymas (trumpas pristatymas)

Pirmininkas. – Kitas klausimas yra T. Riera Madurell Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto vardu pateiktas pranešimas (A6-0491/2008) dėl 2002 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/73/EB, iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 76/207/EEB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymo įsidarbinimo, profesinio mokymo, pareigų paaugštinimo ir darbo sąlygų atžvilgiu perkėlimo ir taikymo (2008/2039(INI)).

Teresa Riera Madurell, pranešėja. – (ES) Gerb. pirmininke, pranešime minima direktyva yra iš dalies pakeistas 1978 m. direktyvos ta pačia tema variantas, parengtas atsižvelgiant į Amsterdamo sutartį, Europos Bendrijų Teisingumo Teismo sukurtą precedentų teisę ir naują socialinę tikrovę. Tai variantas, kuris apima pagrindinius pranešime nagrinėjamus klausimus, susijusius su padėties moterų teisių srityje gerinimu.

Teisės akto tekste pateiktos netiesioginės ir tiesioginės diskriminacijos, priekabiavimo ir seksualinio priekabiavimo apibrėžtys; jame prašoma valstybių narių raginti darbdavius įgyvendinti priemones, kuriomis užkertamas kelias diskriminacijai dėl lyties; jis saugo darbuotojų grįžimo į darbą po motinystės ir tėvystės atostogų teises.

Įgyvendindamos šią direktyvą, valstybės narės ne tik įsipareigoja kurti lyčių lygybės institucijas, kurios skatintų, vertintų, įgyvendintų ir remtų vienodą požiūrį, taip pat pradėtų vykdyti socialinį dialogą siekiant kolektyvinėse darbo sutartyse numatytais būdais skatinti vienodą požiūrį darbo rinkoje. Jos taip pat įsipareigoja stiprinti NVO vaidmenį skatinant lygybę, įgyvendinti veiksmingas priemones bausti tuos, kurie nesilaiko direktyvos nuostatų, ir įgyvendinti apsaugos priemones tiems, kurie suteikia paramą aukoms.

Jei Komisija sugebėtų parengti ataskaitą, kurią remiantis šia direktyva privaloma pateikti kas ketveri metai, mūsų vertinimo darbas būtų sąlyginai nesudėtingas. Kad taip būtų, visos valstybės narės turėtų perkelti direktyvą per nurodytą laiką, atlikti tai tinkamai ir pateikti visą informaciją Komisijai. Vis dėlto, kai pradėjome šį darbą, mūsų padėtis buvo kitokia.

Pasibaigus galutiniam direktyvos perkėlimo terminui devynios valstybės narės dar nebuvo pateikusios informacijos apie priemones, kurių jos ėmėsi siekdamas perkelti direktyvą. Tada Komisija pradėjo pažeidimų tyrimo procedūrą, o praėjusių metų gegužės mėn. procedūra vis dar buvo vykdoma dviejų valstybių narių atžvilgiu. Be to, dėl direktyvos sudėtingumo ir naujų į ją įtrauktų dalių Komisija pastebėjo jos perkėlimo problemų 22 valstybėse narėse, tačiau ji tikėjosi išspręsti daugelį šių problemų dialogu.

Siekdami, kad pranešimas būtų nuodugnus, naudingas ir kiek įmanoma ištobulintas, turime gauti daugiau duomenų ir todėl taip pat nusprendėme paprašyti valstybių narių pateikti informacijos. Turėdami Komisijos pateiktą informaciją, kurią ji gavo iš valstybių narių per jų lyčių lygybės institucijas ir nacionalinius parlamentus, ir mano kolegų iš įvairių frakcijų parengtą medžiagą, galėjome parengti šį pranešimą, kuris dabar pateikia aiškų vaizdą, kaip kiekvienoje valstybėje narėje vyksta perkėlimo procesas.

Sukaupusi šią patirtį norėčiau pabrėžti, kad nacionalinių parlamentų ir Europos Parlamento bendradarbiavimas buvo esminis užtikrinant mums galimybę tinkamai atlikti savo darbą. Be informacijos, kurią pateikė parlamentai ir lyčių lygybės institucijos, mums nebūtų pavykę parengti šio pranešimo, bent jau taip nuodugnai, kaip tai atlikome; tai taip pat nebūtų įmanoma be bendradarbiavimo, kurį mums pavyko užmegzti su Komisija, ir be neįkainojamos pagalbos, kurią suteikė Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto tarnybos, mano biuras ir mano parlamentinės frakcijos tarnybos. Norėčiau padėkoti visoms tomis moterims. Taip pat noriu padėkoti pagalbiniam pranešėjams už jų įnašą ir jų pasiryžimą.

Nuo pat pradžių užsibrėžėme darbo tikslą ne būti tiesiog nuodugniems ir naudingiems, o sulaukti kiek galima platesnio palaikymo, kadangi mums reikėjo susidaryti tikslų vaizdą apie tai, kaip vyksta direktyvos perkėlimas. Ši direktyva yra labai svarbi, kadangi ji suteikia Europos Sąjungai labai veiksmingą priemonę, kuri leidžia valstybėms narėms sustiprinti savo teisės aktus dėl vienodo požiūrio darbo rinkoje, t. y. esminio momento, jei norime pasiekti tikslus, kuriuos sau iškelėme kaip europiečiai.

Neturėtume užmiršti, kad netgi šiandien Europos Sąjungoje esama 28,4 proc. skirtumo tarp vyrų ir moterų užimtumo, kad esame dar toli nuo Lisabonos strategijos tikslo iki 2010 m. pasiekti 60 proc. moterų užimtumą, taip pat, kad moterų uždirba vidutiniškai 15 proc. mažiau nei vyrai.

Jei šis pranešimas taip pat pasitarnaus Europos Sąjungoje pažadinant žmonių sąžinę šiuo klausimu, galėsime būti dvigubai patenkinti.

Androulla Vassiliou, *Komisijos narė*. – Gerb. pirmininke, Komisija pritaria Parlamento pranešimui dėl šios svarbios direktyvos ir mes dėkojame T. Rierai Madurell daug prisidėjusiai rengiant šį pranešimą.

Direktyva 2002/73/EB yra svarbi priemonė kovoje su lyčių diskriminacija įsidarbinimo, profesinio mokymo, pareigų paaugstinimo ir darbo sąlygų atžvilgiu. Ji labai patobulino Bendrijos teisę šioje srityje, pateikdama aiškesnes diskriminacijos rūšių apibrėžtis ir keletą naujoviškų teisinių sprendimų. Jie apima nuostatas dėl nėščiųjų ir motinystės atostogų išėjusių moterų apsaugos, socialinių partnerių ir NVO dalyvavimo užtikrinant lyčių lygybę darbo rinkoje ir lyčių lygybės institucijų steigimo.

Šis pranešimas ypač svarbus atsižvelgiant į daugelį nelygybės apraiškų, darančių poveikį vyrams ir moterims įdarbinimo srityje. Jis atkreipia valstybių narių, Komisijos, socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės dėmesį į pagrindines direktyvos nuostatas ir pabrėžia visiško jos įgyvendinimo būtinybę. Todėl jis gali prisidėti didinant atitiktį direktyvai ir geresnį vienodo požiūrio į vyrus ir moteris suvokimą Bendrijos teisėje.

Būdama Sutartis saugančia institucija, Komisija ir toliau atidžiai stebi direktyvos įgyvendinimą valstybėse narėse. Siekdama užtikrinti tinkamą direktyvos įgyvendinimą, ji palaiko dialogą su valstybėmis narėmis, susijusį su pažeidimų nagrinėjimo procedūra.

Vykdydama direktyvoje numatytą įpareigojimą teikti ataskaitas, pirmąjį šių metų pusmetį Komisija patvirtins ataskaitą dėl direktyvos taikymo visose valstybėse narėse ir praneš apie tai Parlamentui ir Tarybai.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks ketvirtadienį.

Raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnis)

Proinsias De Rossa (PSE), *raštu*. – Airijos lyčių lygybės institucija laikoma gerosios patirties pavyzdžiu. Neseniai Airijos Vyriausybė 43 proc. sumažino jos biudžetą ir paspartino šios institucijos decentralizavimą, nors Vyriausybės bendroji viešųjų institucijų decentralizavimo programa sustabdyta.

Iš tiesų Niall Crowley, Airijos lyčių lygybės institucijos generalinis direktorius, atsistatydino iš savo pareigų, nurodydamas, kad „Lyčių lygybės institucija tapo negvybinga dėl sprendimo [...] 43 proc. sumažinti jos finansavimą ir toliau vykdyti jos darbuotojų decentralizavimą“ ir kad „Lyčių lygybės institucijos darbui iškilo mirtina grėsmė“. Be to, atsistatydino dar šeši Lyčių lygybės institucijos valdybos nariai.

Šis pranešimas ragina valstybes nares plėsti pajėgumus ir užtikrinti tinkamus išteklius institucijoms, skatinančioms vienodą požiūrį ir vienodas lyčių galimybes, nustatytas Direktyvoje 2002/73/EB. Jis taip pat dar kartą pakartoja direktyvos reikalavimą užtikrinti šių institucijų savarankiškumą.

Airijos Vyriausybė aiškiai pažeidžia direktyvą, kadangi ji akivaizdžiai neketina nei užtikrinti atitinkamų išteklių, nei institucijos, kurios finansavimą ji sumažino beveik du kartus, priversdama atsistatydinti pusę jos valdybos, savarankiškumo, veiklos.

Louis Grech (PSE), *raštu*. – Atsižvelgdamas į išliekančius skirtumus, susijusius su vyrų ir moterų užimtumu, atlyginimais ir galimybėmis eiti vadovaujamas pareigas, raginu valstybes nares spartinti Direktyvos 2002/73/EB įgyvendinimą užtikrinant, kad jos nuostatos būtų visiškai ir tinkamai perkeltos į nacionalinę teisę. Didėjant finansų krizei esu susirūpinęs, kad lėtas ar nekokybiškas šios direktyvos įgyvendinimas gali paaštrinti lyčių nelygybę, sukelti pavojų Lisabonos strategijos tikslų įgyvendinimui ir užkirsti kelią ES panaudoti visas jos ekonominių pajėgumų teikiamas galimybes.

Taip pat reikia apgailestauti dėl kai kurių valstybių narių sprendimo riboti draudžiamų rūšių diskriminacijos taikymo sritį, taip tik iš dalies vykdant Direktyvą 2002/73/EB. Liūdna ir tai, kad nepaisant didelio skaičiaus atliktų tyrimų šia tema kai kurios nacionalinės įstatymų leidybos institucijos vis dar nesirūpina pragaištingu diskriminacijos ir seksualinio priekabiavimo poveikiu darbuotojų moralei ir darbo našumui.

Siekiant geriau įgyvendinti prieš diskriminaciją ir priekabiavimą nukreiptą patirtį būtina įtraukti suinteresuotąsias šalis plačiosios visuomenės lygmeniu, vykdyti informavimo kampanijas, pasinaudoti NVO, taip pat taikyti daugiau oficialių priemonių, įtraukti konkrečias nuostatas į kolektyvines darbo sutartis ir su lyčių lygybe susijusią nacionalinę teisę.

Zita Plešinská (PPE-DE), raštu. – (SK) Priėmus Europos teisės aktą inicijuojamas perkėlimo procesas ir direktyvos taikymas kiekvienoje valstybėje narėje. Europos Parlamentas atidžiai stebi kiekvienos direktyvos perkėlimą ir tai rodo gerbiamos kolegės Teresos Rieros Madurell pranešimas, kuriame nagrinėjamas vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymas.

Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas intensyviai dirba siekdamas atkreipti dėmesį į tai, kad diskriminacija dėl lyties vis dar vyrauja daugelyje visuomeninio ir politinio gyvenimo sričių. Lėtas ir nekokybiškas Direktyvos 2002/73/EB įgyvendinimas kelia grėsmę Lisabonos strategijos sėkmei ir galimybei išnaudoti visus ES socialinius ir ekonominius pajėgumus.

Raginu Komisiją ir valstybes nares įvesti aiškius, išsamius ir išmatuojamus vienodo požiūrio rodiklius, skirtus lyčių santykiams vertinti. Tikiu, kad lyčių lygybės institucija, kuri pradeda veikti, prie to labai prisidės savo veikla lyčių lygybės srityje.

Tvirtai tikiu, kad sėkmingą direktyvos perkėlimą galima pasiekti dalijantis gerą patirtimi ir įgyvendinant teigiamas priemones tose srityse, kuriose buvo pastebėta diskriminacija.

Rovana Plumb (PSE), raštu. – (RO) Buvo malonu Europos Parlamento tinklalapyje perskaityti, kad vienodo požiūrio į vyrus ir moteris tema užima išskirtinę trečiąją vietą tarp labiausiai skaitomų 2008 m. naujienų temų. Vis dėlto didelis susidomėjimas šia tema mums rodo, kad reikia dar daug nuveikti, ypač vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymo įsidarbinimo, profesinio mokymo ir pareigų paaugstinimo atžvilgiu srityje. Šiuo atžvilgiu Teresos Rieros Madurell pranešimas yra sėkmingas, nes paaiškina darbdavių ir pilietinės visuomenės vaidmenį skatinant lyčių lygybę.

Manau, kad Komisijai turi tekti ypač svarbus vaidmuo kovoje už vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymą darbo rinkoje. Visų pirma ji turi patikrinti būdą, kurį taikydamos ES valstybės narės ėmėsi teigiamų veiksmų šalinti kliūtis, kurias patyrė moterys savo profesinėje karjeroje. Taip pat ypač atkreipiu dėmesį į lyčių lygybės principo integravimą ir laikymąsi valstybių narių administraciniuose ir politiniuose sprendimuose.

Kas ketveri metai Komisijai rengiant ataskaitą kiekviena valstybė narė turi pateikti nuoseklų pristatymą apie sankcijas, kurios šiuo metu turi būti taikomos už šios direktyvos pažeidimus, ir toks pristatymas labai padėtų keistis gerą patirtimi.

24. Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokolą)

25. Posėdžio pabaiga

(Posėdis baigtas 22.45 val.)